

اتلاعات آماری این فصل شامل "مشخصات طبیعی" و "تقسیمات استانی" و "آب و هوا" و "محیط زیست" می باشد.

محدوده ای از ایران اسلامی که با حدود ۴۵۴۹۰/۸۸ کیلومتر مربع نام آذربایجان شرقی به خود گرفته است، در گوشه شمال غربی فلات ایران قرار دارد. رود ارس حدود شمالی آن را با جمهوری های آذربایجان، نخجوان و امنستان و رود قطور و آبهای دریاچه ارومیه حدود غربی آن را با آذربایجان غربی تشکیل می دهد. در جنوب کشیدگی رشته کوهها، دره ها، جلگه ها و دشتها موجب پیوستگی توژوگرافیک استان آذربایجان غربی و زنجان می شود. در شرق دره رودخانه دره رود و کوههای سبلان و چهل نور و گردنه صائین و رود قزل اوزن در جنوب، این خطه را از استان اردبیل جدا می سازد. از نظر مختصات جغرافیائی مدارهای ۳۶°۴۵' و ۳۹°۲۶' شمالی منتهی الیه شمالی و جنوبی، و نصف النهارات ۴۵°۵' و ۴۸°۲۲' شرقی منتهی الیه غربی و شرقی استان را می پوشانند.

آذربایجان شرقی به طول ۲۳۵ کیلومتر با جمهوری آذربایجان و دیگر جمهوری های شوروی سابق دارای خط همچواری می باشد. در این قسمت از حدود آذربایجان شرقی، دو شهرستان از این استان در طول ۲۰۰ کیلومتر با جمهوری آذربایجان و ۳۵ کیلومتر با جمهوری ارمنستان هم مرز می باشند که در سراسر آن رود ارس جریان دارد. در حال حاضر ارتباط استان در طول این مرز تنها از سه نقطه جلفا، خدا آفرین و کردشت انجام میگیرد که در این میان جلفا از اهمیت خاصی برخوردار می باشد. شهر مرزی جلفا از طریق خط آهن نخجوان، ایروان و تفلیس به جمهوری اکراین و بنادر دریای سیاه (این راه ارتباطی مهم بین المللی که به خط مستقیم تنها ۲۶۰ کیلومتر از آن فاصله دارد) وصل می شود. این امر و نزدیکی استان به دریای سیاه از نظر موقعیت ارتباطی و جایگاه خاصی بدان بخشیده است.

آذربایجان غربی با ۴۲۰ کیلومتر حدود مشترک با شهرستانهای مرند، شبستر، مراغه، جلفا، بناب، ملکان و چاراویماق در رتبه ۵ اول قرار دارد. رود قطور، دریاچه ارومیه و کوههای تخت سلیمان موانع طبیعی روابط همچواری در بین دو استان محسوب می شوند. ولی وحدت قومی و فرهنگی و پیوستگیها و عوامل اقتصادی سبب شده است که آذربایجان غربی بیشترین سهم را در روابط همچواری داشته باشد. این روابط از طریق ۵ محور اصلی مرند - بازرگان ، مرند - خوی ، شبستر - سلماس ، جزیره اسلامی - ارومیه و بناب - میاندوآب انجام میگیرد، که محور اخیر خط ارتباطی آذربایجان به کردستان و غرب کشور نیز محسوب می شود.

## ۱- سرزمین و آب و هوا ... سالنامه آماری استان آذربایجان شرقی - ۱۳۹۰

آذربایجان شرقی در جنوب خود با استان زنجان همچو ای است که همسایه‌ی جنوبی شهرستان‌های چاراویماق و میانه محسوب می‌شود. با وجود وحدت قومی و فرهنگی، وجود موانع طبیعی در حدود بین دو استان و همچنین وجود قطب جاذبی چون تهران در آن سوی محور تبریز - زنجان (که جاذب هرگونه حرکت اقتصادی - اجتماعی در این محور می‌باشد) باعث شده است که روابط همچو ای در طول این محور رونق خوبی نداشته باشد. به همین دلیل شهرستان‌های چاراویماق و هشت‌تود از شهرستان‌های منزوی و دورافتاده استان به شمار می‌آیند.

دره رودخانه‌های شهر چای و زنجان چای تنها محور طبیعی ارتباط بین دو استان می‌باشد، که این خط، محور ارتباطی قسمت اعظم آذربایجان شرقی و غربی، همچنین خط ترکیه و اروپا، با مرکز کشور محسوب می‌شود.

استان اردبیل با داشتن ۴۰۰ کیلومتر مرز مشترک با شهرستان‌های خداآفرین - کلیبر - اهر - سراب - هریس و میانه همسایه شرقی می‌باشد، که دره رود یا قره سو، خط الراس کوههای سبلان، نرمیق و گردنه‌ی صائین و رشته کوه چهل نور و همچنین رود قزل اوزن در منتهی الیه جنوبی این دو استان را از هم جدا می‌کنند. گردنه‌ی صائین در محور سراب - اردبیل و محور مرزی کنار ارس و همچنین محور اهر - مشگین شهر گذرگاههای اصلی بین دو استان می‌باشند.

استان آذربایجان شرقی از نظر تقسیمات استانی، به چند شهرستان و هر شهرستان به چند شهر و بخش و هر بخش به چند دهستان تقسیم می‌شود.

### ۲- آب و هوا

الف - عوامل شکل دهنده‌ی اقلیم و آب و هوای آذربایجان شرقی

**توبوگرافی:** بدون تردید توبوگرافی یکی از عوامل مهم آفرینش ویژگیهای اقلیمی آذربایجان و عامل اصلی تنوع در آن می‌باشد. ارتفاع و تغییرات آن و جهت گیری رشته کوهها در برابر جریانات هوایی، عوامل توبوگرافیک شکل یابی یک منطقه می‌باشند. اغلب رشته کوههای منطقه در جهت غربی - شرقی کشیده شده اند و تنها مجتمع کوهستانی سهند و کوههای تخت سلیمان از این قاعده مستثنی می‌باشند. ارتفاع عمومی استان نیز از ۱۶۰ تا ۴۸۱۱ متر متغیر است. قاعده‌تا، چنین اختلاف ارتفاعی خود به تنها می‌تواند تفاوتی در حدود ۲۰ درجه سانتیگراد را در متوسط دمای سالانه سبب شود.

**عرض جغرافیائی:** بیلان انرژی و یا بیلان حرارتی یکی از عوامل اساسی اقلیم و آب و هوای یک منطقه می‌باشد. بنابراین دو میان عامل موثر در خصوصیات اقلیمی زاویه‌ی تابش آفتاب و بعبارت دیگر عرض جغرافیائی است. همانگونه که ذکر شد، آذربایجان شرقی در بین ۴۵° و ۳۶°، ۲۶° و ۳۹° عرض شمالی، در شمالی ترین قسمت ایران قرار دارد که این امر اختلاف

## سالنامه آماری استان آذربایجان شرقی - ۱۳۹۰ ..... ۱- سرزمین و آب و هوای

زاویه ای در حدود ۱۳ درجه را با قسمت های جنوبی ایران، در زاویه تابش آفتاب سبب می شود. مقدار زاویه ای تابش آفتاب در قسمت میانی استان از ۲۸ درجه و ۳۳ دقیقه، در اول دیماه تا ۷۵ درجه و ۲۷ دقیقه در اول تیرماه در تغییر است.

**ج) ریانات هوایی:** سومین عامل موثر در اقلیم استان جریانات هوایی می باشند. در مجموع سه جریان هوایی با خصوصیات متفاوت، اقلیم و آب و هوای آذربایجان را تحت تاثیر خود قرار می دهند. جریان مدیترانه ای با ماهیت معتدل و بحری خود که قسمت اعظم بخارات خود را در کوهستانهای ترکیه و زاگرس و آذربایجان غربی از دست می دهد، از طرف غرب، ایران و آذربایجان را متاثر می سازد. این جریان منشاء قسمت اعظم نزولات جوی ایران می باشد، و ورود آن به منطقه با تعديل درجه حرارت و رطوبت هوا همراه است. جریان هوایی سیبری و آسیای مرکزی که ماهیتی بری و سرد دارد، از سمت شمال و شمال شرق و پس از عبور از دریای خزر و جذب بخارات آن آذربایجان را تحت تاثیر قرار می دهد. این جریان نیز قسمت اعظم بخارات خود را در دامنه های شرقی طالش برجای می گذارد. ورود این جریان هوایی در نواحی شمال شرقی و شرقی استان با سرما و افزایش میزان رطوبت هوا همراه است. در مناطق دیگر، به ویژه مناطق مرتفع حاکمیت سرما و یخبلندانی خشک را سبب می شود ، جریان هوایی سیبری در تابستان باعث کاهش شدت گرما و خنک شدن هوا می گردد . سومین جریان هوایی، جریان اطلس شمالی یا اسکاندیناوی است که دارای ماهیتی سرد و بحری می باشد. با وجود اینکه این جریان نیز قسمت اعظم بخارات خود را در سراسر اروپا و روسیه برجای می گذارد، ولی در آذربایجان نیز ورود این جریان از سمت شمال و شمالغرب با سرمای شدید و بارش برف سنگین همراه است. چهارمین عامل موثر در اقلیم آذربایجان، وجود دریای خزر در شرق، دریای سیاه در شمالغرب و دریاچه ای ارومیه در غرب منطقه می باشد. این دریاها و دریاچه ای ارومیه علاوه از برخوردار کردن منطقه از بخارات خود، در مناطق نزدیک و ساحلی خود عامل تعديل درجه حرارت نیز می باشند.

### ب - اقلیم آذربایجان شرقی

آذربایجان شرقی به دلایل مذکور در قسمتهای گذشته، از تنوع اقلیمی قابل توجهی برخوردار است. در تقسیم بندهی بیوکلماتیک آمرزه اقلیم مدیترانه ای براساس ضریب رطوبت ( $Q$ ) و معدل حداقل درجه حرارت روزانه سردترین ماه ( $m$ ) به ۶ نوع تقسیم شده است. که بجز اقلیم صحرایی دیگر انواع اقلیم خشک سرد و نیمه خشک سرد، آب و هوای غالب در اکثر مناطق استان می باشد که مقدار  $Q$  در اقلیم خشک سرد ۱۵ الی ۳۰ و در اقلیم نیمه خشک سرد ۲۰ الی ۵۰ و مقدار  $m$  نیز در این دو اقلیم ۵ تا ۱۴ درجه سانتیگراد زیر صفر می باشد. (لازم به ذکر است که ارقام جدید نشان می دهد که اقلیم مناطقی که در نقشه بیوکلماتیک استان بعنوان مناطق خشک سرد معروفی شده اند بیشتر به سمت نیمه

## ۱- سرزمین و آب و هوا ... سالنامه آماری استان آذربایجان شرقی - ۱۳۹۰

خشک سرد میل می کند و خصوصیات و ارقام قسمتهایی از مناطق نیمه خشک سرد با ضرائب و ارقام اقلیم نیمه مرطوب سرد و اقلیم ارتفاعات فوقانی مطابقت می نماید. مناطق شمال صوفیان و اطراف مرند و قسمتهایی از شهرستان اهر، نیز دارای اقلیم نیمه مرطوب سرد می باشند که در این نوع اقلیم مقدار  $Q$  از  $۴۰$  تا  $۸۰$  و مقدار  $m$  از صفر تا  $۷$  درجه سانتیگراد زیر صفر می باشد. بقیه مناطق استان که شامل قسمتهای بلندتر نواحی کوهستانی می باشد، دارای اقلیم سرد و مرطوب که مقدار  $Q$  در آن بیش از  $۸۰$  و مقدار  $m$  از صفر تا  $۷$ - درجه سانتیگراد می باشد. ارقام جدید نشان می دهد که اقلیم این مناطق نیز با خصوصیات اقلیم ارتفاعات فوقانی مطابقت دارد که مقدار  $Q$  در آن بیش از  $۴۰$  و مقدار  $m$  کمتر از  $۷$ - درجه سانتیگراد می باشد. همچنین گوشه‌ی شمال شرقی منطقه دارای اقلیم نیمه خشک معتدل می باشد. ولی دامنه‌ی تغییرات مقادیر عوامل آب و هوایی، اقلیم این منطقه را نیز تا حدودی به سردی متمایل می کند.

با وجود تنوع اقلیمی در استان، از نظر ویژگیهای حرارتی، سرد بودن (در اثر ارتفاع، جریانات هوایی سرد و عرض جغرافیائی) ویژگی مشترک تمامی گونه های اقلیمی استان می باشد. حتی گوشه‌ی شمال شرقی منطقه که به جهت پست بودن دارای اقلیم معتدل می باشد، بطور متوسط در  $۵۰$  روز از سال شاهد یخنдан می باشد. پدیده یخنдан در ایستگاههای مرتفع استان آذربایجان شرقی (مناطقی که ارتفاع آنها حدود  $۲۰۰۰$  متر می باشد) تا  $۱۷۰$  روز در سال افزایش می یابد، و این اتفاق در  $۹$  ماه از سال به چشم می خورد. با توجه به این واقعیت که مناطق وسیعی از استان دارای ارتفاع بیش از  $۲۰۰۰$  متر می باشند، و با توجه به گرادیان حرارتی در دامنه های کوهستانها، می توان نتیجه گرفت که در قسمت قابل توجهی از آذربایجان شرقی، در بیش از نصف روزهای سال، یخنдан رخ می دهد که در سراسر ماههای سال، حتی در تابستان، قابل رویت می باشد.

با وجود شدت سرما و ثبت برودتگاهی کمتر از  $۳۰$ - درجه سانتیگراد در ایستگاههای هواشناسی مرتفع، درجه حرارتگاهی بالای  $۴۰$  درجه سانتیگراد نیز در گرمترین ساعت روزهای گرم تابستان، در داده های برخی از ایستگاهها چون جلفا و میانه قابل رویت می باشد. دامنه‌ی نوسان بین معدل حداقل و حداکثر درجه حرارت سردترین و گرمترین ماه سال یک منطقه در حدود  $۴۰$  درجه سانتیگراد می باشد و این رقم در بین ارقام مطلق مربوط به یکسال تا  $۵۵$  درجه افزایش می یابد. میانگین دمای روزانه نیز در بین ایستگاههای استان  $۶/۵$  تا  $۱۵$  درجه سانتیگراد می باشد. براساس داده های این ایستگاهها نواحی پست دره رود ارس و دره رود گرمترین، و ارتفاعات دامنه شرقی سهند و دامنه های غربی بزقوش سردترین مناطق استان محسوب می شوند.

## سالنامه آماری استان آذربایجان شرقی - ۱۳۹۰ ..... ۱- سرزمین و آب و هوای

میزان نزولات جوی در استان بطور متوسط از ۲۵۰ میلی متر در نوسان است، فصول زمستان و بهار فصول بارندگی منطقه محسوب می شوند و بیشترین شدت بارندگی در بهار مشاهده می شود. فصل پائیز از نظر میزان بارندگی پس از بهار و زمستان در مرتبه سوم قرار دارد.

### ناهمواریهای آذربایجان شرقی

سیمای طبیعی آذربایجان شکل یافته ۷ واحد کوهستانی و دره ها و جلگه های میان آنها می باشد، که عبارت از قره داغ، میشو و مورو، قوشاداغ، سبلان، سهند، بزقوش و تخت سلیمان می باشد.

شمالي ترین و بزرگترین اين واحد ها رشته کوه قره داغ می باشد، که از ديوان داغ در منتهی الیه غربی استان آغاز و پس از عبور از شهرستانهای مرند، شبستر، تبریز، اهر، کلیبر و مشگین شهر به دره رودخانه قره سو و دره رود ختم می شود. شاخه ای از اين رشته کوه در آن سوی دره رود به کوههای خروسلو و شاخه ای دیگر به کوههای برزند (صلوات داغ) می پیوندد که اين کوهها نيز پس از عبور از شهرستانهای بيله سوار و مغان در استان اردبیل به منتهی الیه شمالي رشته کوه طالش می پیوندد. قله های شیور، گشت سر، آغداش ، قصبه و سلطان جهانگیر از قلل مرتفع و معروف اين رشته کوه بشمار می روند. بلندترین نقطه اى کوههای قره داغ قله کیامکی می باشد که ۳۴۱۴ متر ارتفاع دارد.

عارضه توپوگرافیک دیگر رشته کوه قوشاداغ می باشد. این رشته کوه در غرب به شاخه ای از کوههای قره داغ، و در شرق خود به توده عظیم و آتشفشاری سبلان می پیوندد. بلندترین نقطه اى آن با ۳۱۵۰ متر ارتفاع قله قوشاداغ نامیده می شود. از قلل دیگر آن می توان نرمیق، ساپلاخ و یاغلی داغ را نام برد. جهت امتداد اين رشته کوه شرقی - غربی بوده و خط الراس آن مرز طبیعی شهرستانهای سراب و هریس در جنوب و اهر در شمال محسوب می شود.

سبلان با ۴۸۱۱ متر ارتفاع، منتهی الیه شرقی رشته کوه قوشاداغ و بلندترین نقطه استان بشمار می آيد. این آتشفشار خاموش با مناظر بدیع و نعمات فراوان اطراف خود از زیباترین قلل جهان محسوب می شود. از قلل دیگر این توده آتشفشاری می توان هرم، کسری، قرخ بلاغ و قزل بره را نام برد.

رشته کوه میشو و مورو دومین ردیف عوارض توپوگرافیک را در غرب و مرکز استان به وجود می آورد. این رشته کوه از منتهی الیه غرب استان، در شمال دریاچه ای ارومیه آغاز و تا شمالغرب تبریز کشیده می شود و در این منطقه توسط تپه هایی کم ارتفاع به رشته کوههای شمال تبریز یعنی عون بن علی که تا گردن شبلی ادامه می یابد، می پیوندد. بلندترین نقطه اى رشته، قله علی علمدار با ۳۱۵۵ متر و میشو، گوی زنگی و پیرموسی از قلل مرتفع و معروف دیگر آن می باشند.

## ۱- سرزمین و آب و هوا ..... سالنامه آماری استان آذربایجان شرقی - ۱۳۹۰

سهند با ۳۷۰۷ متر ارتفاع توده عظیم آتشفشاری دیگری است که قلل زیبای آن منظر جنوی شهر تبریز را بوجود آورده است. این مجتمع کوهستانی بصورت یک واحد توپوگرافیک منفرد بزرگ در غرب میانی آذربایجان قرار دارد و از قلل آن می‌توان سهند، سلطان، درویش، میدان، اولیاء، گیروه، اروانه، بوز و قبله را نام برد.

رشته کوه بزقوش واحد کوهستانی دیگر استان می‌باشد که به همراه سهند سومین ردیف رشته کوههای شرقی - غربی آذربایجان شرقی را بوجود می‌آورد. این رشته کوه از منتهی الیه دامنه‌های شرقی سهند شروع و در سراسر مرز میان شهرستانهای سراب و میانه کشیده شده و در منتهی الیه شرقی خود بطرف جنوب تغییر جهت داده و به کوههای چهل نور و دره رود سنگور ختم می‌شود. قله بزقوش با ۳۳۰۲ متر ارتفاع بلندترین نقطه‌ی آن بشمار می‌آید.

کوههای اربط یا تخت سلیمان آخرین عارضه کوهستانی استان بشمار می‌آید، این رشته کوه که جنوبی ترین کوههای آذربایجان شرقی می‌باشد، برخلاف دیگر واحدهای کوهستانی، از دامنه‌های جنوبی سهند آغاز و به طرف جنوب کشیده شده است. بلندترین نقطه آن در محدوده استان، قبله داغ با ۳۲۰۶ متر ارتفاع و اربط، گل دامن، بابا و شوانات از قلل دیگر آن می‌باشند. این کوهها در شهرستان چاراویماق قرار داشته و قلل برفگیر آن با چشمehای فراوان دامنه‌های خود آبخیز رودهای آیدوغموش و قرانقو بشمار می‌رود.

### حوضه‌های آبریز و شبکه رودخانه‌ها

وجود کوهستانهای مرتفع و قرارگرفتن آنها در مسیر جریانات هوایی مدیترانه‌ای و اطلس شمالی، پیدایش مناطقی را با بیش از ۹ ماه پوشش برفی و دامنه‌هایی را با چشمehای فراوان سبب شده و این پهنه را بصورت آبخیز لایزال رودخانه‌های بزرگ و کوچک متعددی در آورده است. استان آذربایجان شرقی آبخیز دو حوضه بسته خزر و ارومیه بشمار می‌رود. قسمت میانی آن، یعنی حدفاصل رشته کوههای میشو، قره داغ، قوشاداغ و سبلان از شمال و شرق و رشته کوه بزقوش و سهند از جنوب، به همراه گوشه جنوب غربی استان یعنی غرب کوههای سهند و اربط، آبخیز شرقی دریاچه ارومیه را تشکیل می‌دهند. بقیه مناطق آذربایجان شرقی، قسمتی از حوضه آبریز خزر می‌باشد که کلیه نزولات جوی در آن توسط دو شریان اصلی ارس در شمال و قزل اوزن در جنوب به دریای خزر می‌ریزند.

**حوضه آبریز ارومیه:** حوضه آبریز ارومیه را در محدوده استان می‌توان به دو قسمت شمالی و جنوبی تقسیم کرد. رودخانه‌هایی که شریان اصلی قسمت شمالی می‌باشد، از ارتفاعات سبلان، قوشاداغ، آیناخلی، آغداش، بزقوش و دامنه‌های شمالی سهند سرچشمeh می‌گیرد. آجی چای با داشتن حدود ۲۶۰ کیلومتر درازا و ۵۱۷ میلیون مترمکعب آبدی سالانه بزرگترین رود داخلی استان محسوب می‌شود. رودهای بویوک چای، رازلیق چای، اوچان

## سالنامه آماری استان آذربایجان شرقی - ۱۳۹۰ ..... ۱- سرزمین و آب و هوای

چای سرند، پاژ، کومور و لیقوان از شاخه های مهم آجی چای در این قسمت می باشند. رودهای ورکش صوفیان، دریان، اسکو و آذرشهر نیاز رودهای دیگر حوضه آبریز ارومیه در این قسمت بشمار می روند که از کوههای قصبه، مورو و میشو و دامنه های شمال غربی سهند سرچشممه گرفته و به طرف دریاچه ارومیه سرازیر می شوند. قسمت جنوبی این حوضه شامل دامنه های غربی و جنوبی سهند و دامنه های غربی کوههای اربط و همچنین دشت عجبشیر، مراغه و ملکان می باشد. وجود کوههای بلند و برفگیر سهند و قلل کوههای اربط و تخت سلیمان، جاری شدن رودهای پرآبی را در این منطقه سبب شده است که از آن جمله می توان قلعه چای، صوفی، مردوق، لیلان و قوریچای را نام برد.

**حوضه آبریز خزر:** شریانهای اصلی این حوضه در آذربایجان رودهای پرآب ارس در شمال و قزل اوزن در جنوب می باشد.

رود ارس در محدوده آذربایجان شرقی توسط ۱۸ رودخانه کوچک و بزرگ که از چند کیلومتر تا ۲۸۰ کیلومتر طول دارند تعذیه شده و با ۸۳۶۷ میلیون مترمکعب آبدی سالانه پرآبترین رود استان بشمار می رود.

حوضه آبریز رود ارس را می توان به دو قسمت شرقی و غربی تقسیم کرد. قسمت غربی که خط الراس رشته کوههای میشو و قره داغ حد جنوبی آن محسوب می شود، شهرستانهای کلیبر، مرند و قسمتی از اهر را در بر می گیرد. رودهای این قسمت از ارتفاعات کوههای یاد شده سرچشممه گرفته و به سمت شمال و رود ارس سرازیر می شوند. مهمترین رود این قسمت قطورچای می باشد که آذربایجان شرقی و غربی را از هم جدا می سازد و از پیوند دو رود زنوز و زیلپیر بوجود می آید. از رودهای دیگر این منطقه می توان حاجیلار، ایلگنه، کلیبر، سیلن کرنگان، مردانقم، ایری چای و دره دیزچای را نام برد که همگی از کوههای قره داغ و میشو سرچشممه گرفته و به سمت رود ارس در شمال سرازیر می شوند.

قسمت شرقی حوضه آبریز ارس شامل حوضه دره رود و بالهارود می باشد که قسمت اعظم آن در محدوده استان اردبیل قرار دارد و بجز قسمت کوچکی از اطراف گرمی و بیله سوار که آبخیز حوضه بالهارود می باشد، بقیه نقاط این قسمت آبخیز رودخانه دره رود که از پیوند رودهای پرآب دیگر تشکیل می شود، بشمار می آید. این رود با ۲۸۰ کیلومتر طول و حدود ۵۵۴ میلیون مترمکعب متوسط آبدی سالانه طویل ترین و پرآب ترین رود داخلی منطقه بشمار می رود / رودخانه دره رود همچنین از وسیعترین حوضه آبخیز برخوردار می باشد. بطوريکه قسمت اعظم کوههای سبلان، برزنده، خروسلا، طالش، بغرور، پشتسارا، قره داغ و قوشاداغ آبخیز این رودخانه بشمار می روند. از شاخه های اصلی دره رود می توان اهرچای، قره سو، بالغلو، حاجی محمد و خیاوچای را نام برد.

## ۱- سرزمین و آب و هوا ..... سالنامه آماری استان آذربایجان شرقی - ۱۳۹۰

قسمت جنوبی حوضه آبریز خزر شامل حوضه قزل اوزن می باشد که کوههای بزقوش، تخت سلیمان، ارتفاعات جنوب شرقی سهند، چهل نور را دربرمی گیرد. در این قسمت نیز که مناطق وسیعی از جنوب آذربایجان یعنی شهرستانهای میانه و هشتگرد و قسمتی از استان آباد را تحت پوشش دارد، وجود کوههای مرتفع و برفگیر، جاری شدن رودهای پرآبی را سبب گشته است که همگی از طریق شریان اصلی خود یعنی قزل اوزن از استان خارج و از طریق دره سفیدرود به دریای خزر می ریزند.

### دشتها

در میان رشته کوهها و واحدهای توپوگرافیک یاد شده و روند تکامل مورفولوژیک آنها، دشت‌های کوچک و بزرگ متعددی بوجود آمده است که امروزه بستر فعالیتهای اقتصادی در استان بشمار می‌روند. البته بجز دشت‌هایی که در محل پس روی آب دریاهای خزر و ارومیه، در اثر تغییرات آب و هوای دیرینه زمین و حرکات تکتونیکی آن، بوجود آمده‌اند، (بعلت کوهستانی بودن منطقه) دشت‌های موجود در این استان از وسعت قابل توجهی برخوردار نمی‌باشند و عموماً بصورت جلگه‌های کوچک و بزرگ آبرفتی پایکوهی بچشم می‌خورند که از مهمترین آنها از نظر وسعت می‌توان به دشت‌های زیر اشاره نمود:

**دشت تبریز:** این دشت وسیعترین دشت آذربایجان شرقی محسوب می‌شود که حدود ۴۷۰ هزار هکتار وسعت داشته و در بین کوههای میشو و مورو (در شمال) و دامنه‌های کوههای سهند (در جنوب) و سواحل دریاچه ارومیه (در غرب) جای دارد. این دشت در ارتفاع تقریبی ۱۳۰۰ متری قرار گرفته و توسط دامنه‌های غربی کوه سهند از دشت‌های عجبشیر و مراغه جدا می‌شود.

**دشت مراغه:** این دشت نیز قسمتی از دشت بزرگی است که در سواحل دریاچه ارومیه و در داخل آذربایجان غربی کشیده شده است. دشت مراغه در محدوده‌ی آذربایجان شرقی توسط دامنه‌های کوههای سهند و تخت سلیمان و سواحل دریاچه ارومیه و همچنین رودخانه لیلانچای محصور شده است و با وسعتی در حدود ۹۰ هزار هکتار در ارتفاع متوسط ۱۳۰۰ متری قرار دارد.

**دشت مرند:** دشت مرند در میان کوههای میشو و قره داغ قرار دارد و توسط رشته کوه میشو از دشت تبریز جدا می‌شود. این دشت با وسعتی معادل ۵۱ هزار هکتار، بطور متوسط ۱۳۰۰ متر ارتفاع دارد.

**دشت سراب:** این دشت در دو سوی رودخانه‌ی آجی چای و در میان رشته کوه قوشاداغ و رشته کوه بزقوش قرار دارد. دشت سراب با وسعتی در حدود ۵۰ هزار هکتار، پس از دشت قوم تپه، با ارتفاع متوسط ۱۶۵۰ متر، مرتفع ترین دشت استان بشمار می‌آید.

## سالنامه آماری استان آذربایجان شرقی - ۱۳۹۰ ..... ۱- سرزمین و آب و هوای

از دشتهای دیگر استان که به لحاظ وسعت دارای اهمیت کمتری می باشند می توان دشتهای جلفا، یکانات، بدوستان، میانه، بستان آباد و قوم تپه را نام برد.  
**تعاریف و مفاهیم به کار رفته در این فصل به شرح زیر است:**

**شهرستان:** واحدی از تقسیمات کشوری است بامحدوده‌ی جغرافیایی معین که از بهم پیوستن چند بخش هم‌جوار که از نظر عوامل طبیعی، اجتماعی، اقتصادی، سیاسی و فرهنگی واحد مناسب و همگنی را به وجود آورده‌اند، تشکیل شده‌است.

**بخش:** واحدی است از تقسیمات کشوری که دارای محدوده‌ی جغرافیایی معین بوده و از بهم پیوستن چند دهستان هم‌جوار مشتمل بر چندین مزرعه، مکان، روستا و احياناً شهر که در آن عوامل طبیعی و اوضاع اجتماعی، فرهنگی، اقتصادی و سیاسی، واحد همگنی را به وجود می‌آورد.

**دهستان:** کوچکترین واحد تقسیمات کشوری است که دارای محدوده‌ی جغرافیایی معین بوده و از بهم پیوستن چند روستا، مکان، مزرعه هم‌جوار تشکیل می‌شود که از لحاظ محیط‌طبیعی، فرهنگی، اقتصادی و اجتماعی همگن بوده و امکان خدمات رسانی و برنامه ریزی در سیستم واحدی را فراهم می‌نماید.  
**ایستگاههای سینوپتیک (ایستگاههای هوایگزاری همزمان):**

ایستگاههایی است که در آن، عوامل مختلف جوی از قبیل درجه حرارت خشک و مرطوب، مقدار و نوع ابر، مقدار بارندگی، نوع پدیده جوی، سمت و سرعت باد، مقدار تبخیر، فشار، ساعات آفتابی، نحوه تغییرات فشار، میزان تشعشع خورشید و، براساس دستوار العمل های مشخص و درآس ساعات معین (به طور همزمان در سراسر کشور)، اندازه‌گیری و پس از ثبت دریک دفتر مخصوص، توسط دستگاههای مخابراتی از قبیل SSB، تلفن و تلکس، به مرکز هواشناسی در سراسر کشور مخابره می‌شود.

**حداقل مطلق:** عبارت است از پایین‌ترین درجه‌ی حرارت دریک دوره مشخص از زمان (۲۴ ساعت، یک‌ماه، یک سال یا چند سال).

**حداکثر مطلق:** عبارت است از بالاترین درجه‌ی حرارت در یک دوره مشخص از زمان (۲۴ ساعت، یک ماه، یک سال یا چند سال).

**رطوبت نسبی:** مقدارهای مرطوب موجود دریک واحد حجم از هوای معمولی است.

## ۱- سرزمین و آب و هوا ..... سالنامه آماری استان آذربایجان شرقی - ۱۳۹۰

**حوزه آبریز:** به مساحتی از یک منطقه گفته می‌شود که رواناب حاصله از بارندگی‌هایی که روی آن می‌بارد، تماماً به طور طبیعی به نقطه‌ی واحدی به نام "نقطه تمرکز" هدایت می‌شود. اگر نقطه‌ی تمرکز در داخل حوزه قرار گرفته باشد، یعنی حوزه‌ی محیط کامل‌امسدوی را تشکیل داده باشد آنرا حوزه‌ی بسته (مانند حوزه دریاچه‌ی ارومیه) و اگر نقطه‌ی تمرکز در انتهای حوزه‌ی واقع شده باشد به‌نحوی که رواناب بتواند از حوزه خارج شود آنرا حوزه‌ی باز می‌نامند. هر نقطه‌ای را که روی یک رودخانه درنظر بگیریم برای حوزه‌ای که در بالادست آن نقطه واقع شده است نقطه‌ی تمرکز به حساب می‌آید.

**خریب جریان سطحی:** عبارت است از حجم مقدار آب جریان یافته در ایستگاه

هیدرومتری به حجم بارندگی حوزه آبریز منتهی به ایستگاه هیدرومتری مزبور.

### گزینه اطلاعات

آذربایجان شرقی با اختصاص دادن ۲.۸ درصد از مساحت کشور در گوشه شمال غربی فلات ایران قرار دارد . آذربایجان شرقی به طول ۲۳۵ کیلومتر با جمهوری آذربایجان و ارمنستان مرز مشترک دارد که بیشترین مرز با جمهوری آذربایجان ۲۰۰ کیلومتر می باشد .

بر اساس آخرین تقسیمات سیاسی در سال ۱۳۹۰، استان آذربایجان شرقی دارای ۲۱ شهرستان ، بخش ، ۵۸ شهر ، ۱۴۳ دهستان می باشد .

در سال ۱۳۹۰ ، در بین شهرستان‌های استان ، شهرستان مراغه با ۵۵۹۵ کیلومتر مربع وسیع ترین و شهرستان عجب شیر با ۷۳۸.۴۴ کیلومتر مربع کمترین مساحت استان را به خود اختصاص داده بود . همچنین در این سال بالاترین و پایین تر و حداقل مطلق درجه حرارت که در بین ایستگاه‌های استان ثبت شده، به ترتیب مربوط به شهرستان جلفا با ۴۵ درجه سانتی گراد و مرداد ماه و حداقل درجه حرارت با ۵.۲ درجه سانتی گراد مربوط به شهرستان جلفا می باشد .

در سال جاری بیشترین میزان بارندگی در بین ایستگاه‌های استان در شهرستان سراب با ۹۱.۲ میلیمتر و کمترین میزان بارندگی مربوط به شهر سهند با ۰.۲٪ میلی متر در مرداد ماه به ثبت رسیده است.

### ۱- طول و عرض جغرافیایی شهرستانها: ۱۳۹۰

عرض شمالی					طول شرقی					شهرستان	
حداکثر		حداقل			حداکثر		حداقل				
درجه	دقیقه	درجه	دقیقه	درجه	دقیقه	درجه	دقیقه	درجه	دقیقه		
۳۹	۲۶	۳۶	۴۵	۴۸	۲۲	۴۵	۰۵			کل استان	
۳۷	۵۳	۳۷	۳۴	۴۶	۱۰	۴۵	۴۰			آذرشهر	
۳۸	۰۳	۳۷	۳۹	۴۶	۲۱	۴۵	۲۳			اسکو	
۳۹	۰۵	۳۸	۱۸	۴۷	۳۳	۴۶	۴۵			اهر	
۳۸	۰۵	۳۷	۳۴	۴۷	۱۵	۴۶	۲۹			بستان آباد	
۳۷	۳۲	۳۷	۱۱	۴۶	۹	۴۵	۴۵			بناب	
۳۸	۲۹	۳۷	۴۲	۴۶	۳۶	۴۵	۵۰			تبریز	
۳۹	۰۰	۳۸	۳۹	۴۶	۳۱	۴۵	۱۷			جلفا	
۳۷	۲۴	۳۶	۴۵	۴۷	۳۵	۴۶	۳۹			چاراویماق	
۳۹	۲۶	...	...	...	...	۴۶	۲۵			خداآفرین	
۳۸	۱۵	۳۷	۴۴	۴۷	۵۶	۴۷	۰۰			سراب	
۳۸	۲۸	۳۸	۰۰	۴۶	۲۰	۴۵	۰۵			شبستر	
۳۷	۴۲	۳۷	۱۵	۴۶	۲۰	۴۵	۲۷			عجبشیر	
...	...	۳۸	۳۶	۴۷	۳۲	۰۰۰	...			کلیبر	
۳۷	۴۵	۳۷	۰۱	۴۶	۴۴	۴۶	۰۹			مراغه	
۳۸	۵۳	۳۸	۱۷	۴۶	۱۲	۴۵	۱۴			مرند	
۳۷	۱۷	۳۶	۵۷	۴۶	۲۶	۴۵	۵۵			ملکان	
۳۷	۵۴	۳۷	۰۲	۴۸	۲۲	۴۷	۱۷			میانه	
۳۸	۴۷	۳۸	۲۳	۴۶	۵۲	۴۶	۰۲			ورزقان	
۳۸	۲۴	۳۸	۰۴	۴۷	۲۲	۴۶	۲۲			هریس	
۳۷	۳۹	۳۷	۱۲	۴۷	۱۹	۴۶	۲۸			هشتود	

مأخذ- معاونت برنامه ریزی استانداری آذربایجان شرقی

۱- سرزمین و آب و هوای سالنامه آماری استان آذربایجان شرقی - ۱۳۹۰-

۱-۱- تعداد شهرستان، بخش، شهر و دهستان براساس تقسیمات کشوری در پایان سال: ۱۳۹۰-۲

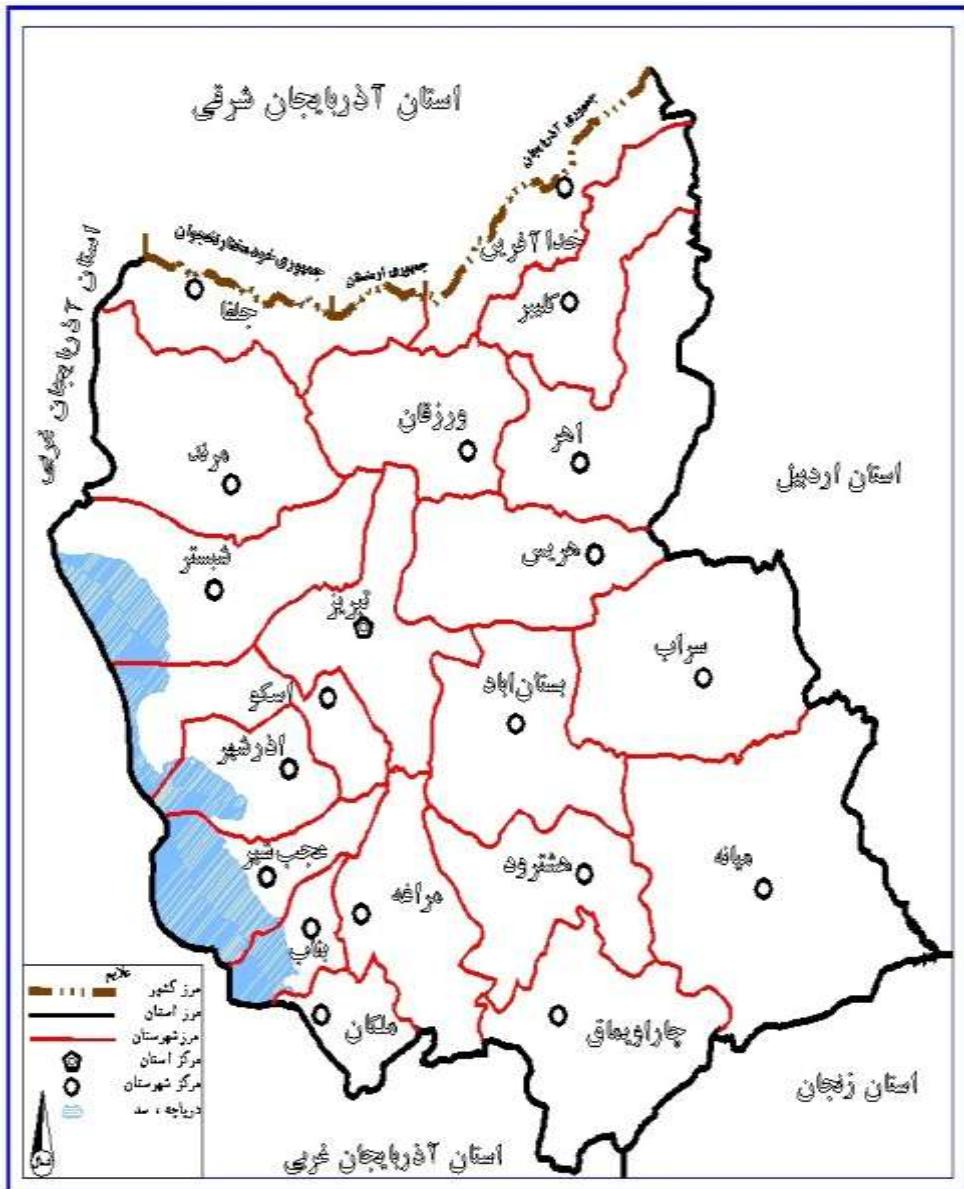
سال	تعداد شهرستان	تعداد شهر	تعداد بخش	تعداد دهستان
۱۳۶۵	۶۷	۳۰	۲۳	۷
۱۳۷۰	۱۳۰	۳۱	۳۰	۱۲
۱۳۷۵	۱۳۴	۳۹	۳۴	۱۴
۱۳۸۰	۱۳۹	۵۳	۴۱	۱۹
۱۳۸۵	۱۴۱	۵۷	۴۲	۱۹
۱۳۸۶	۱۴۱	۵۷	۴۲	۱۹
۱۳۸۷	۱۴۱	۵۸	۴۲	۱۹
۱۳۸۸	۱۴۱	۵۸	۴۲	۱۹
۱۳۸۹	۱۴۳	۵۸	۴۴	۲۰
۱۳۹۰	۱۴۳	۵۹	۴۴	۲۰

مأخذ- معاونت برنامه ریزی استانداری آذربایجان شرقی

سالنامه آماری استان آذربایجان شرقی - ۱۳۹۰ ..... ۱- سرزمین و آب و هوا



## ۱- سرزمین و آب و هوا ..... سالنامه آماری استان آذربایجان شرقی - ۱۳۹۰



سالنامه آماری استان آذربایجان شرقی - ۱۳۹۰ ..... ۱- سرزمین و آب و هوای

۱-۳- مشخصات عمومی شهرستانها براساس تقسیمات کشوری در پایان سال: ۱۳۹۰

شهرستان	مساحت (کیلومتر مربع)	تعداد بخش	تعداد شهر	تعداد دهستان
کل استان	۴۵۴۹۰.۸۹	۴۴	۵۹	۱۴۲
آذرشهر	۸۴۰.۰۰	۳	۴	۷
اسکو	۱۷۶۲.۵۹	۲	۳	۵
اهر	۳۰۷۳.۹۳	۲	۲	۹
بسستان آباد	۲۷۹۵.۰۰	۲	۲	۹
بناب	۷۷۸.۷۵	۱	۱	۳
تبریز	۲۱۶۷.۱۹	۲	۴	۶
جلفا	۱۶۷۰.۳۱	۲	۳	۵
چاراویماق	۳۲۰۸.۱۲	۲	۱	۶
خداآفرین	۱۵۲۵.۷۱	۳	۱	۷
سراب	۳۴۵۲.۱۸	۲	۴	۹
شیبدشت	۲۶۲۹.۶۹	۳	۹	۸
عجبشیر	۷۳۸.۴۴	۲	۱	۴
کلیبر	۲۰۷۱.۹۷	۲	۲	۷
مراغه	۲۱۸۵.۶۵	۲	۲	۶
مرند	۳۲۸۵.۶۲	۲	۵	۹
ملکان	۱۰۰۶.۸۷	۲	۲	۵
میانه	۵۵۹۵.۳۰	۴	۴	۱۷
ورزان	۲۳۶۸.۱۳	۲	۲	۷
هریس	۲۳۴۵.۴۳	۲	۵	۶
هشتگرد	۱۹۹۰.۰۱	۲	۲	۷

مأخذ- معاونت برنامه ریزی استانداری آذربایجان شرقی

۴- تقسیمات کشوری در محدوده استان (۱): ۱۳۹۰

تعداد آبادی			نام دهستان	نام شهر	شهرستان و بخش
تعداد سکنه	دارای سکنه	جمع			
۱۰	۳۶	۴۶			آذرشهر
۸	۲۷	۳۵			بخش حومه
				آذرشهر	
۱	۸	۹	شیرامین		
۴	۸	۱۲	قبله داغی		
۰	۴	۴	قاضی جهان		
۳	۷	۱۰	ینگجه		
۱	۸	۹			بخش گوگان
				تیمورلو - گوگان	
۱	۲	۳	تیمورلو		
۰	۶	۶	دستجرد		
۱	۱	۲			بخش ممقان
				ممقان	
۱	۱	۲	شهرک		
۵	۴۲	۴۷			اسکو
۲	۲۲	۲۴			بخش ایلخچی
				ایلخچی	
۰	۷	۷	جزیره		
۲	۱۵	۱۷	شورکات جنوبی		
۳	۲۰	۲۳			بخش مرکزی
				اسکو-سهند	
۰	۶	۶	باویل		
۰	۶	۶	سهند		
۳	۸	۱۱	گنبر		



۴- تقسیمات کشوری در محدوده استان (۱): (۱۳۹۰) (دبالة)

تعداد آبادی			نام دهستان	نام شهر	شهرستان و بخش
حالی از سکنه	دارای سکنه	جمع			
۴۰	۳۰۲	۳۴۲			اهر
۳۱	۲۰۰	۲۳۱			بخش مرکزی
				اهر	
۳	۲۴	۲۷	آذغان		
۴	۲۴	۲۸	اوج هاجا		
۱	۲۴	۲۵	بزکش		
۱۶	۶۴	۸۰	قشلاق		
۲	۲۷	۲۹	گویجه بل		
۵	۳۷	۴۲	ورگهان		
۹	۱۰۲	۱۱۱			بخش هوراند
				هوراند	
۴	۳۸	۴۲	چهاردانگه		
۲	۴۳	۴۵	دودانگه		
۳	۲۱	۲۴	دیکله		
۹	۱۷۹	۱۸۸			بستان آباد
۵	۹۸	۱۰۳			بخش تیکمه داش
				تیکمه داش	
۳	۱۹	۲۲	اوجان شرقی		
۲	۲۵	۲۷	سهند آباد		
۰	۲۶	۲۶	عباس شرقی		
۰	۲۸	۲۸	عباس غربی		
۴	۸۱	۸۵			بخش مرکزی
				بستان آباد	
۱	۲۵	۲۶	اوجان غربی		
۱	۷	۸	شبلی		
۱	۱۶	۱۷	قوریگل		
۰	۱۳	۱۳	مهرانود جنوبی		
۱	۲۰	۲۱	مهرانود مرکزی		



۱- سرزمین و آب و هوا ..... سالنامه آماری استان آذربایجان شرقی - ۱۳۹۰

۴- تقسیمات کشوری در محدوده استان (۱) : ۱۳۹۰ (دباله)

تعداد آبادی			نام دهستان	نام شهر	شهرستان و بخش
خلالی از سکنه	دارای سکنه	جمع			
۱	۲۹	۳۰			بناب
۱	۲۹	۳۰			بخش مرکزی
				بناب	
۱	۱۰	۱۱	بناجوی شمالی		
.	۵	۵	بناجوی شرقی		
.	۱۴	۱۴	بناجوی غربی		
۴	۷۲	۷۶			تبریز
۱	۱۴	۱۵			بخش خسرو شاه
			خسروشاه		
.	۸	۸	لاهیجان		
۱	۶	۷	تازه کند		
۳	۵۸	۶۱			بخش مرکزی
				باشمنج-تبریز-سرد رود	
۱	۱۱	۱۲	آجی چای		
۲	۱۷	۱۹	اسپران		
.	۲۳	۲۳	میدان چایی		
.	۷	۷	سرد صحرا		



۴- تقسیمات کشوری در محدوده استان (۱) : ۱۳۹۰ (دبالة)

تعداد آبادی			نام دهستان	نام شهر	شهرستان و بخش
خلالی از سکنه	دارای سکنه	جمع			
۱۳	۴۸	۶۱			جلفا
۷	۲۴	۳۱			بخش سیه رود
.	۵	۵	دیزمار غربی		
۷	۱۹	۲۶	نوجه مهر		
۶	۲۴	۳۰			بخش مرکزی
			جلفا-هادی شهر		
.	۷	۷	ارسی		
۲	۵	۷	داران		
۴	۱۲	۱۶	شجاع		
۳۶	۲۱۲	۲۴۸			چاراویماق
۲۰	۸۳	۱۰۳			بخش شادیان
۹	۴۲	۵۱	چاراویماق جنوب شرقی		
۱۱	۴۱	۵۲	چاراویماق شرقی		
۱۶	۱۲۹	۱۴۵			بخش مرکزی
			قره آغاج		
۲	۳۶	۳۸	چاراویماق جنوب غربی		
۱	۵۲	۵۳	چاراویماق مرکزی		
۱	۲۱	۲۲	قوریچای شرقی		
۱۲	۲۰	۳۲	ورقه		



۴- تقسیمات کشوری در محدوده استان (۱) : ۱۳۹۰ (دبale)

تعداد آبادی			نام دهستان	نام شهر	شهرستان و بخش
خالی از سکنه	دارای سکنه	جمع			
۲۹	۱۷۵	۲۰۴			خدا آفرین
۴	۵۸	۶۲			بخش مرکزی
خمارلو					
۲	۲۵	۲۷	بسطاملو		
۲	۳۳	۳۵	کیوان		
۳	۳۸	۴۱			بخش گرمادوز
۲	۱۳	۱۵	گرمادوز شرقی		
۱	۲۵	۲۶	گرمادوز غربی		
۲۲	۷۹	۱۰۱			بخش منجوان
۸	۱۴	۲۲	دیزمار شرقی		
۶	۳۱	۳۷	منجوان شرقی		
۸	۳۴	۴۲	منجوان غربی		
۲۲	۱۶۴	۱۸۶			سراب
۱۵	۱۳۱	۱۴۶			بخش مرکزی سراب
سراب					
۴	۱۸	۲۲	آغمیون		
۱	۲۵	۲۶	ابرغان		
۳	۱۸	۲۱	حومه		
۲	۲۷	۲۹	رازلیق		
۳	۲۵	۲۸	صائین		
۲	۱۸	۲۰	ملا یعقوب		
۷	۳۳	۴۰			بخش مهربان
دوزدوزان-شربیان-مهربان					
۵	۱۵	۲۰	آلان برغوش		
۱	۱۰	۱۱	اردلان		
۱	۸	۹	شربیان		



۴- تقسیمات کشوری در محدوده استان (۱) : ۱۳۹۰ (دبالة)

تعداد آبادی			نام دهستان	نام شهر	شهرستان و بخش
حالی از سکنه	دارای سکنه	جمع			
۵	۷۶	۸۱			شبستر
۱	۱۵	۱۶			بخش تسوج
.	۷	۷	چهرگان	تسوج	
۱	۸	۹	گونی غربی		
۳	۳۹	۴۲			بخش صوفیان
۲	۱۰	۱۲	چله خانه	صوفیان	
۱	۱۹	۲۰	رودقات		
.	۱۰	۱۰	میشوچنوبی		
۱	۲۲	۲۳			بخش مرکزی
خامنه-سیس-شبستر-شرفخانه شندآباد-کوزکنان-وایقان					
.	۱۰	۱۰	سیس		
۱	۵	۶	گونی شرقی		
.	۷	۷	گونی مرکزی		
۷	۴۲	۴۹			عجبشیر
۱	۲۲	۲۳			بخش قلعه چای
.	۱۵	۱۵	دیزجرود شرقی		
۱	۷	۸	کوهستان		
۶	۲۰	۲۶			بخش مرکزی عجبشیر
۲	۵	۷	حضرلو		
۴	۱۵	۱۹	دیزجرود غربی		



۱- تقسیمات کشوری در محدوده استان (۱۳۹۰: دنباله)

تعداد آبادی			نام دهستان	نام شهر	شهرستان و بخش
خالی از سکنه	دارای سکنه	جمع			
۲۳	۲۲۰	۲۴۳			کلیبر
۱۶	۱۳۳	۱۴۹			بخش مرکزی
					کلیبر
۴	۴۶	۵۰	پیغان چای		
۲	۲۸	۳۰	مولان		
۷	۳۴	۴۱	میشه پاره		
۳	۲۵	۲۸	بیلاق		
۷	۸۷	۹۴			بخش آبش احمد
					آبش احمد
۲	۴۴	۴۶	آبش احمد		
۵	۱۴	۱۹	سیدان		
۰	۲۹	۲۹	قشلاق		
۱۰	۱۶۷	۱۷۷			مراغه
۸	۹۲	۱۰۰			بخش سراجو
					خداجو
۰	۱۶	۱۶	سراجوی جنوبی		
۱	۲۹	۳۰	سراجوی شرقی		
۷	۴۷	۵۴	قریچای غربی		
۲	۷۵	۷۷			بخش مرکزی
					مراغه
۲	۳۲	۳۴	سراجوی شمالی		
۰	۲۵	۲۵	سراجوی غربی		
۰	۱۸	۱۸	قره ناز		



۱-۴- تقسیمات کشوری در محدوده استان (۱۳۹۰: دنباله)

تعداد آبادی			نام دهستان	نام شهر	شهرستان و بخش
خلالی از سکنه	دارای سکنه	جمع			
۱۹	۱۰۴	۱۲۳			مرند
۸	۷۹	۸۷			بخش مرکزی
			بناب جدید-زنوز-		
			کشکسرای-مرند		
۱	۹	۱۰	بناب		
۰	۹	۹	دولت آباد		
۱	۶	۷	زنوزق		
۱	۲۱	۲۲	کشکسرای		
۱	۱۳	۱۴	میشاب شمالی		
۱	۱۱	۱۲	هرزنادات شرقی		
۳	۱۰	۱۳	هرزنادات غربی		
۱۱	۲۵	۳۶		یامچی	بخش یامچی
				یامچی	
۵	۱۴	۱۹	ذوالبین		
۶	۱۱	۱۷	یکانات		
۲	۸۱	۸۳			ملکان
۰	۲۵	۲۵			بخش لیلان
				لیلان	
۰	۱۴	۱۴	لیلان جنوبی		
۰	۱۱	۱۱	لیلان شمالی		
۲	۵۶	۵۸			بخش مرکزی
				ملکان	
۰	۲۲	۲۲	گاودول شرقی		
۰	۱۴	۱۴	گاودول غربی		
۲	۲۰	۲۲	گاودول مرکزی		



۴- تقسیمات کشوری در محدوده استان (۱): (۱۳۹۰) (دباله)

تعداد آبادی			نام دهستان	نام شهر	شهرستان و بخش
حالی از سکنه	دارای سکنه	جمع			
۶۶	۳۲۲	۲۹۸			میانه
۱۲	۵۲	۶۴			بخش ترکمنچای
				ترکمنچای	
۶	۱۲	۱۸	اوج تپه غربی		
۲	۱۴	۱۶	بروانان شرقی		
۱	۲۱	۲۲	بروانان غربی		
۳	۵	۸	بروانان مرکزی		
۱۱	۶۹	۸۰			بخش کاغذ کنان
				آقکند	
۱	۱۸	۱۹	قافلانکوه شرقی		
۵	۲۹	۳۴	کاغذ کنان شمالی		
۵	۲۲	۲۷	کاغذ کنان مرکزی		
۸	۸۵	۹۳			بخش کندوان
				ترک	
۳	۲۳	۲۶	تیر چائی		
۲	۳۳	۳۵	کندوان		
۳	۲۹	۳۲	گرمeh شمالی		
۲۵	۱۲۶	۱۶۱			بخش مرکزی
				میانه	
۸	۱۹	۲۷	اوج تپه شرقی		
۱	۳	۴	شیخدر آباد		
۵	۱۶	۲۱	قافلانکوه غربی		
۳	۱۲	۱۵	قزل اوزن		
۸	۲۰	۲۸	کله بوز شرقی		
۰	۱۷	۱۷	کله بوز غربی		
۱۰	۳۹	۴۹	گرمeh جنوبی		



۴- تقسیمات کشوری در محدوده استان (۱) (۱۳۹۰) (دبالة)

تعداد آبادی			نام دهستان	نام شهر	شهرستان و بخش
حالی از سکنه	دارای سکنه	جمع			
۱۶	۱۴۷	۱۶۳			ورزان
۳	۴۷	۵۰			بخش خاروانا
				خاروانا	
.	۱۶	۱۶	ارزیل		
.	۱۵	۱۵	جوشین		
۳	۱۶	۱۹	دیزمار مرکزی		
۱۳	۱۰۰	۱۱۳			بخش مرکزی
				ورزان	
۳	۳۷	۴۰	ازومدل جنوبی		
۳	۱۷	۲۰	ازومدل شمالی		
۳	۱۸	۲۱	بکرآباد		
۴	۲۸	۳۲	سینا		
۱۱	۹۳	۱۰۴			هریس
۵	۶۳	۶۸			بخش خواجه
				خواجه	
.	۲۵	۲۵	بدوستان غربی		
۴	۱۱	۱۵	مواقع خان شرقی		
۱	۲۷	۲۸	مواقع خان شمالی		
۶	۳۰	۳۶			بخش مرکزی
				بخشایش-زرنق	
				کلوانق-هریس	
.	۴	۴	باروق		
.	۱۳	۱۳	بدوستان شرقی		
۶	۱۳	۱۹	خانمرود		



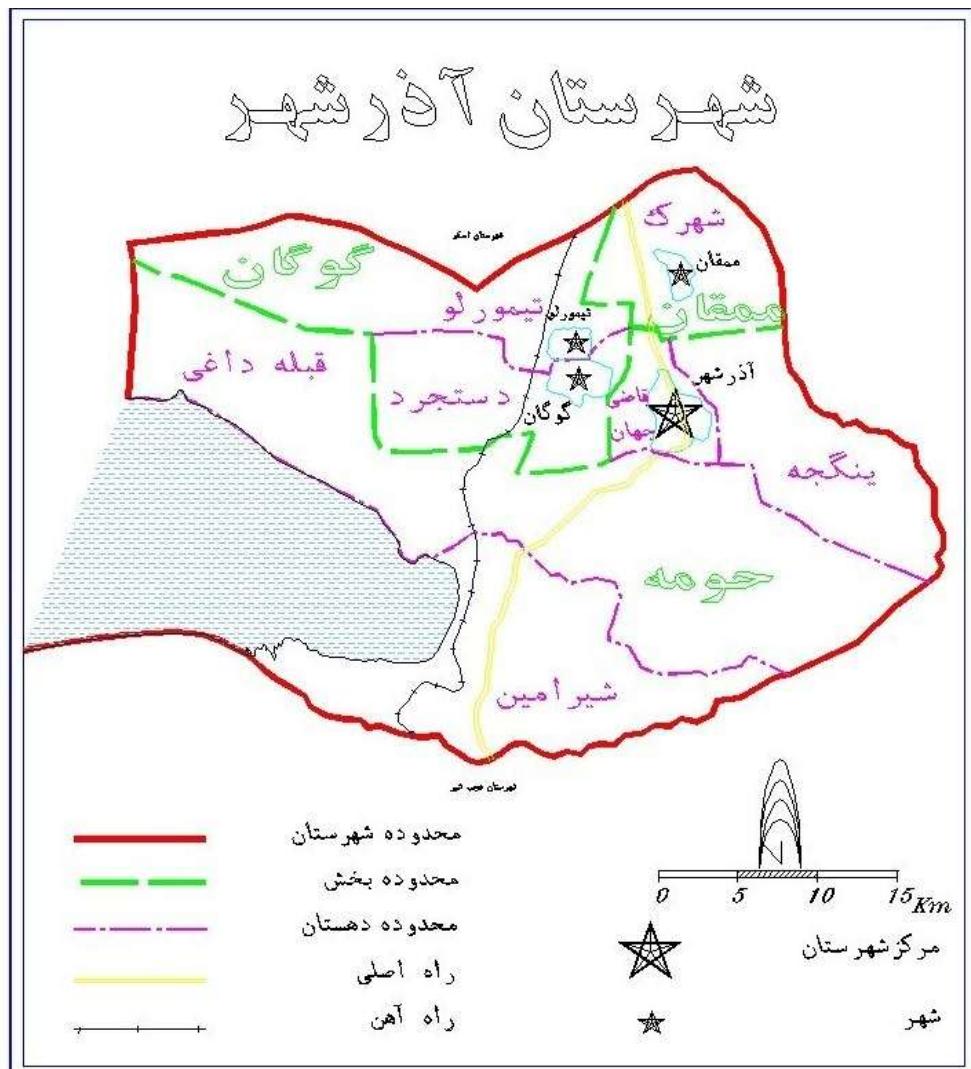
۱- سرزمین و آب و هوا ..... سالنامه آماری استان آذربایجان شرقی - ۱۳۹۰

۱-۴- تقسیمات کشوری در محدوده استان (۱): ۱۳۹۰ (دبale)

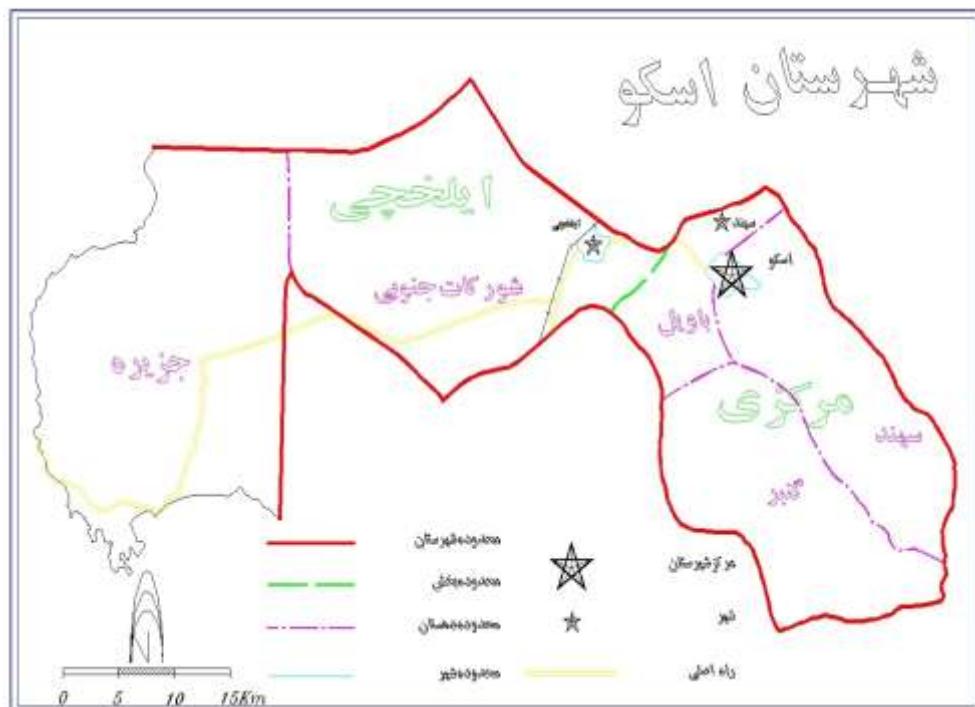
تعداد آبادی			نام دهستان	نام شهر	شهرستان و بخش
حالی از سکنه	دارای سکنه	جمع			
۴۳	۱۹۰	۲۳۳			هشت رود
۲۱	۹۵	۱۱۶			بخش مرکزی
					هشت رود
۷	۱۱	۱۸	چاراویماق شمال شرقی		
.	۱۳	۱۳	سلوک		
۴	۱۸	۲۲	علی آباد		
۸	۳۹	۴۷	قرانقو		
۱	۱۵	۱۶	کوهسار		
					بخش نظرکهربیزی
					نظرکهربیزی
۸	۳۰	۳۸	آلمالو		
۱۴	۶۵	۷۹	نظرکهربیزی		

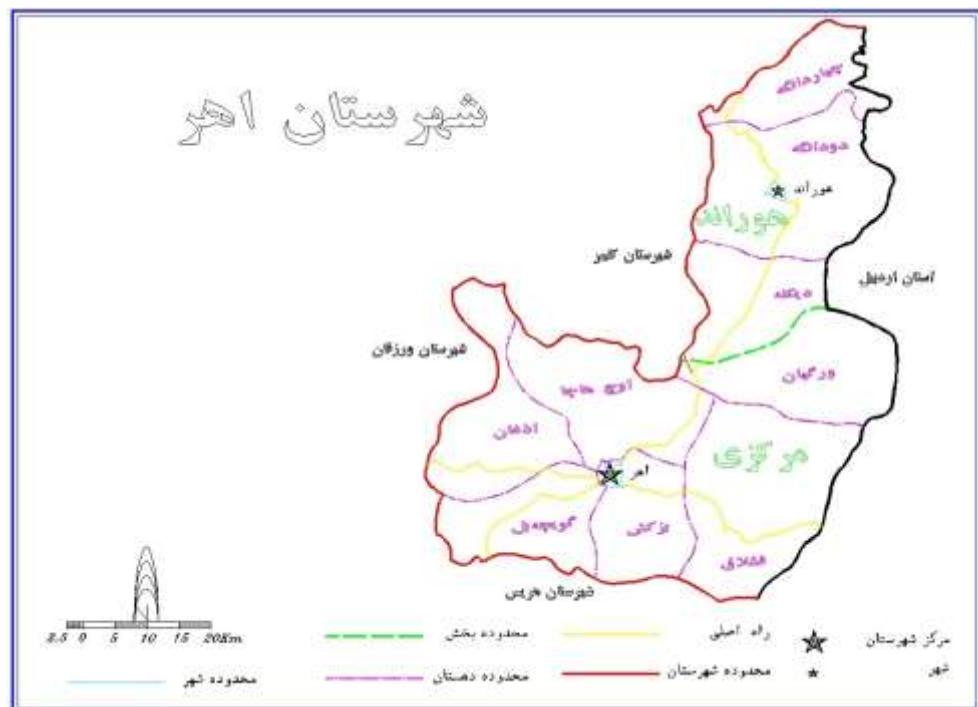
(۱) از نتایج سرشماری عمومی نفوس و مسکن سال ۱۳۹۰ استفاده شده است.

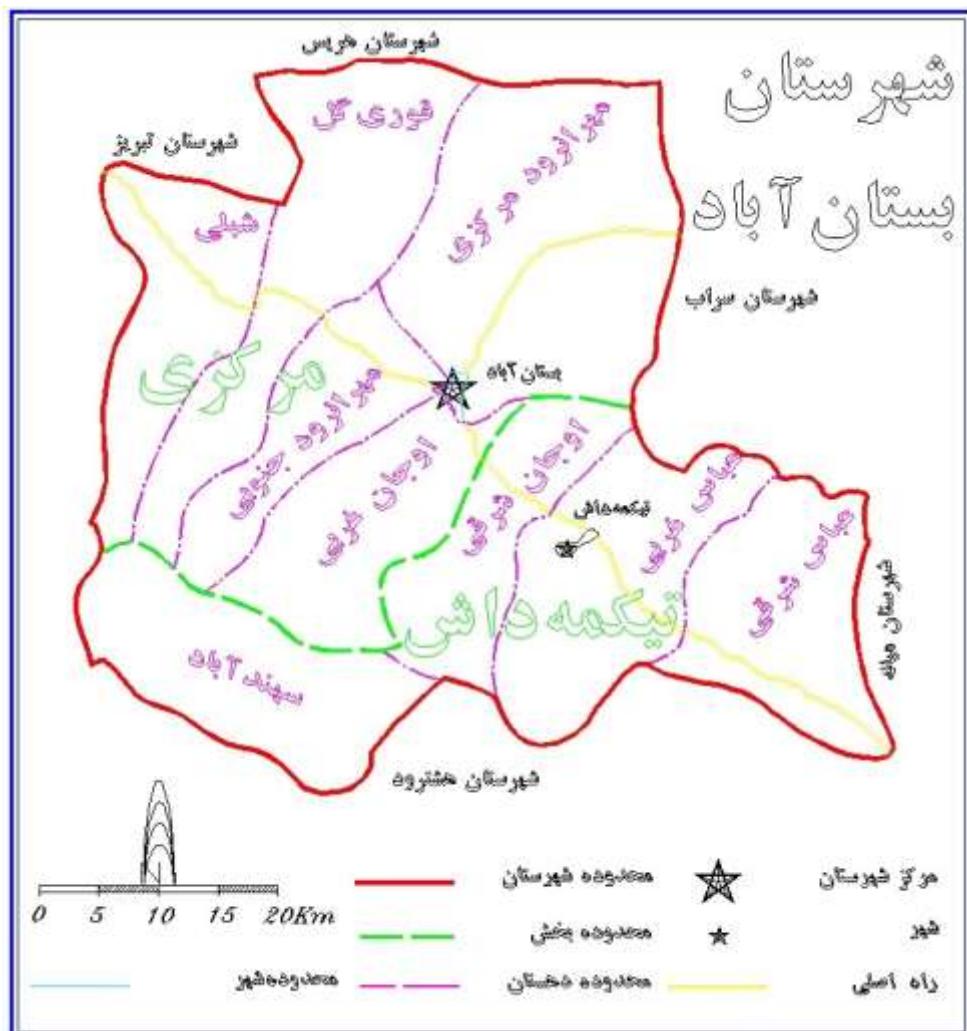
مأخذ- معاونت برنامه ریزی استانداری آذربایجان شرقی

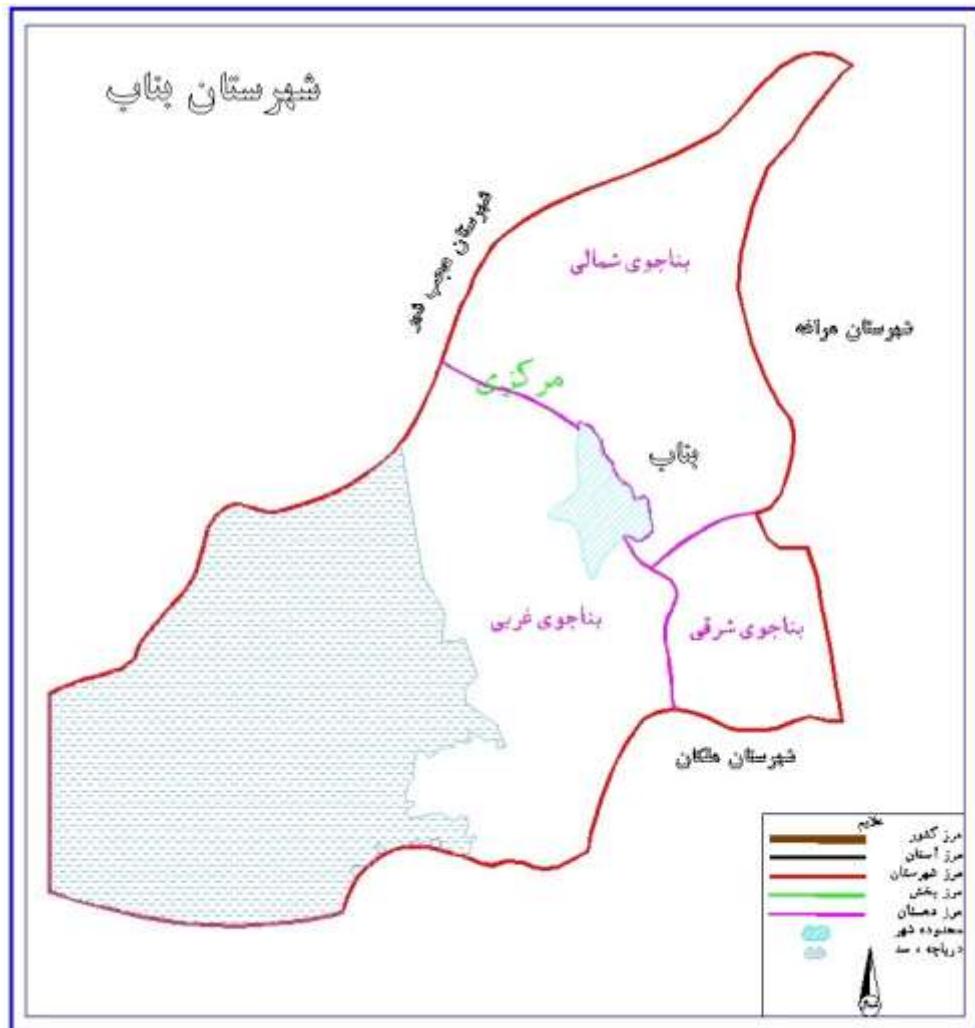


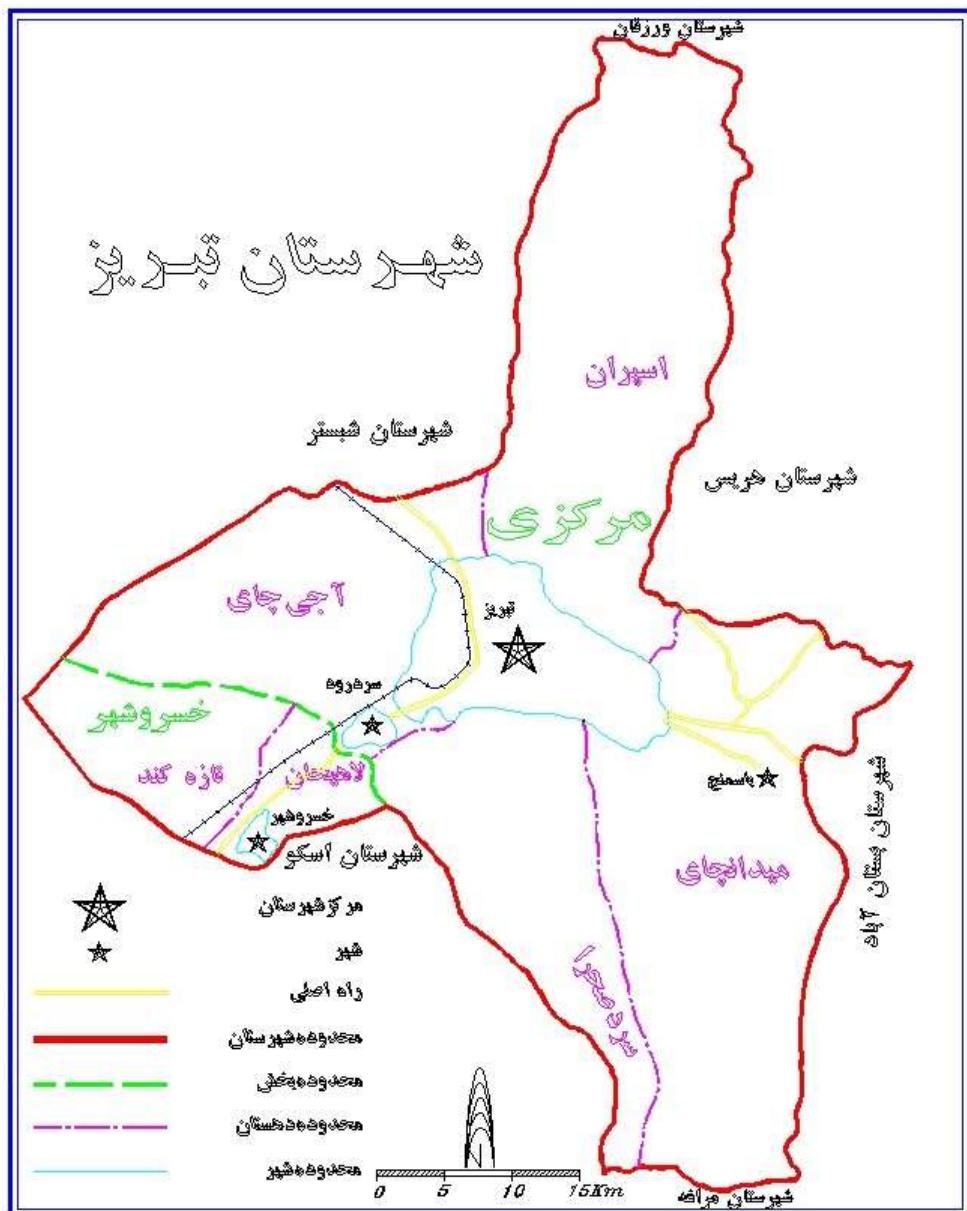
۱- سرزمین و آب و هوا ..... سالنامه آماری استان آذربایجان شرقی - ۱۳۹۰



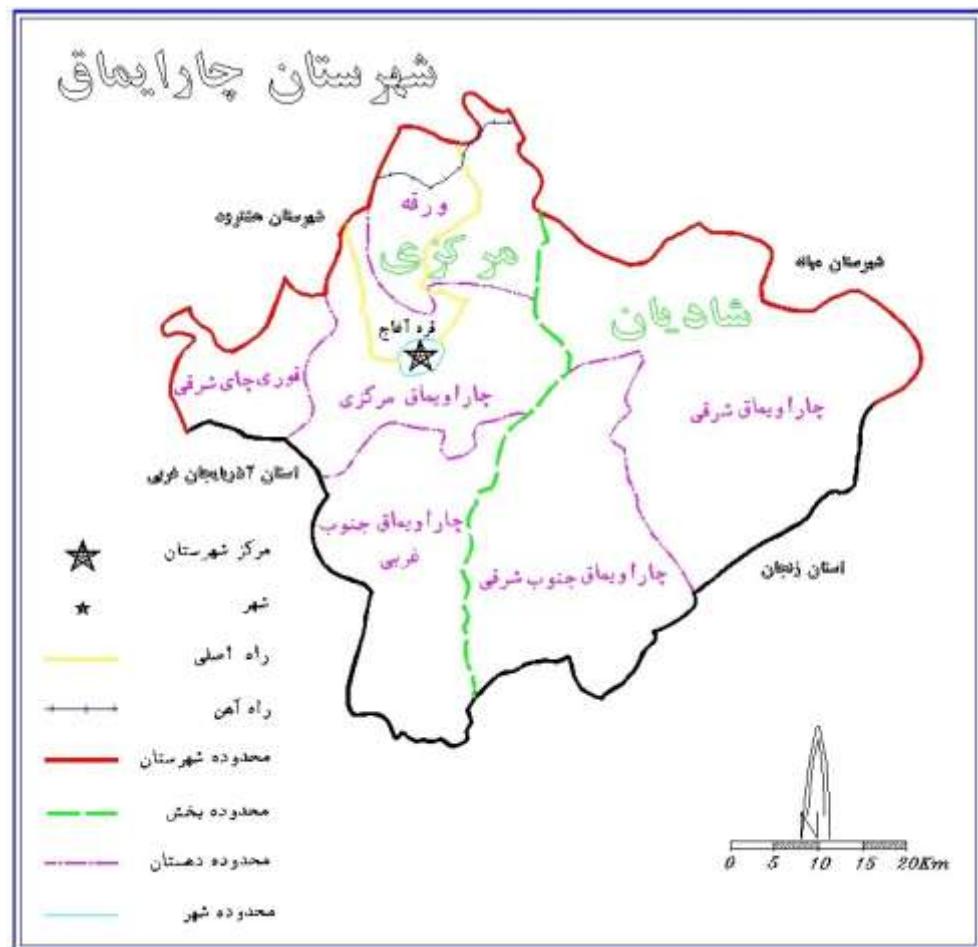


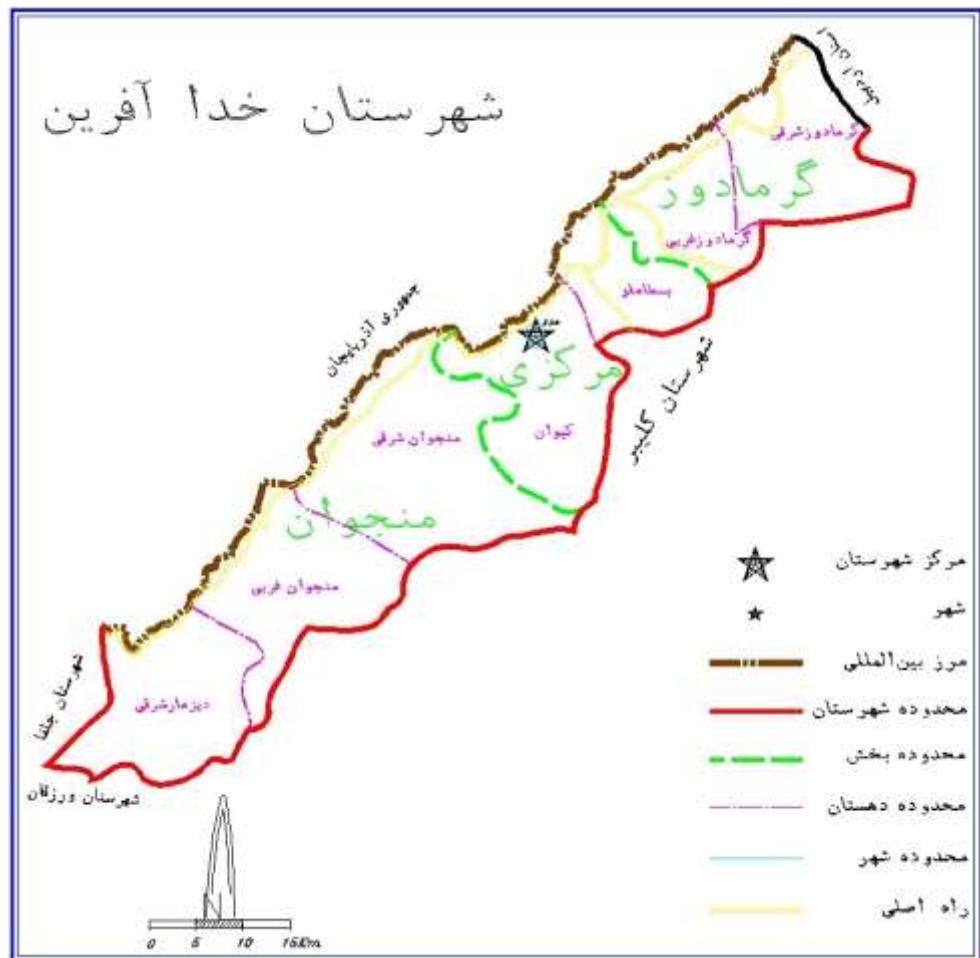


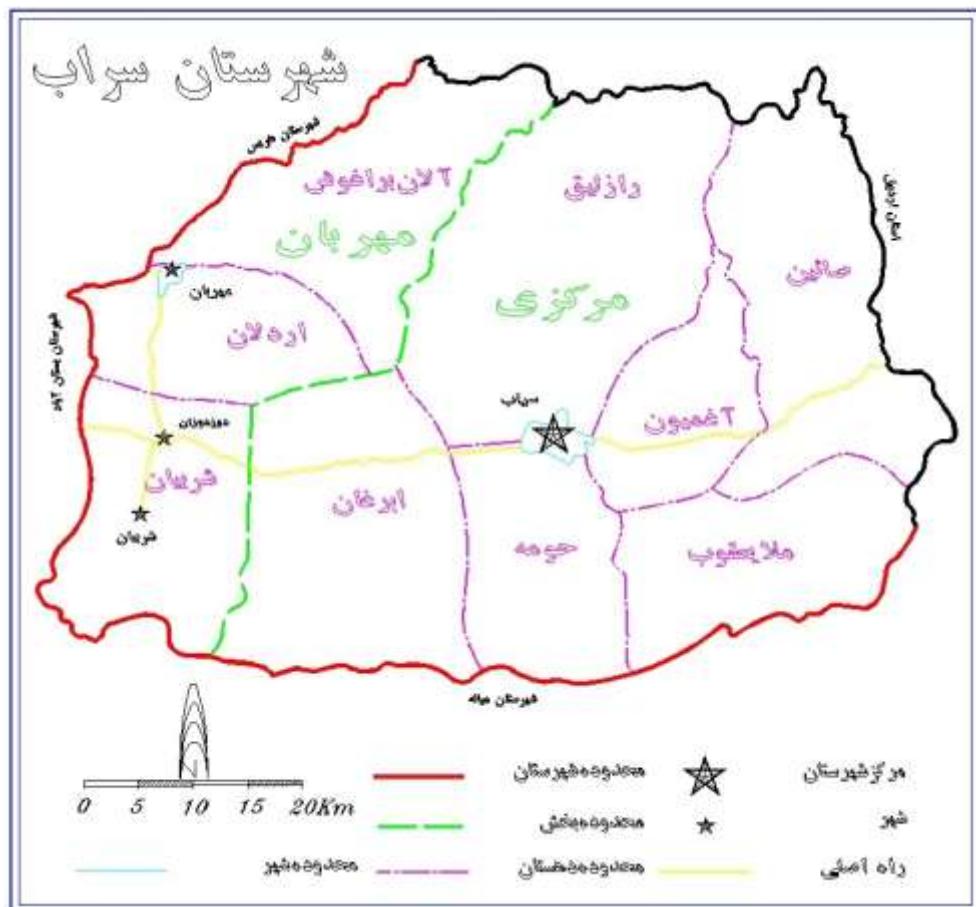




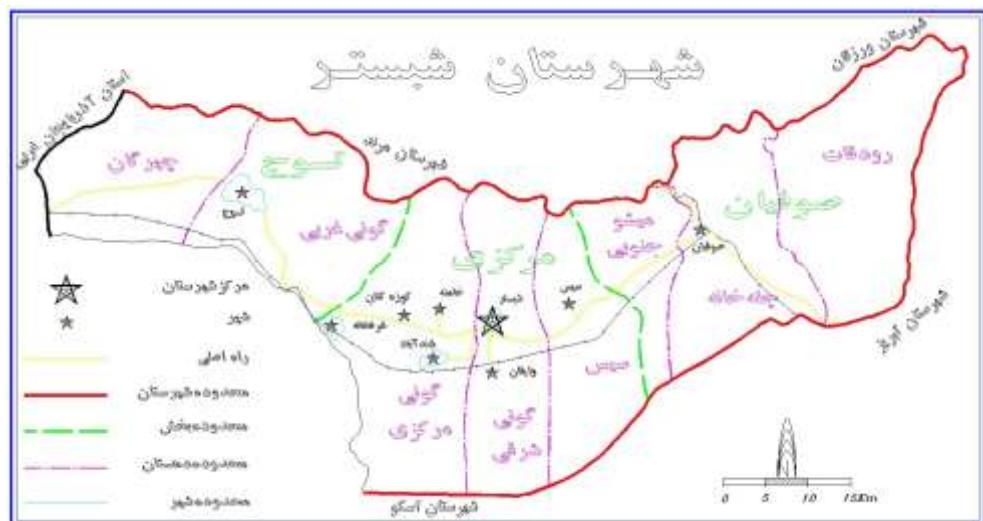




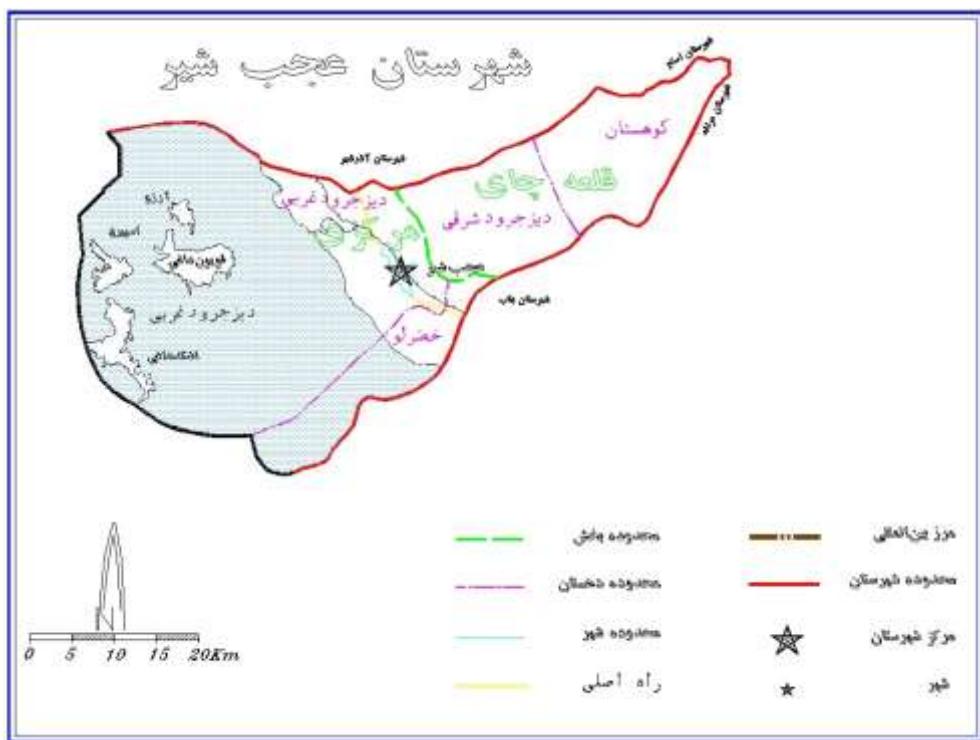


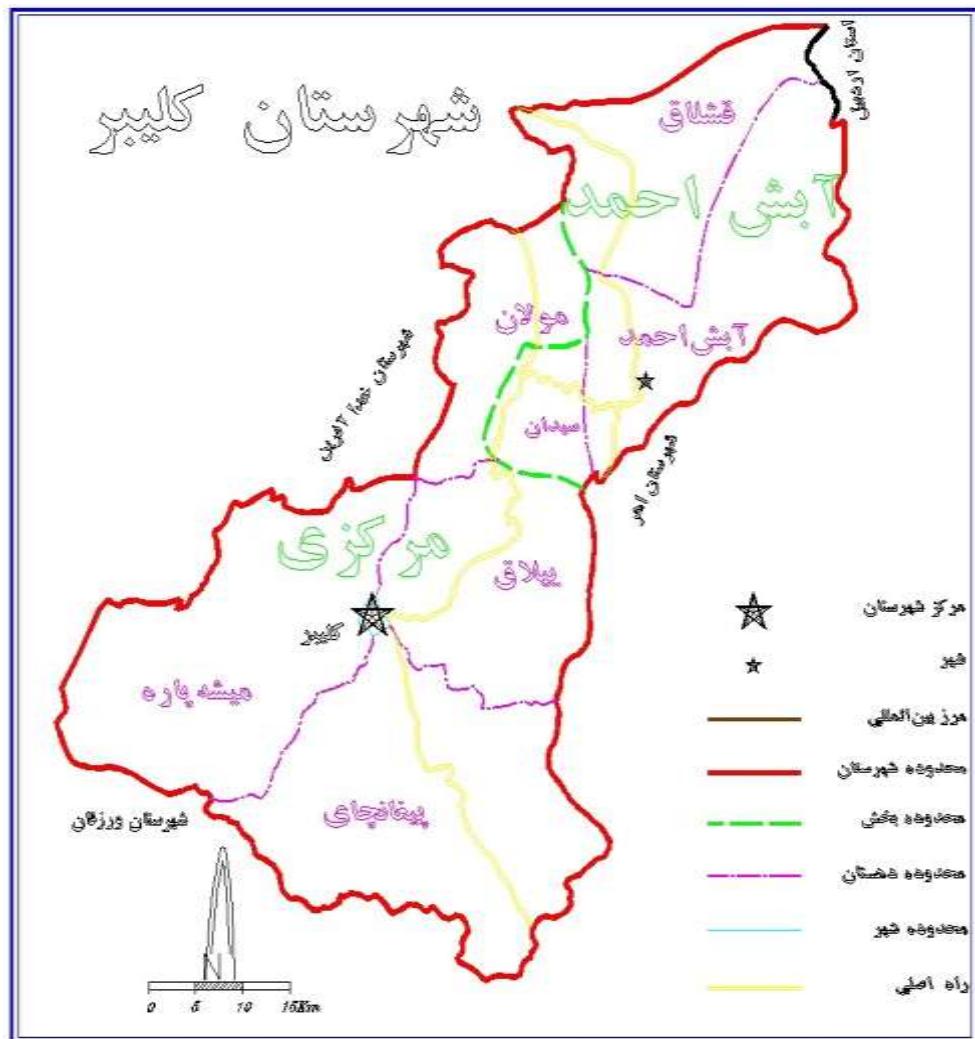


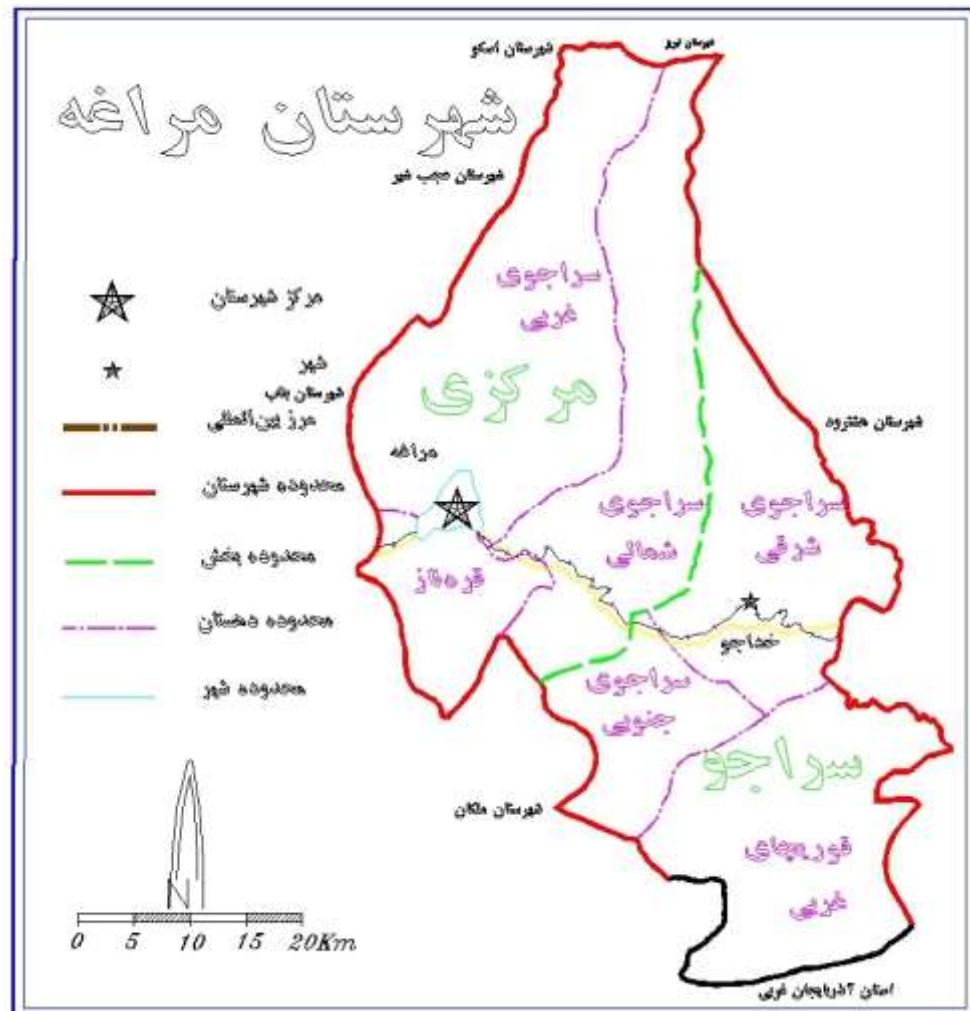
سالنامه آماری استان آذربایجان شرقی - ۱۳۹۰ ..... ۱- سرزمین و آب و هوا

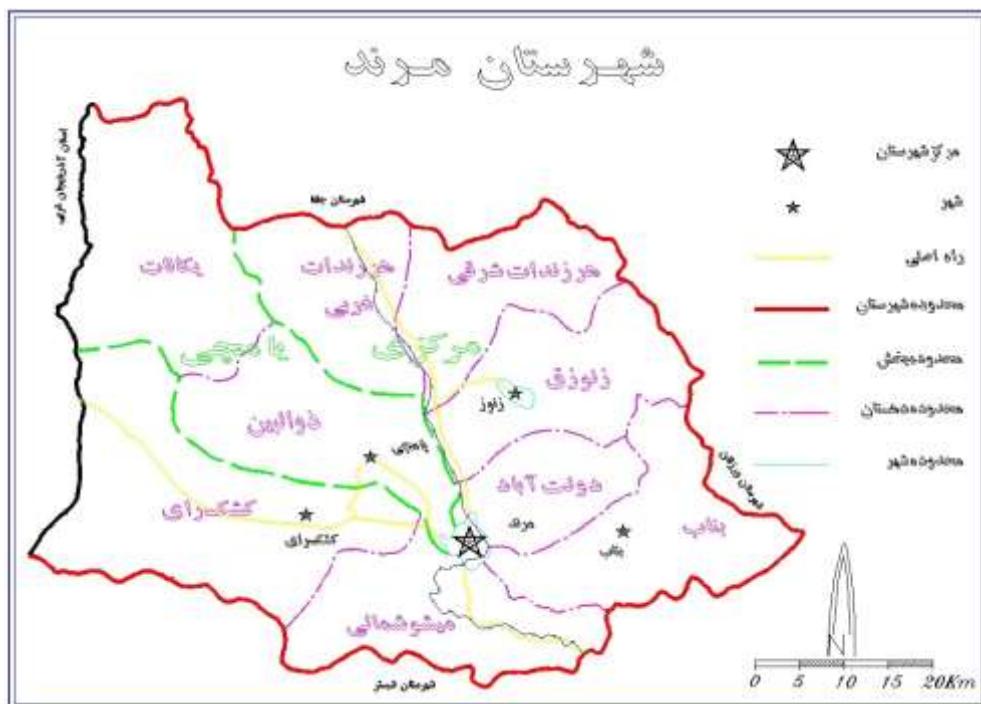


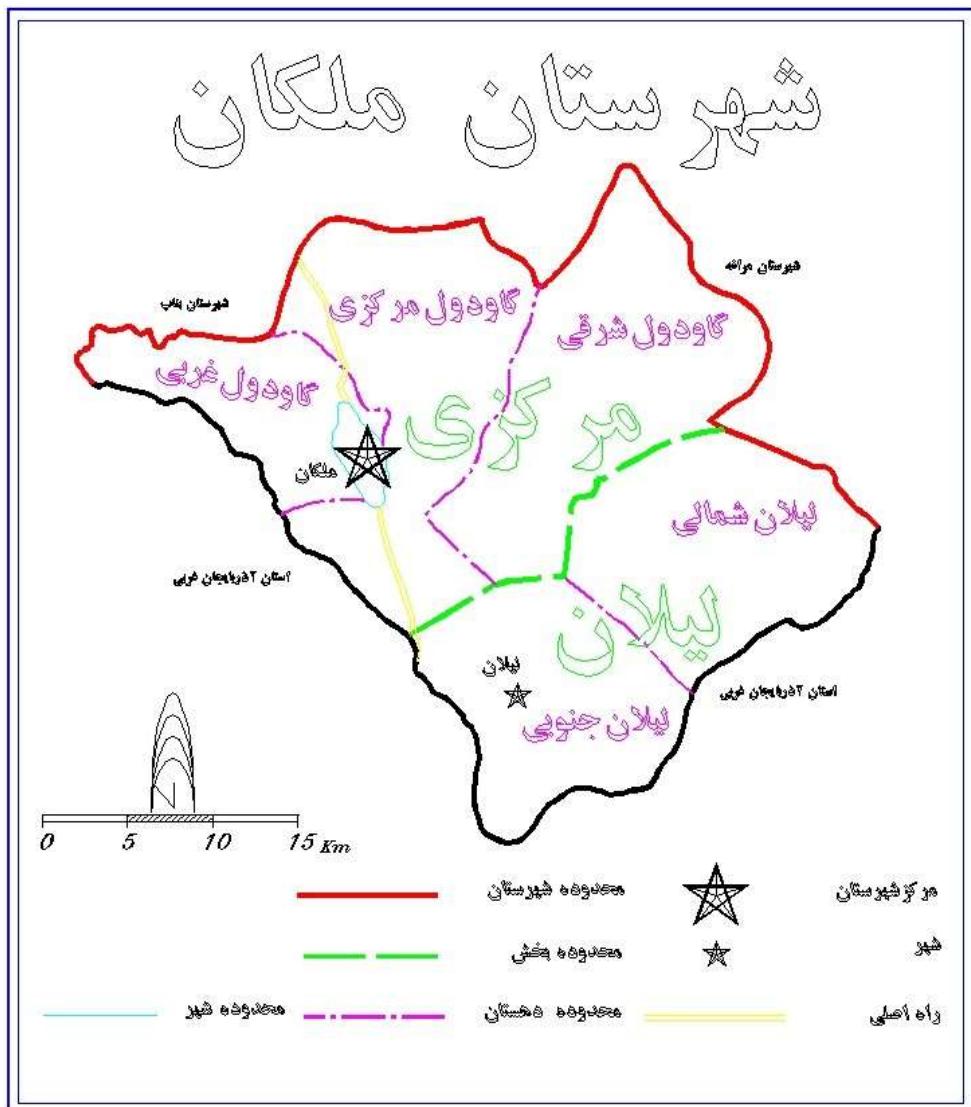
۱- سرزمین و آب و هوا ..... سالنامه آماری استان آذربایجان شرقی - ۱۳۹۰





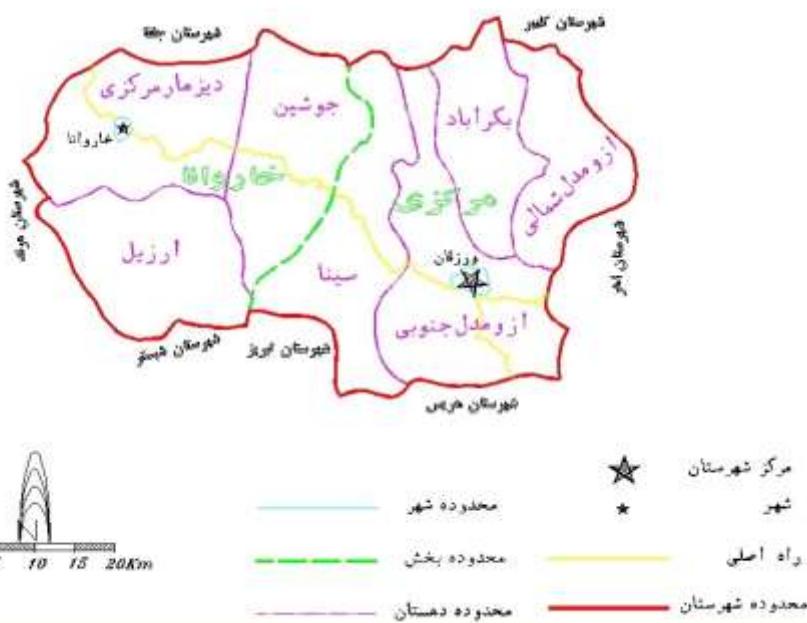


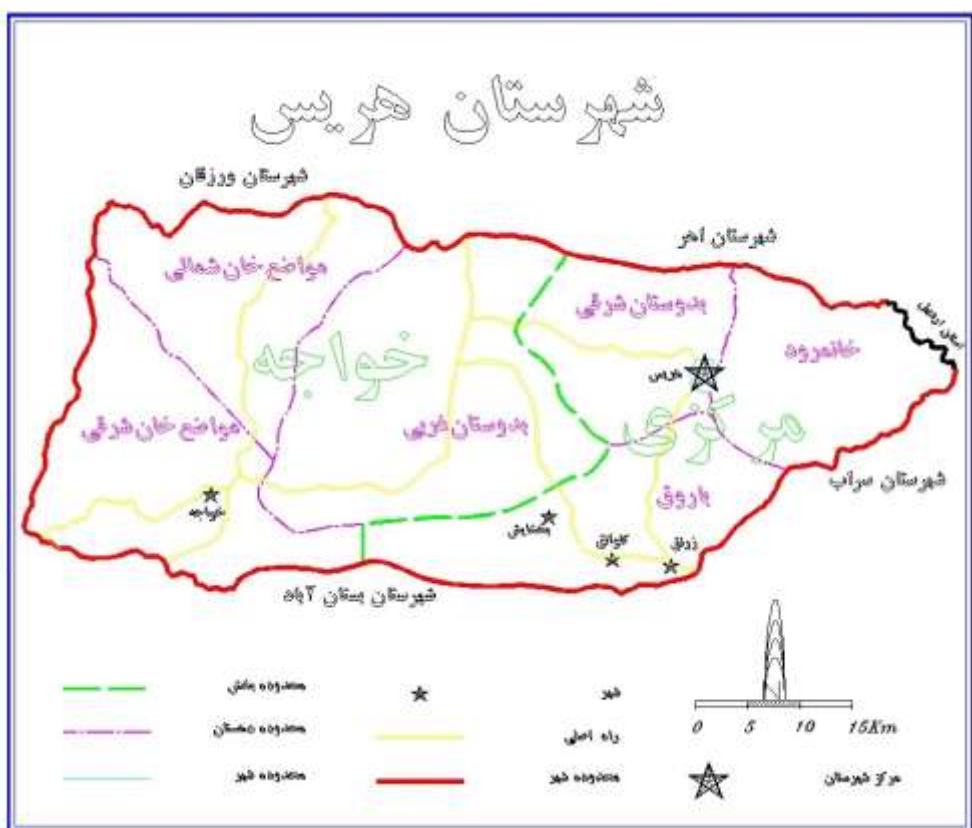




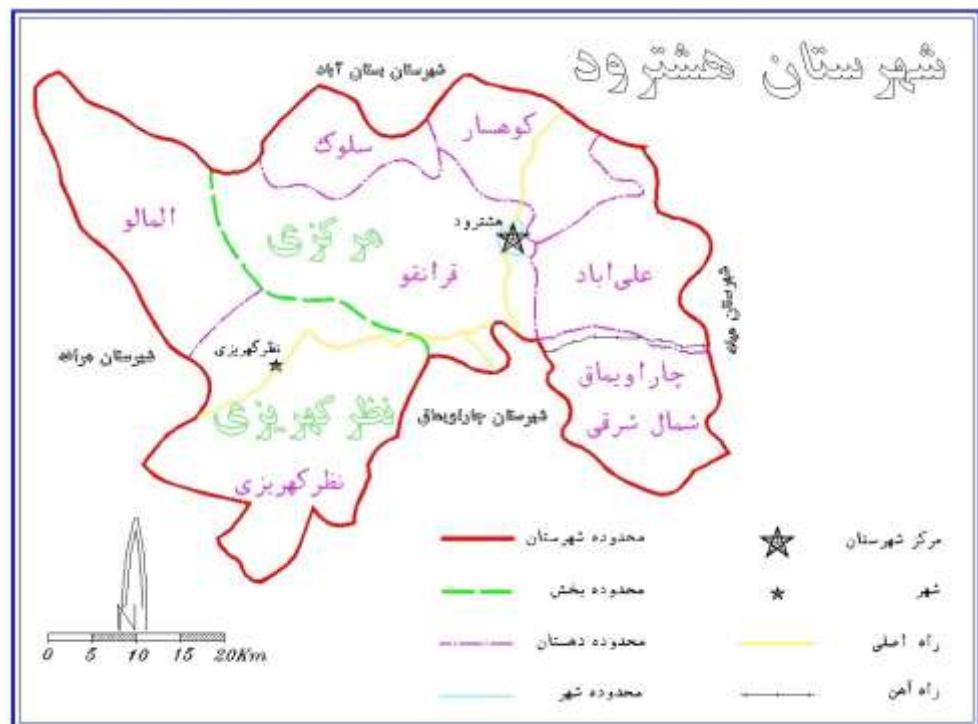


## شهرستان ورزقان





# ۱- سرزمین و آب و هوا ..... سالنامه آماری استان آذربایجان شرقی - ۱۳۹۰



**۱-۵- مساحت استان بر حسب وضعیت اراضی: ۱۳۹۰**

شهرستان	جمع	جمع	اجمالي زراعی	اجمالي جنگل (۱)	مرتع	اراضی مسکونی	سایر
آذرشهر	۸۴۰۰	۴۵۴۹۰۸۹	۱۲۲۱۳۷۷	۱۵۶۴۳۳	۲۴۷۳۴۴۰	۴۴۳۵۴	...
اسکو	۱۷۶۲۵۹	۳۲۰۷۵	۲۳۶۳	۹۵۸۲۸	...	...	...
اهر	۳۰۷۳۹۳	۱۰۶۱۶۴	۶۱۴۲	۲۱۳۴۲۹	...	...	...
بستان آباد	۲۷۹۵۰۰	۵۵۱۳۶	۰	۱۰۸۹۶۳	...	...	...
بناب	۷۷۸۷۵	۲۸۳۸۸	۳۵۱۹	۳۱۱۸۱	...	...	...
تبریز	۲۱۶۷۱۹	۴۴۴۱۶	۰	۱۱۰۵۰	...	...	...
جلفا	۱۶۷۰۳۱	۱۶۵۱۶	۹۴۷۴	۱۳۳۰۰۳۹	...	...	...
چاراویماق	۳۲۰۸۱۲	۷۱۴۹۲	۰	۱۴۵۸۹۳	...	...	...
خدا آفرین	۱۵۲۵۷۱	۲۵۸۳۶	۶۰۸۳۳	۷۱۳۹۳	...	...	...
سراب	۳۴۵۲۱۸	۱۱۲۹۹۸	۰	۱۷۸۶۳۷	...	...	...
شبستر	۲۶۲۹۶۹	۳۶۷۸۹	۰	۱۳۹۰۰۳۷	...	...	...
عجبشیر	۷۳۸۴۴	۴۳۸۳۲	۱۱۴۱	۳۸۳۳۳	...	...	...
کلیبر	۲۰۷۱۹۷	۳۰۱۹۹	۵۰۶۱۰	۱۴۹۸۳۰	...	...	...
مراغه	۲۱۸۵۶۵	۹۹۶۱۴	۰	۹۷۵۷۹	...	...	...
مرند	۳۲۸۵۶۲	۹۲۳۵۲	۰	۲۴۴۹۶۷	...	...	...
ملکان	۱۰۰۶۸۷	۴۹۶۴۵	۰	۳۲۱۶۷	...	...	...
میانه	۵۵۹۵۳۰	۱۳۲۹۵۰	۲۲۸۸	۳۲۶۲۴۴	...	...	...
ورزان	۲۲۶۸۱۳	۶۵۳۵۱	۲۰۰۶۳	۱۴۳۴۷۰	...	...	...
هریس	۲۲۴۵۴۳	۶۵۳۴۰	۰	۱۲۷۶۵۹	...	...	...
هشتگرد	۱۹۹۰۰۱	۸۵۱۶۵	۰	۴۰۹۳۷	...	...	...

(۱) : شامل جنگل های دست کاشتن نمی شود

مأخذ- سازمان جهاد کشاورزی، سازمان مسکن و شهرسازی استان آذربایجان شرقی

## ۶- مشخصات ایستگاههای هواشناسی: ۱۳۹۰

ایستگاه	نام شهر یا دهستان محل استقرار	نوع ایستگاه	سال تأسیس	ارتفاع از سطح دریا
اهر	بخش مرکزی	سینوپتیک	۱۹۸۵	۱۲۹۱
بسitan آباد	بخش مرکزی	سینوپتیک تکمیلی	۲۰۰۴	۱۷۵۰
بناب	بخش مرکزی	سینوپتیک تکمیلی	۱۹۹۸	۱۲۹۰
تبریز	فروندگاه بین المللی تبریز	سینوپتیک	۱۹۵۱	۱۳۶۴
جلفا	بخش مرکزی	سینوپتیک	۱۹۸۵	۷۳۶
سراب	بخش مرکزی	سینوپتیک	۱۹۸۶	۱۶۸۲
سهند	بخش مرکزی	سینوپتیک	۱۹۹۰	۱۶۴۱
شیبستر	بخش مرکزی	خودکار	۲۰۱۰	۱۳۵۰
شرفخانه	بخش مرکزی	جامع خودکار	۲۰۰۱	۱۲۸۵
عجبشیر	بخش مرکزی	لامبریخت	۲۰۰۸	۱۳۱۱
کلیبر	بخش مرکزی	سینوپتیک	۱۹۹۸	۱۲۱۰
مراغه	فروندگاه مراغه	سینوپتیک	۱۹۸۳	۱۳۴۴
مرند	بخش مرکزی	سینوپتیک تکمیلی	۱۹۹۸	۱۵۵۰
ملکان	بخش مرکزی	اقلیم شناسی	۲۰۰۳	۱۳۰۲
میانه	بخش مرکزی	سینوپتیک	۱۹۸۷	۱۱۱۰
ورزان	بخش مرکزی	خودکار	۲۰۱۰	۱۶۷۱
هریس	بخش مرکزی	لامبریخت	۲۰۰۵	۱۹۵۰

مأخذ- اداره کل هواشناسی استان آذربایجان شرقی

سالنامه آماری استان آذربایجان شرقی - ۱۳۹۰ ..... ۱- سرزمین و آب و هوای

۷- وضع جوی شهر اهر بر حسب ماه (۱) :

دماهی هوا ( درجه سانتیگراد )						ماه
حداقل مطلق	حداکثر مطلق	متوسط	معدل حداقل	معدل حداقل	معدل حداکثر	
-۳.۲	۲۳.۵	۹.۴	۳.۴	۱۵.۳	۱۵.۳	فروردین
۲.۶	۲۶.۴	۱۳.۲	۷.۸	۱۸.۶	۱۸.۶	اردیبهشت
۷.۰	۲۹.۲	۱۸.۷	۱۲.۴	۲۴.۹	۲۴.۹	خرداد
۸.۶	۳۳.۶	۲۲.۵	۱۵.۸	۲۹.۱	۲۹.۱	تیر
۱۲.۴	۳۷.۸	۲۳.۱	۱۶.۶	۲۹.۶	۲۹.۶	مرداد
۷.۰	۳۱.۸	۱۷.۶	۱۲.۲	۲۲.۹	۲۲.۹	شهریور
-۰.۴	۲۸.۶	۱۴.۰	۷.۲	۲۰.۷	۲۰.۷	مهر
-۱۱.۸	۱۸.۰	۲.۸	-۱.۰	۶.۶	۶.۶	آبان
-۱۵.۲	۱۱.۰	-۰.۶	-۵.۵	۴.۴	۴.۴	آذر
-۱۲.۴	۱۱.۲	۲.۰	-۲.۴	۶.۳	۶.۳	دی
-۱۶.۰	۸.۰	-۲.۶	-۷.۰	۱.۹	۱.۹	بهمن
-۱۸.۴	۱۳.۶	-۰.۴	-۵.۴	۴.۶	۴.۶	اسفند

حداکثر سرعت وزش با د (متر بر ثانیه)	ساعت آفتابی (ساعت)	تعداد روزهای یخیندان	روطوبت نسبی (درصد)		حداکثر بارندگی در یک روز (میلیمتر)	بارندگی ماهانه (میلیمتر)	ماه
			ساعت	ساعت			
			۱۲:۳۰	۶:۳۰			
۱۸	۱۹۲.۱	۸	۴۳	۷۳	۱۶.۹	۳۸.۶	فروردین
۲۰	۲۱۷.۱	۰	۵۵	۸۶	۱۶.۲	۷۸.۵	اردیبهشت
۲۰	۲۷۶.۲	۰	۴۷	۸۷	۷.۰	۲۹.۲	خرداد
۱۰	۱۱۹.۱	۰	۳۶	۶۷	۱.۳	۳.۵	تیر
۱۵	۲۸۵.۴	۰	۴۰	۶۹	۱.۴	۱.۸	مرداد
۸	۲۲۹.۱	۰	۵۳	۸۲	۴.۰	۴.۵	شهریور
۲۵	۲۰۴.۰	۱	۴۱	۷۸	۱۰.۶	۲۳.۵	مهر
۱۴	۹۹.۲	۱۵	۶۸	۸۴	۱۱.۴	۶۷.۹	آبان
۱۱	۱۹۸.۶	۲۸	۵۳	۷۳	۱۰.۶	۱۴.۰	آذر
۱۲	۱۸۴.۵	۲۵	۵۰	۷۴	۸.۲	۱۸.۰	دی
۱۲	۱۵۴.۹	۲۹	۶۱	۷۵	۲.۷	۱۱.۸	بهمن
۲۵	۲۰۸.۰	۲۴	۴۵	۷۱	۱۱.۳	۲۵.۱	اسفند

(۱) TR: بارش های کمتر از ۰/۰ میلیمتر است که قابل اندازه گیری نیست و بارش بسیار خفیفی است که موجب ترشیدن زمین می شود مأخذ- اداره کل هواشناسی استان آذربایجان شرقی

۱- سرزمین و آب و هوا ... سالنامه آماری استان آذربایجان شرقی - ۱۳۹۰

۱-۸- وضع جوی شهر بستان آباد بر حسب ماه : ۱۳۹۰

دماهی هوا ( درجه سانتیگراد )						ماه
حداکثر مطلق	حداکثر مطلق	متوسط	معدل حداکثر	معدل حداکثر	معدل حداکثر	
-۵.۴	۲۰.۶	۷.۹	۱.۹	۱۳.۹	۱۳.۹	فروردین
۱.۸	۲۳.۴	۱۲.۰	۶.۶	۱۷.۴	۱۷.۴	اردیبهشت
۴.۲	۳۱.۲	۱۷.۵	۹.۶	۲۵.۳	۲۵.۳	خرداد
۷	۳۷.۴	۲۱.۶	۱۲.۸	۳۰.۳	۳۰.۳	تیر
۱۰.۴	۳۶.۴	۲۲.۳	۱۳.۶	۳۱	۳۱	مرداد
۴.۲	۳۰.۴	۱۷.۵	۹.۲	۲۵.۷	۲۵.۷	شهریور
-۴	۲۶.۱	۱۲.۶	۵.۵	۱۹.۷	۱۹.۷	مهر
-۱۷.۶	۱۷.۷	۲.۰	-۲	۵.۹	۵.۹	آبان
-۲۳.۶	۶.۲	-۶.۲	-۱۲.۶	۰.۳	۰.۳	آذر
-۱۱.۶	۷.۸	-۱.۷	-۶.۳	۲.۹	۲.۹	دی
-۲۵.۶	۵.۸	-۵.۶	-۱۰.۷	-۰.۴	-۰.۴	بهمن
-۱۸.۳	۱۱	-۳.۱	-۸.۳	۲.۲	۲.۲	اسفند

حداکثر سرعت وزش با د (متر بر ثانیه)	ساعت آفتابی (ساعت)	تعداد روزهای یخ‌بندان	رطوبت نسبی (درصد)		حداکثر بارندگی در یک روز (میلیمتر)	بارندگی ماهانه (میلیمتر)	ماه
			ساعت	ساعت			
			۱۲:۳۰	۶:۳۰			
۲۱	۲۱۵.۱	۱۱	۳۸.۷	۶۷.۹	۲۷.۹	۴۶.۸	فروردین
۳۰	۲۳۹.۴	۰۰۰	۴۹	۷۶.۱	۲۲.۱	۸۷.۶	اردیبهشت
۲۰	۳۲۸.۲	۰۰۰	۳۳.۱	۷۶.۷	۶	۲۰.۵	خرداد
۱۸	۳۴۰.۸	۰۰۰	۲۷.۹	۶۸.۵	۱۹.۴	۲۴.۷	تیر
۱۵	۳۳۱.۵	۰۰۰	۲۹.۱	۷۱	۱۵	۱۷.۷	مرداد
۱۰	۲۸۹.۶	۰۰۰	۳۷.۳	۷۳.۲	۹.۵	۱۸.۵	شهریور
۲۵	۲۳۳.۹	۱	۳۴.۷	۷۳.۱	۸.۴	۱۴.۱	مهر
۱۵	۱۰۸.۴	۱۸	۶۶.۵	۸۶.۳	۲۲.۶	۹۱.۹	آبان
۱۲	۱۶۳.۱	۳۰	۶۹.۸	۹۰.۵	۱۰.۵	۱۵.۸	آذر
۱۵	۱۷۶.۶	۲۷	۶۳.۲	۸۸.۷	۴.۳	۱۳.۳	دی
۲۲	۱۶۰.۵	۲۹	۷۱.۵	۹۰.۹	۷.۲	۲۹.۳	بهمن
۱۸	۲۱۰.۶	۲۷	۵۶.۲	۸۴.۲	۸.۳	۱۹.۲	اسفند

مأخذ- اداره کل هوایشناسی استان آذربایجان شرقی

### ۱-۹- وضع جوی شهر بناب بر حسب ماه : ۱۳۹۰

دماهی هوا ( درجه سانتیگراد )						ماه
حداکثر مطلق	حداکثر مطلق	متوسط	معدل حداکثر	معدل حداکثر	معدل حداکثر	
-۳.۰	۲۴.۶	۱۱.۵	۵.۰	۱۸.۰	۱۸.۰	فروردین
۳.۶	۲۷.۴	۱۵.۲	۹.۰	۲۱.۳	۲۱.۳	اردیبهشت
۶.۴	۳۵.۴	۲۱.۹	۱۳.۸	۲۹.۹	۲۹.۹	خرداد
۱۴.۴	۳۴.۵	۲۷.۳	۱۹.۸	۳۴.۸	۳۴.۸	تیر
۱۳.۲	۴۰.۸	۲۷.۸	۱۹.۹	۳۵.۶	۳۵.۶	مرداد
۱۱.۲	۳۴.۸	۲۲.۳	۱۶.۲	۳۰.۴	۳۰.۴	شهریور
-۱.۶	۳۰.۲	۱۶.۰	۸.۲	۲۲.۸	۲۲.۸	مهر
-۷.۰	۲۰.۰	۵.۴	۰.۹	۹.۹	۹.۹	آبان
-۱۱.۰	۱۱.۲	-۰.۶	-۵.۷	۴.۶	۴.۶	آذر
-۹.۶	۱۳.۸	۲.۴	-۳.۲	۷.۹	۷.۹	دی
-۱۱.۶	۱۱.۶	۰.۷	-۴.۵	۵.۹	۵.۹	بهمن
-۱۲.۰	۱۶.۲	۱.۸	-۴.۳	۷.۸	۷.۸	اسفند

حداکثر سرعت وزش باد (متر بر ثانیه)	ساعت آفتابی (ساعت)	تعداد روزهای یخ‌بندان	رطوبت نسبی (درصد)		حداکثر بارندگی در یک روز (میلی‌متر)	بارندگی ماهانه (میلی‌متر)	ماه
			ساعت	ساعت			
			۱۲:۳۰	۶:۳۰			
۱۲	۲۱۷.۵	۳	۳۷	۶۸	۱۵.۴	۵۰.۷	فروردین
۱۴	۲۴۸.۳	۰	۴۷	۷۷	۲۱.۰	۹۱.۲	اردیبهشت
۱۴	۳۴۲.۳	۰	۳۳	۶۳	TR	TR	خرداد
۱۴	۳۷۶.۴	۰	۲۶	۴۶	TR	TR	تیر(۱)
۱۰	۳۷۴.۱	۰	۲۶	۴۹	۰.۰	۰.۰	مرداد
۸	۳۵۲.۹	۰	۲۹	۵۵	۱۲.۲	۱۲.۲	شهریور
۱۲	۲۶۳.۳	۱	۳۰	۶۵	۳.۹	۸.۴	مهر
۱۰	۱۰۳.۹	۱۱	۶۱	۷۸	۱۱.۵	۳۸.۷	آبان
۶	۱۲۷.۳	۲۸	۶۱	۸۵	۴.۲	۴.۶	آذر
۷	۱۷۲.۳	۲۴	۵۲	۸۳	۴.۸	۱۲.۵	دی
۱۵	۱۶۳.۲	۲۳	۵۸	۸۴	۲.۸	۱۰.۰	بهمن
۱۱	۱۸۹.۵	۲۱	۴۷	۷۴	۰.۱	۱۶.۶	اسفند

مأخذ- اداره کل هواشناسی استان آذربایجان شرقی.

۱- سرزمین و آب و هوا ... سالنامه آماری استان آذربایجان شرقی - ۱۳۹۰

۱-۱۰ وضع جوی شهر تبریز بر حسب ماه (۱) : ۱۳۹۰

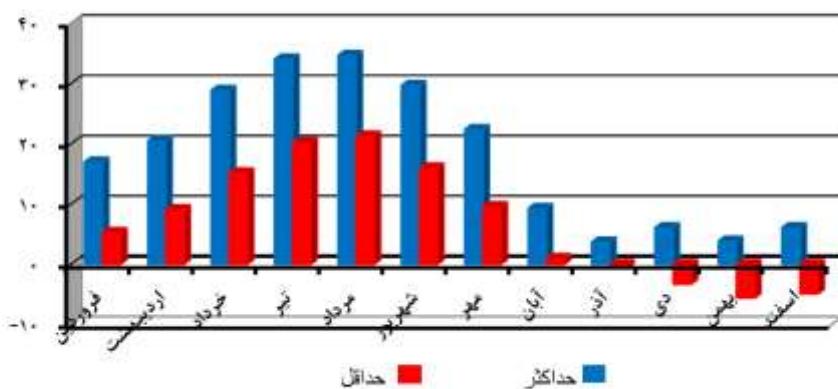
ماه	دماهی هوا ( درجه سانتیگراد )				
	معدل حداکثر	متوسط	حداکثر مطلق	حداقل مطلق	
فروردین	۱۷.۰	۱۱.۲	۲۳.۸	-۱.۲	
اردیبهشت	۲۰.۵	۹.۱	۲۶.۸	۴.۰	
خرداد	۲۸.۹	۱۵.۲	۳۳.۸	۸.۴	
تیر	۳۴.۱	۲۰.۲	۴۱.۰	۱۵.۰	
مرداد	۳۴.۷	۲۱.۳	۴۰.۰	۱۷.۰	
شهریور	۲۹.۷	۱۶.۰	۳۴.۸	۱۰.۲	
مهر	۲۲.۴	۹.۶	۲۸.۶	۱.۰	
آبان	۹.۳	۱.۰	۲۰.۰	-۷.۶	
آذر	۳.۷	-۶.۰	۹.۸	-۸.۸	
دی	۶.۱	-۳.۳	۱۱.۴	-۷.۲	
بهمن	۳.۹	-۵.۶	۱۰.۶	-۱۳.۲	
اسفند	۶.۱	-۴.۹	۱۵.۲	-۱۲.۴	

ماه	بارندگی ماهانه (میلیمتر)	حداکثر بارندگی در یک روز (میلیمتر)	روطوبت نسبی (درصد)	تعداد روزهای یخ‌بندان	ساعت آفتابی (ساعت)	ساعت (درصد)	حداکثر سرعت وزش باد (متر بر ثانیه)
۳۶.۷	۲۱.۲	۱۵.۶	۷۶	۴۳	۰	۲۴۵.۴	۲۰
فروردین	۸۹.۲	۵.۹	۶۴	۳۰	۰	۳۲۲.۲	۱۷
اردیبهشت	۱۴.۰	۷.۵	۴۴	۲۴	۰	۳۴۹.۹	۱۶
خرداد	۸.۵	۱.۵	۴۸	۲۴	۰	۳۵۳.۸	۱۷
تیر	۵.۵	۴.۳	۵۷	۳۱	۰	۳۳۸.۹	۱۸
مرداد	۱.۵	۶.۹	۶۱	۳۴	۰	۲۳۸.۹	۱۷
شهریور	۱۸.۰	۹.۹	۷۷	۵۶	۱۱	۱۱۴.۳	۱۸
مهر	۵.۳	۴.۹	۷۶	۵۴	۲۹	۱۴۷.۲	۱۱
آبان	۳۸.۱	۷.۵	۸۸	۶۲	۲۴	۱۴۷.۸	۱۲
آذر	۵.۰	۴.۴	۷۷	۵۵	۲۹	۱۵۶.۷	۱۷
دی	۲۱.۲	۷.۴	۷۰	۴۱	۲۵	۲۰۷.۰	۱۸
بهمن	۱۳.۰	۷.۴	۷۰	۴۱	۲۵	۱۵۶.۷	۱۷
اسفند	۲۱.۳	۷.۴	۷۰	۴۱	۲۵	۲۰۷.۰	۱۸

مأخذ- اداره کل هواشناسی استان آذربایجان شرقی

### ۱-۱- حداقل و حداکثر دمای شهر تبریز بر حسب ماه در سال ۱۳۹۰

درجه سلسیوس که اند



۱-۱۰ مبنای جدول

۱۱- وضع جوی شهر جلفا بر حسب ماه : ۱۳۹۰

دماهی هوا ( درجه سانتیگراد )						ماه
حداقل مطلق	حداکثر مطلق	متوسط	معدل حداقل	معدل حداکثر		
۰.۶	۲۹.۲	۱۳.۶	۷.۲	۲۰.۰		فروردین
۶.۲	۳۱.۴	۱۸.۳	۱۲.۲	۲۴.۳		اردیبهشت
۱۱.۲	۳۵.۶	۲۳.۹	۱۷.۸	۲۹.۹		خرداد
۱۷.۰	۴۰.۸	۲۹.۶	۲۳.۳	۳۵.۸		تیر
۱۸.۶	۴۵.۰	۳۰.۷	۲۴.۴	۳۶.۹		مرداد
۱۲.۲	۳۶.۰	۲۴.۵	۱۸.۵	۳۰.۴		شهریور
۳.۶	۳۱.۰	۱۷.۹	۱۱.۳	۲۴.۴		مهر
-۴.۸	۲۱.۸	۷.۵	۳.۳	۱۱.۷		آبان
-۷.۸	۱۱.۰	۰.۵	-۳.۵	۴.۵		آذر
-۸.۴	۱۴.۴	۲.۴	-۳.۷	۸.۴		دی
-۱۳.۸	۷.۸	-۲.۱	-۷.۱	۳		بهمن
-۱۲.۰	۱۷.۲	۲.۵	-۲.۷	۷.۷		اسفند

حداکثر سرعت وزش باد (متر بر ثانیه)	ساعت آفتابی (ساعت)	تعداد روزهای یخبندان	رطوبت نسبی (درصد)		حداکثر بارندگی در یک روز (میلیمتر)	بارندگی ماهانه (میلیمتر)	ماه
			ساعت	ساعت			
			۱۲:۳۰	۶:۳۰			
۲۳	۱۹۳.۵	۰	۴۰	۷۱	۱۴.۳	۳۰.۹	فروردین
۱۴	۲۵۳.۲	۰	۴۷	۸۰	۱۳.۰	۵۷.۸	اردیبهشت
۱۸	۲۸۴.۲	۰	۴۱	۷۵	۱۲.۹	۶۱.۱	خرداد
۲۱	۳۴۱.۷	۰	۳۰	۵۱	۷.۸	۸.۷	تیر
۲۰	۳۵۳.۰	۰	۳۰	۵۱	۸.۹	۱۱.۲	مرداد
۱۵	۳۲۸.۸	۰	۳۵	۶۲	۱.۱	۱.۱	شهریور
۲۶	۲۲۱.۵	۰	۴۱	۷۸	۱۴.۷	۲۹.۶	مهر
۹	۱۱۲.۴	۵	۵۸	۸۴	۶.۷	۲۴.۱	آبان
۸	۱۱۲.۵	۲۹	۵۸	۸۴	۰.۳	۰.۴	آذر
۸	۱۵۲.۷	۲۷	۵۴	۸۶	۸.۸	۱۱.۴	دی
۸	۱۱۹.۷	۲۹	۶۶	۸۸	۹.۳	۱۷.۵	بهمن
۱۷	۱۹۶.۸	۲۱	۵۱	۸۰	۱۴.۹	۲۶.۹	اسفند

مأخذ- اداره کل هوایشناسی استان آذربایجان شرقی

## ۱۲- وضع جوی شهر سراب بر حسب ماه ۱۳۹۰

دماهی هوا (درجه سانتیگراد)						ماه
حداقل مطلق	حداکثر مطلق	متوسط	معدل حداکثر	معدل حداکثر	معدل حداکثر	
-۷.۶	۲۱.۶	۷.۹	۰.۷	۱۵.۱		فروردین
۰.۰	۲۴.۰	۱۱.۹	۵.۳	۱۸.۴		اردیبهشت
۳.۰	۳۱.۸	۱۷.۱	۸.۵	۲۵.۷		خرداد
۴.۶	۳۷.۴	۲۱.۰	۱۲.۳	۲۹.۶		تیر
۷.۶	۳۷.۴	۲۱.۶	۱۲.۶	۳۰.۵		مرداد
۳.۶	۳۰.۶	۱۶.۹	۸.۵	۲۵.۲		شهریور
-۵.۰	۲۶.۰	۱۲.۳	۴.۱	۲۰.۵		مهر
-۱۰.۶	۱۷.۸	۲.۵	-۲.۴	۷.۴		آبان
-۱۹.۶	۷.۸	-۶.۱	-۱۲.۹	۰.۶		آذر
-۱۶.۶	۷.۲	-۲.۰	-۷.۷	۳.۸		دی
-۲۲.۶	۶.۲	-۴.۲	-۹.۳	۰.۹		بهمن
-۱۸.۸	۵.۲	-۲.۴	-۷.۸	۲.۹		اسفند

حداکثر سرعت وزش باد (متر بر ثانیه)	ساعتی آفتابی (ساعت)	تعداد روزهای یخ زدن	رطوبت نسبی (درصد)		حداکثر بارندگی در یک روز (میلیمتر)	بارندگی ماهانه (میلیمتر)	ماه
			ساعت	ساعت			
			۱۲:۳۰	۶:۳۰			
۲۱	۲۲۷.۹	۱۱	۳۶.۶	۷۱.۵	۱۷.۴	۴۱.۱	فروردین
۲۸	۲۳۰.۴	۰	۴۴.۸	۸۵.۴	۱۲	۷۴.۴	اردیبهشت
۲۱	۲۳۰.۳	۰	۳۳.۳	۸۲.۳	۷.۵	۱۱.۸	خرداد
۱۲	۳۵۰.۰	۰	۲۷.۸	۶۸.۷	۲.۶	۴.۷	تیر
۱۲	۳۵۵.۳	۰	۳۰.۳	۷۵.۴	۹	۱۸	مرداد
۱۲	۳۳۲.۴	۰	۳۷.۱	۸۲.۴	۱۱	۲۴.۸	شهریور
۱۹	۲۵۸.۸	۳	۳۱.۹	۷۷.۱	۱۴.۲	۲۵	مهر
۱۱	۱۲۶.۵	۲۰	۵۷.۸	۸۲.۳	۱۴	۴۹	آبان
۹	۱۵۶.۶	۳۰	۵۰.۸	۸۳.۶	۸.۶	۹.۲	آذر
۹	۱۵۵.۲	۲۹	۶۲.۶	۸۷.۵	۵.۶	۱۳.۴	دی
۱۴	۱۵۳.۳	۲۹	۶۲.۶	۸۲.۸	۴.۸	۸.۸	بهمن
۱۶	۲۰۱.۵	۲۷	۵۱.۱	۷۷.۶	۸.۴	۲۱	اسفند

مأخذ- اداره کل هوایشناسی استان آذربایجان شرقی

۱۳-۱- وضع جوی شهر جدید سهند بر حسب ماه ۱۳۹۰:

دماهی هوا ( درجه سانتیگراد )						ماه
حداقل مطلق	حداکثر مطلق	متوسط	معدل حداقل	معدل حداکثر		
-۱۰.	۲۱۰.	۱۰.۴	۶.۰	۱۴.۸		فوریه
۴.۴	۲۴.۶	۱۳.۹	۹.۳	۱۸.۴		اردیبهشت
۹.۰	۳۲.۲	۲۰.۹	۱۵.۱	۲۶.۶		خرداد
۱۲.۶	۳۸.۸	۲۵.۶	۱۹.۵	۳۱.۶		تیر
۱۴.۲	۳۷.۲	۲۶.۳	۲۰.۵	۳۲.۰		مرداد
۹.۶	۳۱.۶	۲۱.۰	۱۵.۱	۲۶.۸		شهریور
۲.۴	۲۶.۶	۱۵.۵	۱۱.۱	۱۹.۹		مهر
-۷.۲	۱۶.۶	۳.۸	۰.۷	۶.۸		آبان
-۹.۶	۷.۴	-۱.۵	-۴.۵	۱.۶		آذر
-۶.۴	۹.۲	۰.۷	-۲.۴	۳.۸		دی
-۱۰.۸	۸.۲	-۱.۳	-۴.۷	۲.۱		بهمن
-۱۱.۰	۱۲.۸	-۰.۲	-۴.۴	۴.۱		اسفند

حداکثر سرعت وزش باد (متر بر ثانیه)	ساعت آفتابی (ساعت)	تعداد روزهای یخبندان	رطوبت نسبی (درصد)		حداکثر بارندگی در یک روز (میلیمتر)	بارندگی ماهانه (میلیمتر)	ماه
			ساعت	ساعت			
			۱۲:۳۰	۶:۳۰			
۲۵	۲۰۶.۴	۲	۳۸	۵۰	۲۱.۷	۳۷.۴	فوریه
۱۸	۲۴۵.۳	۰	۴۸	۶۰	۱۱.۵	۶۰.۲	اردیبهشت
۲۵	۳۱۳.۹	۰	۳۴	۴۹	۴.۲	۱۰.۴	خرداد
۱۵	۳۴۹.۶	۰	۲۵	۳۹	۱.۸	۴.۶	تیر
۱۵	۳۶۴.۴	۰	۲۸	۴۴	۰.۲	۰.۲	مرداد
۱۸	۳۴۴.۷	۰	۳۵	۵۶	۱.۲	۱.۶	شهریور
۲۷	۲۴۱.۰	۰	۳۶	۵۱	۲.۴	۸.۰	مهر
۱۵	۱۰۳.۷	۱۰	۶۵	۷۲	۸.۱	۳۳.۸	آبان
۱۳	۱۴۹.۴	۲۹	۶۰	۶۵	۵.۴	۶.۷	آذر
۱۳	۱۵۶.۷	۳۰	۶۶	۷۲	۳.۲	۱۶.۱	دی
۲۴	۱۶۷.۳	۲۸	۶۱	۶۹	۵.۱	۱۰.۷	بهمن
۲۲	۲۱۳.۰	۲۷	۵۰	۶۱	۴.۷	۱۳.۶	اسفند

مأخذ- اداره کل هوایشناسی استان آذربایجان شرقی

### ۱۴- وضع جوی شبستر بر حسب ماه ۱۳۹۰:

دماهی هوا ( درجه سانتیگراد )						ماه
حداقل مطلق	حداکثر مطلق	متوسط	معدل حداقل	معدل حداکثر		
...	...	...	...	...	...	فروردين
...	...	...	...	...	...	اردیبهشت
...	...	...	...	...	...	خرداد
...	...	...	...	...	...	تیر
۱۷.۶	۳۹.۶	۲۸.۰	۲۱.۸	۳۴.۱	مرداد	
۱۲.۶	۳۳.۲	۲۲.۷	۱۶.۶	۲۸.۹	شهریور	
۳.۲	۲۷.۶	۱۶.۲	۱۰.۷	۲۱.۸	مهر	
-۶.۲	۱۸.۶	۵.۲	۱.۸	۸.۵	آبان	
-۸.۸	۸.۸	-۰.۶	-۴.۳	۳.۰	آذر	
-۶.۰	۱۰.۸	۱.۹	-۱.۷	۵.۶	دی	
-۱۰.۲	۱۰.۰	-۰.۲	-۴.۴	۴.۱	بهمن	
-۸.۶	۱۴.۶	۱.۰	-۳.۹	۵.۹	اسفند	

حداکثر سرعت وزش باد (متر بر ثانیه)	ساعت آفتابی (ساعت)	تعداد روزهای یخبندان	رطوبت نسبی (درصد)		حداکثر بارندگی در یک روز (میلیمتر)	بارندگی ماهانه (میلیمتر)	ماه
			ساعت	ساعت			
			۱۲:۳۰	۶:۳۰			
...	...	...	...	...	...	...	فروردين
...	...	...	...	...	...	...	اردیبهشت
...	...	...	...	...	...	...	خرداد
...	...	...	...	...	...	...	تیر
.	۲۴۴.۷	.	...	...	۳.۰	۳.۰	مرداد
.	۳۴۱.۷	.	۳۴	۵۲	۴.۸	۵.۴	شهریور
.	۲۳۷.۵	.	۳۹	۶۳	۱۳.۶	۲۵.۲	مهر
.	۹۹.۳	۷	۵۸	۷۵	۱۱.۵	۳۴.۰	آبان
۴	۱۴۳.۹	۲۹	۶۰	۷۶	۳.۰	۳.۰	آذر
۹	۱۵۳.۱	۲۳	۵۷	۸۰	۷.۸	۲۱.۵	دی
۱۵	۱۳۹.۷	۲۸	۵۹	۷۷	۳.۴	۱۳.۵	بهمن
۱۴	۲۱۷.۱	۲۵	۶۱	۶۶	۵.۶	۱۳	اسفند

مأخذ- اداره کل هواشناسی استان آذربایجان شرقی

۱۵- ۱- وضع جوی شهر شرفخانه بر حسب ماه ۱۳۹۰:

دماهی هوا ( درجه سانتیگراد )						ماه
حداقل مطلق	حداکثر مطلق	متوسط	معدل حداقل	معدل حداکثر		
۲.۴	۲۷.۲	۱۳.۸	۸.۳	۱۹.۳		فوریه
۶.۱	۲۸.۸	۱۷.۱	۱۱.۵	۲۲.۶		اردیبهشت
۱۰.۱	۳۶.۲	۲۳.۷	۱۶.۸	۳۰.۶		خرداد
۱۷	۴۰.۶	۲۸.۸	۲۲.۰	۳۵.۶		تیر
۱۷.۶	۴۲.۱	۲۹.۷	۲۳.۱	۳۶.۳		مرداد
۱۴.۲	۳۵.۳	۲۴.۵	۱۷.۹	۳۱.۰		شهریور
۰.۷	۳۰.۷	۱۸.۳	۱۲.۰	۲۴.۵		مهر
-۵.۳	۲۰.۹	۷.۰	۳.۴	۱۰.۶		آبان
-۷.۴	۱۱.۲	۰.۹	-۳.۴	۵.۲		آذر
-۶.۵	۱۳.۶	۳.۵	-۱.۱	۸.۱		دی
-۱۰.۴	۱۲.۷	۱.۸	-۳.۰	۶.۵		بهمن
-۸.۵	۱۷.۳	۳.۴	-۲.۲	۸.۹		اسفند

حداکثر سرعت وزش باد (متر بر ثانیه)	ساعت آفتابی (ساعت)	تعداد روزهای یخبندان	رطوبت نسبی (درصد)		حداکثر بارندگی در یک روز (میلیمتر)	بارندگی ماهانه (میلیمتر)	ماه
			ساعت	ساعت			
			۱۲:۳۰	۶:۳۰			
۱۳	۳۲۲.۳	۰	۳۷	۵۶	۲۴.۸	۲۷.۷	فوریه
۱۱	۳۳۸.۱	۰	۴۸	۷۲	۲۲.۶	۱۰۳.۱	اردیبهشت
۱۷	۳۷۴.۹	۰	۴۷	۵۸	۱۶.۹	۲۷.۰	خرداد
۹	۳۵۷.۹	۰	۳۹	۴۲	۳.۳	۷.۰	تیر
۱۱	۳۸۱.۳	۰	۳۰	۴۶	۴.۴	۴.۳	مرداد
۹	۳۴۰.۷	۰	۳۴	۵۶	۲.۰	۲.۰	شهریور
۱۰	۲۸۶.۳	۰	۳۶	۶۱	۱۲.۴	۱۵.۰	مهر
۷	۲۱۱.۵	۵	۵۹	۷۹	۱۱.۳	۲۸.۱	آبان
۶	۲۰۷.۹	۲۸	۵۷	۸۰	۰.۹	۰.۹	آذر
۱۰	۲۱۹.۲	۱۹	۶۰	۸۳	۴.۴	۱۳.۶	دی
۱۰	۲۴۲	۲۳	۵۶	۷۸	۴.۸	۱۶.۴	بهمن
۱۱	۲۷۰.۵	۲۱	۴۱	۶۵	۱۱	۱۵.۵	اسفند

مأخذ- اداره کل هواشناسی استان آذربایجان شرقی

### ۱۶- وضع جوی شهر عجبشیر بر حسب ماه ۱۳۹۰:

دماهی هوا ( درجه سانتیگراد )					ماه
حداقل مطلق	حداکثر مطلق	متوسط	معدل حداقل	معدل حداکثر	
-۰.۱	۲۴.۳	۱۲.۳	۷.۱	۱۷.۴	فوریه
۶.۰	۲۷.۴	۱۵.۶	۱۰.۳	۲۰.۹	اردیبهشت
۱۱.۲	۳۶.۱	۲۲.۹	۱۶.۲	۲۹.۵	خرداد
۱۶.۵	۴۲.۰	۲۷.۷	۲۰.۶	۳۴.۷	تیر
۱۷.۱	۴۱.۳	۲۸.۳	۲۱.۲	۳۵.۴	مرداد
۱۱.۲	۳۴.۸	۲۳.۳	۱۶.۱	۳۰.۴	شهریور
۳.۲	۳۰.۰	۱۷.۳	۱۱.۰	۲۳.۶	مهر
-۵.۸	۱۹.۵	۶.۰	۲.۵	۹.۴	آبان
-۷.۲	۱۱.۲	۰.۲	-۳.۷	۴.۱	آذر
-۶.۳	۱۳.۰	۳.۰	-۱.۶	۷.۶	دی
-۹.۸	۱۱.۶	۱.۴	-۳.۰	۵.۸	بهمن
-۸.۶	۱۶.۰	۲.۶	-۲.۴	۷.۵	اسفند

حداکثر سرعت وزش باد (متر بر ثانیه)	ساعت آفتابی (ساعت)	تعداد روزهای یخبندان	رطوبت نسبی (درصد)		حداکثر بارندگی در یک روز (میلیمتر)	بارندگی ماهانه (میلیمتر)	ماه
			ساعت	ساعت			
			۱۲:۳۰	۶:۳۰			
۱۶	۲۰۳.۷	۰	۳۶	۵۵	۱۶.۵	۳۹.۷	فوریه
۱۸	۲۵۴.۰	۰	۴۵	۷۳	۲۰.۸	۱۰۳.۵	اردیبهشت
۲۳	۳۱۴.۹	۰	۲۸	۵۱	۴.۱	۱۰.۱	خرداد
۱۷	۳۰۴.۷	۰	۲۳	۴۰	۱.۶	۱.۷	تیر
۱۶	۳۶۸.۷	۰	۲۶	۴۶	۰.۸	۰.۸	مرداد
۸	۴۳۴.۲	۰	۲۹	۵۵	۱۲.۲	۱۲.۲	شهریور
۱۷	۲۷۵.۱	۰	۴۲	۵۶	۴.۵	۱۱.۲	مهر
۱۷	۱۱۵.۹	۷	۶۰	۸۰	۱۱.۸	۵۲.۸	آبان
۱۴	۱۲۵.۲	۲۹	۶۵	۸۲	۸.۵	۱۳.۴	آذر
۱۲	۱۷۱.۳	۲۴	۵۳	۸۲	۳.۶	۱۰.۵	دی
۱۵	۱۷۷.۸	۲۳	۵۱	۷۳	۳.۰	۸.۸	بهمن
۱۵	۲۲۱.۴	۲۰	۴۵	۶۵	۶.۱	۱۷.۵	اسفند

مأخذ- اداره کل هواشناسی استان آذربایجان شرقی

۱- سرزمین و آب و هوای سالنامه آماری استان آذربایجان شرقی - ۱۳۹۰

۱۷- وضع جوی شهر کلیبر بر حسب ماه : ۱۳۹۰

دماهی هوای (درجه سانتیگراد)						ماه
حداقل مطلق	حداکثر مطلق	متوسط	معدل حداقل	معدل حداکثر		
-۰.۸	۲۶.۶	۱۰.۵	۵.۴	۱۵.۵		فروردین
۲.۰	۲۵.۰	۱۳.۶	۹.۱	۱۸.۱		اردیبهشت
۱۰.۴	۲۷.۴	۱۸.۱	۱۴.۰	۲۲.۱		خرداد
۱۱.۶	۳۲.۶	۲۲.۰	۱۷.۵	۲۸.۴		تیر
۱۳.۴	۳۸.۲	۲۲.۹	۱۵.۰	۳۰.۷		مرداد
۱۰.۰	۲۹.۶	۱۷.۴	۱۱.۵	۲۳.۲		شهریور
۴.۶	۲۷.۲	۱۶.۴	۱۰.۲	۲۲.۵		مهر
-۷.۸	۱۵.۰	۳.۴	-۴.۱	۱۰.۹		آبان
-۹.۶	۱۵.۲	۲.۶	-۴.۶	۹.۸		آذر
-۶.۸	۱۵.۴	۴.۱	-۳.۳	۱۱.۴		دی
-۹.۶	۱۰.۴	-۰.۵	-۷.۱	۶.۲		بهمن
-۱۰.۰	۱۴.۴	۳.۴	-۳.۸	۱۰.۵		اسفند

حداکثر سرعت وزش باد (متر بر ثانیه)	ساعت‌آفتابی (ساعت)	تعداد روزهای یخ‌بندان	روطوبت نسبی (درصد)		حداکثر بارندگی در یک روز (میلی‌متر)	بارندگی ماهانه (میلی‌متر)	ماه
			ساعت	ساعت			
			۱۲:۳۰	۶:۳۰			
۲۰	۲۰.۱	۰۰۰	۵۵	۶۹	۱۷.۲	۴۷.۶	فروردین
۱۹	۱۸۷.۴	۰۰۰	۶۵	۸۵	۱۰.۳	۸۲.۶	اردیبهشت
۱۳	۲۰.۵۶	۰۰۰	۶۹	۸۴	۶۸.۶	۱۵۷.۷	خرداد
۱۴	۲۸۵.۶	۰۰۰	۴۹	۷۱	۳.۶	۹.۴	تیر
۱۰	۲۶۰.۱	۰۰۰	۴۹	۶۸	۱۰.۵	۱۵.۵	مرداد
۹	۱۶۸.۰	۰۰۰	۶۳	۸۳	۵.۷	۱۶.۷	شهریور
۱۲	۲۲۰.۱	۰۰۰	۵۰	۷۰	۱۵.۹	۳۹.۶	مهر
۱۰	۹۹.۳	۰۰۰	۷۰	۸۲	۲۶.۵	۸۶.۷	آبان
۱۱	۱۷۰.۶	۷	۴۳	۵۶	۱۱.۳	۱۳.۶	آذر
۱۴	۱۶۵.۰	۲	۴۴	۵۵	۱۱.۷	۲۲.۶	دی
۱۲	۱۲۷.۱	۲۲	۶۵	۷۴	۳.۹	۱۸.۸	بهمن
۲۱	۱۹۴.۱	۱۳	۴۸	۶۳	۲۴.۸	۵۵.۲	اسفند

مأخذ- اداره کل هواشناسی استان آذربایجان شرقی

۱۸- وضع جوی شهر مراغه بر حسب ماه : ۱۳۹۰

دماهی هوا ( درجه سانتیگراد )						ماه
حداکثر مطلق	حداکثر مطلق	متوسط	معدل حداکثر	معدل حداکثر	معدل حداکثر	
-۱.۸	۲۶.۴	۱۱.۴	۵.۵	۱۱.۶		فروردین
۵.۲	۲۶.۶	۱۴.۷	۹.۵	۱۹.۸		اردیبهشت
۷.۸	۳۴.۴	۲۲.۱	۱۵.۳	۲۸.۹		خرداد
۱۵.۲	۴۰.۲	۲۷.۳	۲۰.۷	۳۴.۰		تیر
۱۷.۴	۳۹.۶	۲۸.۰	۱۷.۴	۳۹.۶		مرداد
۱۲.۴	۳۴.۴	۲۳.۴	۱۷.۱	۲۹.۷		شهریور
-۰.۶	۲۹.۴	۱۷.۰	۲۳.۴	۱۰.۶		مهر
-۶.۲	۱۹.۶	۵.۷	۱.۵	۹.۸		آبان
-۸.۰	۱۱.۰	۰.۴	-۳.۹	۴.۶		آذر
-۷.۰	۱۳.۲	۲.۳	-۱.۰	۷.۷		دی
-۱۰.۰	۱۰.۶	۲.۷	-۴.۰	۵.۵		بهمن
-۹.۴	۱۶.۰	۱.۶	-۳.۶	۷.۰		اسفند

حداکثر سرعت وزش باد (متر بر ثانیه)	ساعت آفتابی (ساعت)	تعداد روزهای یخبندان	رطوبت نسبی (درصد)		حداکثر بارندگی در یک روز (میلیمتر)	بارندگی ماهانه (میلیمتر)	ماه
			ساعت	ساعت			
			۱۲:۳۰	۶:۳۰			
۱۲	۱۲۱.۲	۱	۴۴	۷۵	۱۹.۲	۵۰.۱	فروردین
۱۲	۲۳۹.۴	۱۳	۵۵	۸۰	۱۶.۶	۸۵.۹	اردیبهشت
۲۲	۳۱۵.۶	۰	۲۵	۴۹	TR	TR	خرداد
۱۸	۳۷۰.۹	۰	۲۶	۴۲	۰.۰	۰.۰	تیر
۱۶	۳۶۷.۹	۰	۲۲	۳۵	TR	TR	مرداد
۱۵	۳۴۲.۰	۰	۲۹	۴۸	۱.۴	۱.۴	شهریور
۱۲	۲۷۰.۳	۱	۳۲	۵۶	۲.۹	۸.۳	مهر
۱۳	۱۰۲.۶	۹	۶۰	۷۷	۹.۸	۳۸.۱	آبان
۱۲	۱۵۵.۷	۲۷	۵۸	۷۵	۴.۳	۴.۹	آذر
۹	۱۷۷.۶	۲۸	۵۱	۷۶	۵.۷	۱۸.۰	دی
۱۱	۱۶۵.۲	۳۰	۵۰	۷۰	۵.۳	۷.۵	بهمن
۱۷	۱۹۱.۱	۲۱	۴۰	۶۴	۵.۷	۱۵.۰	اسفند

مأخذ- اداره کل هواشناسی استان آذربایجان شرقی

۱-۱۹- وضع جوی شهر مرند بر حسب ماه : ۱۳۹۰

ماه	دماهی هوا ( درجه سانتیگراد )				
	معدل حداکثر	متوسط	حداکثر مطلق	حداقل مطلق	
فروردین	۱۴.۴	۱۰.۱	۲۱.۴	-۱.۲	
اردیبهشت	۱۸.۳	۹.۵	۲۵.۲	۵.۶	
خرداد	۲۵.۶	۲۰.۱	۲۱.۴	۸.۶	
تیر	۳۱.۲	۲۰.۴	۲۹.۰	۱۴.۲	
مرداد	۳۱.۹	۲۱.۴	۲۷.۸	۱۵.۸	
شهریور	۲۶.۶	۱۶.۲	۳۱.۶	۱۱.۶	
مهر	۱۹.۰	۱۴.۸۵	۲۶.۴	۲.۸	
آبان	۶.۴	۱.۲	۱۷.۲	-۷.۰	
آذر	۰.۸	-۵.۱	۸.۴	-۹.۴	
دی	۴.۱	-۲.۶	۰.۷۵	-۸.۲	
بهمن	۱.۵	-۵.۲	-۱.۸۵	۷.۴	-۱۱.۶
اسفند	۳.۰	-۴.۹	-۱.۰	۱۱.۸	-۱۰.۴

ماه	بارندگی ماهانه (میلیمتر)	حداکثر بارندگی در یک روز (میلیمتر)	رطوبت نسبی (درصد)		تعداد روزهای یخیندان	ساعت آفتابی (ساعت)	حداکثر سرعت وزش باد (متر بر ثانیه)
			ساعت	ساعت			
			۱۲:۳۰	۶:۳۰			
فروردین	۶۷.۱	۳۱.۶	۵۱	۳۸	۲	۲۰.۹	۱۹
اردیبهشت	۷۹.۲	۲۰.۰	۶۹	۵۲	۰	۲۳۹.۱	۱۳
خرداد	۳۷.۸	۹.۷	۶۶	۴۷	۰	۳۲۲.۲	۱۱
تیر	۸.۱	۶.۳	۴۶	۳۰	۰	۳۴۸.۷	۱۲
مرداد	۱۱.۴	۷.۳	۴۷	۳۳	۰	۳۴۶.۲	۱۱
شهریور	۵.۹	۳.۱	۵۴	۴۰	۰	۳۳۱.۵	۱۰
مهر	۴۰.۹	۲۰.۹	۵۷	۴۴	۰	۲۲۰.۸	۱۶
آبان	۴۱.۰	۱۶.۷	۷۲	۶۷	۸	۹۲.۰	۱۰
آذر	۸.۴	۶.۹	۶۷	۶۱	۲۸	۱۱۸.۰	۷
دی	۱۶.۷	۶.۴	۶۳	۵۰	۲۸	۱۵۱.۲	۱۰
بهمن	۲۴.۱	۵.۹	۶۱	۵۱	۲۹	۱۳۵.۱	۲۰
اسفند	۲۴.۱	۱۶.۱	۵۵	۴۲	۲۵	۱۹۷.۱	۱۸

مأخذ- اداره کل هواشناسی استان آذربایجان شرقی

۱۳۹۰- وضع جوی شهر ملکان بر حسب ماه :

دماهی هوا ( درجه سانتیگراد )						ماه
حداقل مطلق	حداکثر مطلق	متوسط	معدل حداقل	معدل حداکثر		
-۴.۰	۲۵.۲	۱۱.۲	۴.۳	۱۸.۰		فروردین
۳.۶	۲۷.۴	۱۵.۱۵	۹.۱	۲۱.۲		اردیبهشت
۸.۸	۳۵.۲	۲۱.۹	۱۴.۰	۲۹.۷		خرداد
۱۲.۲	۴۲.۶	۲۶.۷	۱۸.۷	۳۴.۷		تیر
۱۲.۶	۱۰.۸	۲۷.۲	۱۹.۲	۳۵.۲		مرداد
۸.۸	۳۵.۸	۲۲.۷	۱۴.۵	۳۰.۹		شهریور
-۳.۲	۳۱	۱۶.۰	۷.۳	۲۴.۶		مهر
-۶.۰	۲۰.۶	۵.۶	۱.۰	۱۰.۹		آبان
-۱۲.۰	۱۲	-۰.۵	-۶.۴	۵.۴		آذر
-۱۰.۲	۱۳.۸	۲.۱۵	-۴.۱	۸.۴		دی
-۱۳.۲	۱۲.۲	۰.۸	-۴.۹	۶.۴		بهمن
-۱۲.۶	۱۶.۸	۲.۰	-۴.۱	۸.۰		اسفند

حداکثر سرعت وزش باد (متر بر ثانیه)	ساعت آفتابی (ساعت)	تعداد روزهای یخبندان	رطوبت نسبی (درصد)		حداکثر بارندگی در یک روز (میلیمتر)	بارندگی ماهانه (میلیمتر)	ماه
			ساعت	ساعت			
			۱۲:۳۰	۶:۳۰			
۱۶	۲۱۲.۳	۳	۳۳	۶۹	۱۵.۴	۴۷.۵	فروردین
۱۱	۲۳۰.۴	۰	۴۷	۷۸	۲۳.۸	۱۱۴.۸	اردیبهشت
۱۸	۳۱۹.۴	۰	۳۷	۶۸	۰.۲	۰.۴	خرداد
۱۲	۳۶۹	۰	۲۴	۴۶	۰.۱	۰.۱	تیر
۱۳	۳۶۴.۵	۰	۲۵	۴۹	۱.۸	۲.۹	مرداد
۱۱	۳۴۴.۱	۰	۲۸	۵۸	۱.۳	۲.۱	شهریور
۱۴	۲۶۴.۵	۲	۳۱	۶۲	۲.۴	۵.۸	مهر
۱۰	۱۱۲.۲	۱۴	۶۰	۸۲	۱۴.۷	۳۵.۹	آبان
۱۱	۱۳۵.۱	۲۹	۶۰	۸۵	۱.۹	۲.۳	آذر
۱۱	۱۷۲.۹	۲۶	۵۵	۸۵	۴.۲	۱۶.۰	دی
۱۳	۱۷۲.۳	۲۳	۵۴	۸۳	۲.۴	۶.۸	بهمن
۱۴	۱۹۹.۳	۲۲	۴۷	۸۰	۶.۱	۱۵.۵	اسفند

۱- سرزمین و آب و هوا ... سالنامه آماری استان آذربایجان شرقی - ۱۳۹۰

۱-۲۱- وضع جوی شهر میانه بر حسب ماه : ۱۳۹۰

دماهی هوا ( درجه سانتیگراد )						ماه
حداقل مطلق	حداکثر مطلق	متوسط	معدل حداقل	معدل حداکثر		
-۰.۴	۲۷.۴	۱۳.۱	۵.۷	۲۰.۴		فوریه
۴	۳۰.۲	۱۶.۷	۱۰.۲	۲۳.۱		اردیبهشت
۱۰.۴	۳۸	۲۴	۱۵.۹	۳۲.۱		خرداد
۱۳	۴۳.۶	۲۸.۱	۱۹.۹	۳۶.۲		تیر
۱۶	۴۳	۲۸.۵	۲۰.۲	۳۶.۸		مرداد
۱۱.۸	۳۶	۲۳.۶	۱۵.۹	۳۱.۳		شهریور
۲.۴	۳۳	۱۸.۲	۱۰.۴	۲۵.۹		مهر
-۶	۲۱.۴	۶.۶	۲.۳	۱۰.۹		آبان
-۸	۱۱.۲	۰.۸	-۴.۹	۶.۵		آذر
-۷	۱۰.۲	۰.۱	-۳.۵	۳.۶		دی
-۱۸	۶.۴	-۴.۱	-۷.۹	-۰.۲		بهمن
-۱۱	۱۸.۴	۲.۱	-۳.۸	۸.۱		اسفند

حداکثر سرعت وزش باد (متر بر ثانیه)	ساعت‌آفتابی (ساعت)	تعداد روزهای یخ‌بندان	رطوبت نسبی (درصد)		حداکثر بارندگی در یک روز ماهانه (میلیمتر)	بارندگی ماهانه میلیمتر (میلیمتر)	ماه
			ساعت	ساعت			
			۱۲:۳۰	۶:۳۰			
۱۲	۲۱۷.۷	۰	۳۸	۶۸	۶.۸	۲۹.۴	فوریه
۱۲	۲۱۶.۹	۰	۵۲	۸۴	۱۸.۵	۷۵.۲	اردیبهشت
۱۸	۳۲۲.۳	۰	۴۳	۶۹	۷.۸	۱۴.۸	خرداد
۱۵	۳۴۱.۲	۰	۲۳	۴۴	۱.۳	۱.۳	تیر
۱۱	۳۵۱.۸	۰	۲۶	۵۱	۲	۳.۹	مرداد
۱۱	۳۳۸.۷	۰	۲۲	۶۱	۰.۲	۰.۳	شهریور
۱۴	۲۵۶.۸	۰	۳۲	۶۰	۴	۱۰.۹	مهر
۸	۱۲۳	۴	۶۰	۸۱	۱۴.۸	۶۹.۵	آبان
۸	۱۸۷.۴	۲۸	۵۴	۸۲	۱.۵	۱.۵	آذر
۸	۹۲.۳	۲۴	۷۲	۹۰	۹.۷	۳۷.۴	دی
۸	۱۲۶	۳۰	۷۲	۸۵	۱۲.۹	۴۸.۱	بهمن
۱۹	۲۱۳	۲۳	۵۱	۷۵	۴.۶	۸.۷	اسفند

مأخذ- اداره کل هواشناسی استان آذربایجان شرقی

سالنامه آماری استان آذربایجان شرقی - ۱۳۹۰ ..... ۱- سرزمین و آب و هوای

۲۲- وضع جوی شهر هریس بر حسب ماه ۱۳۹۰:

دماهی هوا ( درجه سانتیگراد )					ماه
حداکثر مطلق	حداکثر مطلق	متوسط	معدل حداکثر	معدل حداکثر	
-۵.۰	۱۹.۴	۷.۱	۱.۹	۱۲.۳	فوریه
۲.۰	۲۱.۶	۱۱.۲	۶.۲	۱۶.۱	اردیبهشت
۴.۶	۲۸.۸	۱۶.۸	۱۰.۸	۲۲.۷	خرداد
۷.۶	۳۴.۴	۲۰.۹	۱۴.۴	۲۷.۴	تیر
۹.۸	۳۵.۲	۲۱.۸	۱۵.۳	۲۸.۳	مرداد
۶.۲	۲۸.۰	۱۶.۹	۱۰.۴	۲۳.۴	شهریور
-۲.۰	۲۵.۰	۱۲.۵	۷.۴	۱۷.۶	مهر
-۱۲.۶	۱۴.۴	۱.۴	-۲.۰	۴.۷	آبان
-۱۴.۴	۵.۲	-۳.۸	-۷.۵	۰.۰	آذر
-۱۱.۸	۵.۶	-۱.۹	-۵.۰	۱.۲	دی
-۱۴.۰	۳.۲	-۴.۸	-۷.۸	-۱.۸	بهمن
-۱۵.۰	۶.۴	-۴.۳	-۸.۲	-۰.۴	اسفند

حداکثر سرعت وزش باد (متر بر ثانیه)	ساعت آفتابی (ساعت)	تعداد روزهای یخبندان	رطوبت نسبی (درصد)		حداکثر بارندگی در یک روز (میلیمتر)	بارندگی ماهانه (میلیمتر)	ماه
			ساعت	ساعت			
			۱۲:۳۰	۶:۳۰			
۱۵	۱۹۴.۸	۷	۴۹	۶۶	۲۰.۷	۵۹.۳	فوریه
۱۹	۲۴۲.۱	۰	۵۵	۷۳	۱۸.۲	۱۰۶.۲	اردیبهشت
۱۵	۳۲۰.۵	۰	۴۴	۶۸	۱۸.۲	۳۴.۳	خرداد
۱۵	۳۳۸.۹	۰	۳۴	۶۲	۸.۴	۲۱.۳	تیر
۱۱	۳۴۱.۷	۰	۳۶	۶۲	۱۸.۸	۲۳	مرداد
۸	۳۲۳.۸	۰	۴۳	۷۴	۱۲.۴	۱۸.۲	شهریور
۱۵	۲۴۲.۳	۱	۴۵	۶۲	۱۷.۸	۴۷.۲	مهر
۱۰	۱۲۲.۴	۲۲	۷۴	۷۹	۲۴.۷	۹۱.۵	آبان
۷	۱۹۰.۳	۳۰	۶۸	۷۱	۱۳.۷	۱۹.۸	آذر
۱۸	۱۵۴.۱	۲۹	۷۲	۷۸	۴.۲	۱۷.۵	دی
۱۲	۱۵۷.۶	۳۰	۷۲	۷۶	۴.۷	۲۷.۲	بهمن
۱۶	۲۰۷.۷	۲۹	۶۵	۷۱	۱۴.۷	۳۲.۴	اسفند

مأخذ- اداره کل هوایشناسی استان آذربایجان شرقی

۱- سرزمین و آب و هوای استان آذربایجان شرقی - ۱۳۹۰ سالنامه آماری استان آذربایجان شرقی

۲۳- امیانگین بارندگی ماهانه شهرها طی دوره ۳۰ ساله : (سال اطلاع تا ۳۰ سال) (میلیمتر)

شهریور	مرداد	تیر	خرداد	اردیبهشت	فروردین	شرح
اهر						
۳۹.۱	۳۰.۷	۴۸.۹	۸۷.۱	۱۲۸.۱	۶۵.۳	حداکثر
۰.۰	۰.۰	۰.۰	۱.۲	۱۳.۶	۹.۸	حداقل
۹.۹	۷.۲	۱۱.۱	۲۸.۰	۵۶.۴	۳۷.۱	متوسط
بناب						
۱۶.۴	۵.۲	۲۴.۴	۲۵.۱	۹۵.۸	۸۹.۹	حداکثر
۰.۰	۰.۰	۰.۰	۰.۵	۸.۱	۰.۶	حداقل
۳.۱	۰.۸	۳.۰	۸.۴	۴۴.۶	۵۱.۲	متوسط
تبریز						
۲۴.۳	۱۶.۸	۲۶.۵	۴۷.۲	۱۲۳.۰	۹۷.۱	حداکثر
۰.۰	۰.۰	۰.۰	۰.۸	۷.۷	۷.۳	حداقل
۴.۹	۳.۹	۶.۲	۱۶.۶	۴۷.۱	۳۷۰.۷	متوسط
جلفا						
۵۹.۴	۴۰.۳	۳۷.۹	۷۱.۵	۱۵۳.۰	۶۶.۱	حداکثر
۰.۰	۰.۰	۰.۰	۲.۹	۱۳.۰	۷.۹	حداقل
۹.۱	۵.۲	۹.۶	۲۶.۵	۴۴.۲	۲۷.۷	متوسط
سراب						
۲۸.۵	۳۴.۱	۴۷.۲	۶۷.۰	۱۰۴.۱	۸۴.۹	حداکثر
۰.۰	۰.۰	۰.۰	۰.۴	۱۴.۲	۶.۵	حداقل
۶.۹	۱۰.۱	۱۴.۶	۱۸.۰	۵۱.۲	۳۷.۳	متوسط
سهند						
۲۷.۰	۱۰.۸	۲۲.۹	۳۶.۰	۱۱۲.۶	۶۹.۶	حداکثر
۰.۰	۰.۰	۰.۰	۰.۱	۲.۸	۱۲.۰	حداقل
۶.۹	۲.۲	۸.۱	۱۰.۷	۴۳.۰	۳۴.۲	متوسط
شبستر						
۱۱.۰	۰.۰	۰.۰	۳.۴	۱۰۰	۲۲.۰	حداکثر
۱۱.۰	۰.۰	۰.۰	۳.۴	۱۰۰.۲	۲۲.۰	حداقل
۸.۲	۱.۵	۰.۶	۷.۵	۱۰۴.۵	۳۰.۶	متوسط
شرفخانه						
۱۸.۷	۵.۴	۲۴.۷	۴۶.۲	۱۱۰	۷۸.۵	حداکثر
۰.۰	۰.۰	۰.۰	۰.۸	۱۰.۵	۱.۶	حداقل
۶.۰	۱.۱	۷.۶	۱۵.۴	۴۹.۱	۳۹.۲	متوسط

سالنامه آماری استان آذربایجان شرقی - ۱۳۹۰ ..... ۱- سرزمین و آب و هوای

۲-۳- امیانگین بارندگی ماهانه شهرها طی دوره ۳۰ ساله: (سال اطلاع تا ۳۰ سال) (میلیمتر) (دبale)

شهر	مهر	آبان	دی	بهمن	اسفند
اهر					
حداکش	۵۴.۲	۹۲.۴	۷۱.۹	۴۴.۶	۵۸.۸
حداقل	۰.۰	۰.۶	۰.۰	۴.۶	۰.۸
متوسط	۲۰.۸	۳۰.۹	۲۰.۵	۱۷.۷	۱۸.۱
بناب					
حداکش	۳۴.۴	۱۳۸.۵	۶۰.۳	۵۳.۹	۸۹.۴
حداقل	۰.۰	۴.۸	۱.۴	۲.۷	۷.۷
متوسط	۶.۹	۴۷.۲	۲۰.۷	۲۳.۰	۳۰.۷
تبریز					
حداکش	۷۲.۸	۸۳.۱	۵۶.۵	۵۹.۰	۷۰.۱
حداقل	۰.۸	۰.۴	۰.۰	۲.۳	۰.۸
متوسط	۱۳.۱	۳۰.۴	۲۰.۰	۱۷.۷	۱۸.۴
جلفا					
حداکش	۲۸.۷	۶۳.۸	۵۴.۹	۲۸.۷	۳۷.۲
حداقل	۰.۱	۰.۱	۰.۰	۰.۳	۱.۱
متوسط	۱۲.۱	۲۰.۷	۱۲.۸	۸.۶	۹.۴
سراب					
حداکش	۵۷.۲	۶۴.۷	۴۲.۷	۳۰.۱	۴۷.۱
حداقل	۰.۳	۲.۸	۰.۹	۰.۰	۱.۹
متوسط	۱۲.۲	۲۷.۶	۱۳.۰	۱۵.۰	۱۳.۳
سهند					
حداکش	۲۹.۰	۸۷.۲	۳۶.۴	۴۱.۴	۵۷.۰
حداقل	۰.۰	۱.۶	۰.۹	۲.۰	۰.۱
متوسط	۸.۲	۲۳.۸	۱۸.۳	۱۳.۴	۱۸.۷
شبستر					
حداکش	۱.۸	۵۳.۵	۱۱.۵	۱۰.۴	۳۸.۰
حداقل	۰.۲	۱.۲	۱.۰	۱.۴	۱۰.۴
متوسط	۱۲.۷	۱۷.۶	۲.۰	۱۵.۰	۱۴.۵
شرفخانه					
حداکش	۲۰.۹	۷۴.۸	۴۶.۵	۴۵.۴	۶۰.۳
حداقل	۰.۰	۱.۱	۰.۰	۲.۴	۳.۴
متوسط	۷.۷	۲۹.۵	۱۴.۴	۱۵.۲	۲۳.۶



۱- سرزمین و آب و هوای سالنامه آماری استان آذربایجان شرقی - ۱۳۹۰

۲-۱- امیانگین بارندگی ماهانه شهرها طی دوره ۳۰ ساله: (سال اطلاع تا ۳۰ سال) (میلیمتر) (دبale)

شهریور	مرداد	تیر	خرداد	اردیبهشت	فروردین	شرح
عجب شیر						
۱۱.۶	۰.۰	۱.۳	۲۶.۵	۷۹	۵۲.۸	حداکثر
۱.۳	۰.۰	۰.۰	۰.۰	۵.۵	۴۰.۲	حداقل
۸.۴	۰.۳	۱.۰	۱۲.۲	۶۲.۷	۴۴.۲	متوسط
کلیبر						
۷۹.۵	۶۰.۱	۶۳.۵	۱۰۵.۴	۱۶۹.۵	۱۱۵.۳	حداکثر
۱.۰	۰.۰	۰.۶	۰.۹	۳۸.۲	۲۱.۴	حداقل
۲۱.۶	۱۴.۷	۱۷.۰	۳۸.۳	۸۱.۶	۵۷.۷	متوسط
مراغه						
۳۱.۳	۲۲.۸	۳۲.۹	۴۱.۶	۱۳۸.۴	۱۰۷.۶	حداکثر
۰.۰	۰.۰	۰.۰	۰.۳	۳.۳	۱.۵	حداقل
۴.۳	۲.۱	۳.۳	۹.۳	۴۷.۷	۵۲.۶	متوسط
مرند						
۷۳.۴	۲۹.۰	۱۸.۰	۴۶.۹	۱۳۸.۸	۱۰۴.۷	حداکثر
۰.۰	۰.۰	۰.۲	۰.۵	۱۳.۴	۱۱.۶	حداقل
۱۷.۷	۱۱.۲	۷.۴	۱۹.۹	۶۶.۷	۵۶.۶	متوسط
میانه						
۱۵.۴	۱۴.۸	۴۸.۵	۵۶.۴	۱۱۱.۴	۹۹.۴	حداکثر
۰.۰	۰.۰	۰.۰	۰.۰	۱۱.۸	۶.۲	حداقل
۳.۹	۳.۴	۷.۷	۱۳.۶	۴۶.۷	۴۱.۵	متوسط
ورزقان						
۳۴.۴	۲.۹	۲۱.۷	۶۶.۰	۳۲	۳۵.۷	حداکثر
۰.۰	۰.۰	۷.۱	۴۷.۹	۲۷.۸	۱۹.۸	حداقل
۱۲.۶	۱.۰	۱۰.۲	۴۸.۳	۴۴.۷	۳۰.۶	متوسط



سالنامه آماری استان آذربایجان شرقی - ۱۳۹۰ ..... ۱- سرزمین و آب و هو

۲۲- امیانگین بارندگی ماهانه شهرها طی دوره ۳۰ ساله: (سال اطلاع تا سال) (میلیمتر) (دبale)

شهر	مهر	آبان	دی	آذر	بهمن	اسفند
عجب شیر						
حداکثر	۳۰.۳	۶۷.۲	۱۶.۷	۱۸.۸	۲۴.۳	۵۷.۷
حداقل	۱.۱	۴.۲	۱.۶	۳.۱	۳.۱	۲۵.۱
متوسط	۴.۵	۴۱.۴	۱۰.۶	۱۴.۶	۱۴.۵	۳۳.۴
کلیبر						
حداکثر	۳۶.۲	۶۴.۹	۶۹.۲	۳۵.۰	۵۰.۴	۶۸.۷
حداقل	۱.۵	۲.۴	۰.۰	۷.۸	۸.۳	۱۲.۸
متوسط	۱۹.۲	۳۳.۱	۲۳.۹	۱۵.۵	۲۷.۷	۳۳.۳
مراغه						
حداکثر	۵۰.۶	۱۰۰.۴	۸۸.۵	۶۶.۲	۱۰۴.۱	۹۷.۷
حداقل	۰.۰	۳.۰	۰.۶	۳.۷	۶.۳	۳.۴
متوسط	۹.۸	۴۲.۷	۲۹.۶	۲۸.۱	۲۷.۲	۴۱.۷
مرند						
حداکثر	۳۲.۳	۸۴.۰	۸۳.۴	۳۸.۵	۶۹.۲	۱۰۷.۰
حداقل	۱.۸	۱.۴	۴.۰	۷.۱	۷.۸	۱۰.۸
متوسط	۱۲.۶	۳۷.۹	۳۱.۶	۲۱.۸	۳۳.۰	۴۸.۰
میانه						
حداکثر	۷۲.۲	۹۵.۷	۱۰۳.۱	۶۰.۳	۷۵.۹	۹۱.۲
حداقل	۰.۶	۲.۴	۱.۱	۷.۱	۳.۴	۳.۳
متوسط	۱۴.۱	۳۳.۱	۲۸.۶	۳۰.۳	۲۷.۳	۳۱.۳
ورزقان						
حداکثر	۹۹.۰	۵۸.۵	۱۳.۵	۱۶.۲	۳۱.۱	۵۵.۵
حداقل	۰.۰	۲.۱	۱.۶	۷.۱	۲۳.۱	۳۹.۶
متوسط	۳۸.۷	۳۹.۹	۸.۲	۱۳.۶	۲۴.۰	۳۹.۹

مأخذ- اداره کل هواشناسی استان آذربایجان شرقی

۱- سرزمین و آب و هوا ..... سالنامه آماری استان آذربایجان شرقی - ۱۳۹۰

۱-۲۴- میانگین درجه حرارت ثبت شده (سال اطلاع تا ۳۰ سال) (سانتیگراد)

شهریور	مرداد	تیر	خرداد	اردیبهشت	فروردین	شرح
اهر						
۲۲.۹	۲۹.۶	۲۹.۱	۲۴.۹	۱۸.۶	۱۵.۳	حداکثر
۱۲.۲	۱۶.۶	۱۵.۸	۱۲.۴	۷.۸	۳.۴	حداقل
۱۷.۶	۲۲.۱	۲۲.۵	۱۸.۷	۱۳.۲	۹.۴	متوسط
بناب						
۳۰.۴	۳۵.۶	۳۴.۸	۲۹.۹	۲۱.۳	۱۸.۰	حداکثر
۱۶.۲	۱۹.۹	۱۹.۸	۱۳.۸	۹.۰	۵.۰	حداقل
۲۳.۳	۲۷.۸	۲۷.۳	۲۱.۹	۱۵.۲	۱۱.۵	متوسط
تبریز						
۲۹.۷	۳۴.۷	۳۴.۱	۲۸.۹	۲۰.۵	۱۷.۰	حداکثر
۱۶.۰	۲۱.۳	۲۰.۲	۱۵.۲	۹.۱	۵.۳	حداقل
۲۲.۹	۲۸.۰	۲۷.۲	۲۲.۱	۱۴.۸	۱۱.۲	متوسط
جلفا						
۳۰.۴	۳۶.۹	۳۵.۸	۲۹.۹	۲۴.۳	۲۰.۰	حداکثر
۱۸.۵	۲۴.۴	۲۳.۳	۱۷.۸	۱۲.۲	۷.۲	حداقل
۲۴.۵	۳۰.۷	۲۹.۶	۲۳.۹	۱۸.۳	۱۳.۶	متوسط
سراب						
۲۵.۲	۳۰.۵	۲۹.۶	۲۵.۷	۱۸.۴	۱۵.۱	حداکثر
۸.۵	۱۲.۶	۱۲.۳	۸.۵	۵.۳	۰.۷	حداقل
۱۶.۹	۲۱.۶	۲۱.۰	۱۷.۱	۱۱.۹	۷.۹	متوسط



سالنامه آماری استان آذربایجان شرقی - ۱۳۹۰ ..... ۱- سرزمین و آب و هوای

۲۴- میانگین درجه حرارت ثبت شده (سال اطلاع تا ۳۰ سال) (سانتیگراد) (دبale)

اسفند	بهمن	دی	آذر	آبان	مهر	شرح
اهر						
۴.۶	۱.۹	۶.۳	۴.۴	۶.۶	۲۰.۷	حداکثر
-۵.۴	-۷.۰	-۲.۴	-۵.۵	-۱.۰	۷.۲	حداقل
-۰.۴	-۲.۶	۲.۰	-۰.۶	۲.۸	۱۴.۰	متوسط
بناب						
۷.۸	۵.۹	۷.۹	۴.۶	۹.۹	۲۳.۸	حداکثر
-۴.۳	-۴.۵	-۳.۲	-۵.۷	۰.۹	۸.۲	حداقل
۱.۸	۰.۷	۲.۴	-۰.۶	۵.۴	۱۶.۰	متوسط
تبریز						
۶.۱	۳.۹	۶.۱	۳.۷	۹.۳	۲۲.۴	حداکثر
-۴.۹	-۵.۶	-۳.۳	-۶.۰	۱.۰	۹.۶	حداقل
۰.۶	-۰.۹	۱.۴	-۱.۲	۵.۲	۱۶.۰	متوسط
جلفا						
۷.۷	۳	۸.۴	۴.۵	۱۱.۷	۲۴.۴	حداکثر
-۲.۷	-۷.۱	-۳.۷	-۳.۵	۳.۳	۱۱.۳	حداقل
۲.۵	-۲.۱	۲.۴	۰.۵	۷.۵	۱۷.۹	متوسط
سراب						
۲.۹	۰.۹	۳.۸	۰.۶	۷.۴	۲۰.۵	حداکثر
-۷.۸	-۹.۳	-۷.۷	-۱۲.۹	-۲.۴	۴.۱	حداقل
-۲.۴	-۴.۲	-۲.۰	-۶.۱	۲.۵	۱۲.۳	متوسط



۱- سرزمین و آب و هوا ... سالنامه آماری استان آذربایجان شرقی - ۱۳۹۰

۱-۱- میانگین درجه حرارت ثبت شده (سال اطلاع تا ۳۰ سال) (سانتیگراد) (دبale)

شهریور	مرداد	تیر	خرداد	اردیبهشت	فروردین	شرح
سنهند						
۲۶.۸	۳۲.۰	۳۱.۶	۲۶.۶	۱۸.۴	۱۴.۸	حداکثر
۱۵.۱	۲۰.۵	۱۹.۵	۱۵.۱	۹.۳	۶.۰	حداقل
۲۱.۰	۲۶.۳	۲۵.۶	۲۰.۹	۱۳.۹	۱۰.۴	متوسط
شبستر						
۲۸.۹	۳۴.۱	...	...	...	...	حداکثر
۱۶.۶	۲۱.۸	...	...	...	...	حداقل
۲۲.۷	۲۸.۰	...	...	...	...	متوسط
شرفخانه						
۳۱.۰	۳۶.۳	۳۵.۶	۳۰.۶	۲۲.۶	۱۹.۳	حداکثر
۱۷.۹	۲۲.۱	۲۲.۰	۱۶.۸	۱۱.۵	۸.۳	حداقل
۲۴.۵	۲۹.۷	۲۸.۸	۲۳.۷	۱۷.۱	۱۳.۸	متوسط
عجب شیر						
۳۰.۴	۳۵.۴	۳۴.۷	۲۹.۵	۲۰.۹	۱۷.۴	حداکثر
۱۶.۱	۲۱.۲	۲۰.۶	۱۶.۲	۱۰.۳	۷.۱	حداقل
۲۳.۳	۲۸.۳	۲۷.۷	۲۲.۹	۱۵.۶	۱۲.۳	متوسط
کلیبر						
۲۳.۲	۳۰.۷	۲۸.۴	۲۲.۱	۱۸.۱	۱۵.۵	حداکثر
۱۱.۵	۱۵.۰	۱۷.۵	۱۴.۰	۹.۱	۵.۴	حداقل
۱۷.۴	۲۲.۹	۲۳.۰	۱۸.۱	۱۳.۶	۱۰.۵	متوسط



سالنامه آماری استان آذربایجان شرقی - ۱۳۹۰ ..... ۱- سرزمین و آب و هوای

۲۴- میانگین درجه حرارت ثبت شده (سال اطلاع تا ۳۰ سال) (سانتیگراد) (دنباله)

اسفند	بهمن	دی	آذر	آبان	مهر	شرح
۴.۱	۲.۱	۳.۸	۱.۶	۶.۸	۱۹.۹	سهند
-۴.۴	-۴.۷	-۲.۴	-۴.۵	۰.۷	۱۱.۱	حداکثر
-۰.۲	-۱.۳	۰.۷	۱.۶	۳.۸	۱۵.۵	حداقل
						متوسط
						شبستر
۵.۹	۴.۱	۵.۶	۳.۰	۸.۵	۲۱.۸	حداکثر
-۳.۹	-۴.۴	-۱.۷	-۴.۳	۱.۸	۱۰.۷	حداقل
۱.۰	-۰.۲	۱.۹	-۰.۶	۵.۲	۱۶.۲	متوسط
						شرفخانه
۸.۹	۶.۵	۸.۱	۵.۲	۱۰.۶	۲۴.۵	حداکثر
-۲.۲	-۳.۰	-۱.۱	-۳.۴	۳.۴	۱۲.۰	حداقل
۳.۴	۱.۸	۳.۵	۰.۹	۷.۰	۱۸.۳	متوسط
						عجب شیر
۷.۵	۵.۸	۷.۶	۴.۱	۹.۴	۲۳.۶	حداکثر
-۲.۴	-۳.۰	-۱.۶	-۳.۷	۲.۵	۱۱.۰	حداقل
۲.۶	۱.۴	۳.۰	۰.۲	۶.۰	۱۷.۳	متوسط
						کلیبر
۱۰.۵	۶.۲	۱۱.۴	۹.۸	۱۰.۹	۲۲.۵	حداکثر
-۳.۸	-۷.۱	-۳.۳	-۴.۶	-۴.۱	۱۰.۲	حداقل
۳.۴	-۰.۵	۴.۱	۲.۶	۳.۴	۱۶.۴	متوسط



۱- سرزمین و آب و هوا ..... سالنامه آماری استان آذربایجان شرقی - ۱۳۹۰

۲۴- ۱- میانگین درجه حرارت ثبت شده (سال اطلاع تا ۳۰ سال) (دبیله) (سانتیگراد)

شهریور	مرداد	تیر	خرداد	اردیبهشت	فروردین	شرح
مراغه						
۲۹.۷	۳۹.۶	۳۴.۰	۲۸.۹	۱۹.۸	۱۱.۶	حداکثر
۱۷.۱	۱۷.۴	۲۰.۷	۱۵.۳	۹.۵	۵.۵	حداقل
۲۳.۴	۲۸.۰	۲۷.۳	۲۲.۱	۱۴.۷	۱۱.۴	متوسط
مرند						
۲۶.۶	۳۱.۹	۳۱.۲	۲۵.۶	۱۸.۳	۱۴.۴	حداکثر
۱۶.۲	۲۱.۴	۲۰.۴	۱۴.۶	۹.۵	۵.۸	حداقل
۲۱.۴	۲۶.۶۵	۲۵.۸	۲۰.۱	۱۳.۹	۱۰.۱	متوسط
میانه						
۳۱.۳	۳۶.۸	۳۶.۲	۳۲.۱	۲۳.۱	۲۰.۴	حداکثر
۱۵.۹	۲۰.۲	۱۹.۹	۱۵.۹	۱۰.۲	۵.۷	حداقل
۲۳.۶	۲۸.۵	۲۸.۱	۲۴	۱۶.۷	۱۳.۱	متوسط
ورزقان						
...	...	...	...	...	...	حداکثر
...	...	...	...	...	...	حداقل
...	...	...	...	...	...	متوسط



**۱-۲۴ میانگین درجه حرارت ثبت شده (سال اطلاع تا ۳۰ سال) (دباله) (سانتیگراد)**

اسفند	بهمن	دی	آذر	آبان	مهر	شرح
<b>مراغه</b>						
۷.۰	۵.۵	۷.۷	۴.۶	۹.۸	۱۰.۶	حداکثر
-۳.۶	-۴.۰	-۱.۰	-۳.۹	۱.۵	۲۲.۴	حداقل
۱.۶	۲.۷	۲.۸	۰.۴	۵.۷	۱۷.۰	متوسط
<b>مرند</b>						
۳.۰	۱.۵	۴.۱	۰.۸	۶.۴	۱۹.۰	حداکثر
-۴.۹	-۵.۲	-۲.۶	-۵.۱	۱.۲	۱۰.۷	حداقل
-۱.۰	-۱.۸۵	۰.۷۵	-۲.۱۵	۳.۸	۱۴.۸۵	متوسط
<b>میانه</b>						
۸.۱	-۰.۲	۳.۶	۶.۵	۱۰.۹	۲۵.۹	حداکثر
-۳.۸	-۷.۹	-۳.۵	-۴.۹	۲.۳	۱۰.۴	حداقل
۲.۱	-۴.۱	۰.۱	۰.۸	۶.۶	۱۸.۲	متوسط
<b>ورزان</b>						
...	...	...	...	...	...	حداکثر
...	...	...	...	...	...	حداقل
...	...	...	...	...	...	متوسط

مأخذ- اداره کل هواشناسی استان آذربایجان شرقی

۱- سرزمین و آب و هوا ..... سالنامه آماری استان آذربایجان شرقی - ۱۳۹۰

۲۵- مساحت پارکهای جنگلی طبیعی، فضاهای سبز و ذخیره گاههای جنگلی در پایان سال: ۱۳۹۰ (هکتار)

شهرستان	جمع کل عرصه های جنگلی	پارکهای جنگلی طبیعی	فضاهای سبز	ذخیره گاههای جنگلی
جمع استان	۱۵۶۴۲۳	۱۰۰	۸۳۲	۱۲۹۳۵
آذرشهر	۳۰۰	۳۰	۳۰	۳۰
اسکو	۲۳۶۳	۳۰	۳۰	۲۳۶۳
اهر	۶۱۴۲	۳۰	۳۰	۲۶۷۴
بستان آباد	۳۰۰	۱۵۰	۱۵۰	۳۰۰
بناب	۳۵۱۹	۲۰	۲۰	۳۵۱۹
تبریز	۳۰۰	۲۰۰	۲۰۰	۳۰۰
جلفا	۹۴۷۴	۵۳	۵۳	۳۰۰
چاراویماق	۳۰۰	۵	۵	۳۰۰
خداآفرین	۶۰۸۳۳	۱۵	۱۵	۲۳۶
سراب	۳۰۰	۱۵	۱۵	۳۰۰
شبستر	۳۰۰	۱۰	۱۰	۳۰۰
عجبشیر	۱۱۴۱	۳۰	۳۰	۱۱۴۱
کلیبر	۵۰۶۱۰	۵۰	۲۵	۳۰۰
مراغه	۳۰۰	۴۰	۴۰	۳۰۰
مرند	۳۰۰	۴۰	۴۰	۳۰۰
ملکان	۳۰۰	۵	۵	۳۰۰
میانه	۲۲۸۸	۲۵	۲۵	۲۲۸۸
ورزان	۲۰۰۶۳	۵۰	۱۰۰	۷۱۴
هریس	۳۰۰	۵	۵	۳۰۰
هشتپرود	۳۰۰	۵	۵	۳۰۰

مأخذ- اداره کل منابع طبیعی استان آذربایجان شرقی

## ۱۳۹۰- تعداد انواع پرندگان مهاجر آبزی در تالابهای سراسری استان :

شهرستان	جمع	اسمی پرندگان
کل استان	۹۱	کشیم کوچک- کشیم گردن سرخ- کشیم بزرگ- کشیم گردن سیاه- کشیم گوش دار- پلیکان سفید- باکلان بزرگ- باکلان کوچک- حواسیل خاکستری- حواسیل ارغوانی- اگرت بزرگ- اگرت کوچک- گاو چرانک- حواسیل زرد- حواسیل شب- بوتیمار کوچک- بوتیمار بزرگ- غاز پیشانی سفیدکوچک- غاز خاکستری- عروس غاز- قوی فریاد کش- قوی کوچک- انقوت- تنجه- گیلار- اردک اره ای- خوتکا- سر سبز- فیلوش- خوتکای ابرو سفید- نوک پهن- اردک مرمری- اردک تاجدار- اردک سر حنایی- اردک بلوطی- لک لک سیاه- اردک سیاه کاکل- اردک سر سیاه- اردک چشم طلایی- مرگوی سفید- اردک سر سفید- فلامینگو- لک لک سفید- اکراس سیاه- کفچه نوک- درنای معمولی- درنای کوچک- یلوه ابی- یلوه کوچک- یلوه خالدار- چنگر نوک سرخ- چنگر معمولی- صدف خوار- چوب پا- اووست- گلاریولبال سیاه- گلاریول بال سرخ- خروس کولی- گیلان شاه حنایی- گیلانشاه ابرو سفید- گیلانشاه خالدار- گیلانشاه بزرگ- ابچلیک دودی- ابچلیک پا سرخ- ابچلیک تالابی- ابچلیک پا سبز- ابچلیک تک زی- ابچلیک خالدار- ابچلیک اواز خوان- فالاروب گردن سرخ- ابیا- پاشلک بزرگ- پاشلک معمولی- پاشلک کوچک- تلیه بزرگ- تلیه کوچک- تلیه سفید- تلیه نوک پهن- تلیه بلوطی- ابچلیک شکیل- کاکائی دودی- کاکائی ارمنی- کاکائی پشت سیاه بزرگ- کاکائی کوچک- کاکائی پشت سیاه کوچک- کاکائی سر سیاه- کاکائی صورتی- پرستوی تالابی بال سفید- پرستوی دریائی معمولی- پرستوی دریائی کوچک- پرستوی دریائی بد صدا
آذرشهر	۴۹	کشیم کوچک- کشیم گردن سیاه- باکلان بزرگ- حواسیل خاکستری- حواسیل ارغوانی- اگرت کوچک- گاو چرانک- حواسیل زرد- حواسیل شب- بوتیمار کوچک- بوتیمار بزرگ- غاز پیشانی سفیدکوچک- غاز خاکستری- قوی فریاد کش- انقوت- تنجه- گیلار- اردک اره ای- خوتکا- سر سبز- خوتکای ابرو سفید- فالاروب گردن سرخ- ابیا- پاشلک بزرگ- پاشلک معمولی- کاکائی پشت سیاه بزرگ- سفید- لک لک سفید- اکراس سیاه- یلوه کوچک- یلوه ابی- یلوه خالدار- چنگر نوک سرخ- چنگر معمولی- صدف خوار- چوب پا- اووست- گلاریولبال سرخ- خروس کولی- گیلان شاه حنایی- گیلانشاه ابرو سفید- خالدار- گیلانشاه بزرگ- ابچلیک پا سرخ- کاکائی ارمنی سر سیاه- کاکائی صورتی- پرستوی تالابی بال سفید- پرستوی دریائی معمولی- پرستوی دریائی کوچک- پرستوی دریائی بد صدا- کاکائی کوچک



۱- سرزمین و آب و هوا ..... سالنامه آماری استان آذربایجان شرقی - ۱۳۹۰

۲۶- تعداد انواع پرندگان مهاجر آبزی در تالابهای سراسری استان : ۱۳۹۰ (دبale)

شهرستان	جمع	اسمی پرندگان
اسکو	۱۷	کشیم کوچک-کشیم گردن سیاه-حوالصیل خاکستری-گاوچرانک-حوالصیل زرد- حوالصیل شب-بوتیمار کوچک-بوتیمار بزرگ-اردک اردک ای-خوتکا-سرسیز-یلوه آبی-یلوه کوچک-کاکایی ارمی-کاکایی پشت سیاه بزرگ-کاکایی سرسیاه-پرستوی تالابی بال سفید
اهر	۶۵	کشیم کوچک-کشیم گردن سرخ - کشیم بزرگ - کشیم گردن سیاه - باکلان بزرگ - حوالصیل خاکستری - حوالصیل ارغوانی - اگرت بزرگ - اگرت کوچک - گاو چرانک - حوالصیل زرد - حوالصیل شب - بوتیمار کوچک - بوتیمار بزرگ - غاز خاکستری - تنجه - گیلار - اردک اره ای - خوتکا - سر سیز - خوتکای ابرو سفید - نوک پهن - اردک تاجدار - اردک سر حنایی - اردک بلوطی - اردک سیاه کاکل - اردک سر سیاه - مرگوی سفید - لک لک سفید - اکراس سیاه یلوه ابی - یلوه کوچک - یلوه خالدار - چنگر نوک سرخ - چنگر معمولی - صدف خوار - چوب پا - گلار بولبال سیاه - خروس کولی - گیلان شاه حنایی - گیلانشاه ابرو سفید - گیلانشاه خالدار - گیلانشاه بزرگ - ابچلیک دودی - ابچلیک پا سرخ - ابچلیک پا سبز - ابچلیک تک زی - ابچلیک خالدار - ابیا - پاشلک بزرگ - پاشلک معمولی - تلیه سفید - تلیه بلوطی سکاکائی دودی - کاکائی ارمی - کاکائی پشت سیاه بزرگ - کاکائی کوچک - کاکائی پشت سیاه کوچک - کاکائی سر سیاه - کاکائی صورتی - پرستوی تالابی بال سفید - پرستوی دریائی معموتی - پرستوی دریائی بد صدا - فیل وش - انقوت



۲۶- تعداد انواع پرنده‌گان مهاجر آبزی در تالابهای سراسری استان (۱۳۹۰) (دبale)

شهرستان	جمع	اسمی پرنده‌گان
بسستان آباد	۸۲	کشیم کوچک- کشیم گردن سرخ- کشیم بزرگ- کشیم گردن سیاه- کشیم گوش دار بیاکلان بزرگ- حواسیل خاکستری- حواسیل ارغوانی- اگرت بزرگ- اگرت کوچک- گاو چرانک- حواسیل زرد- حواسیل شب- بوتیمار کوچک- بوتیمار بزرگ- غاز خاکستری- تنجه- گیلار- اردک اره ای- خوتکا- سر سبز- خوتکای ابرو سفید- نوک پهن- اردک مرمری- اردک تاجدار- اردک سر حنایی- اردک بلوطی- اردک سیاه کاکل- اردک سر سیاه- اردک چشم طلایی- مرگوی سفید- اردک سر سفید- فلامینگو- لک لک سفید- اکراس سیاه- درنای معمولی- درنای کوچک- یلوه ابی- یلوه کوچک- یلوه خالدار- چنگر نوک سرخ- چنگر معمولی- صدف خوار- چوب پا- اووست- گلاریوبال سیاه- گلاریول بال سرخ خروس کولی- گیلان شاه حنایی- گیلانشاه ابرو سفید- گیلانشاه خالدار- گیلانشاه بزرگ- ابچلیک دودی- ابچلیک پا سرخ- ابچلیک تالابی- ابچلیک پا سبز- ابچلیک تک زی- ابچلیک خالدار- ابچلیک اواز خوان- فالاروب گردن سرخ- ابیا- پاشلک بزرگ- پاشلک معمولی- پاشلک کوچک- تلیه بزرگ- تلیه کوچک- تلیه سفید- تلیه بلوطی- ابچلیک شکیل- کاکائی دودی- کاکائی ارمنی- کاکائی پشت سیاه بزرگ- کاکائی کوچک- کاکائی پشت سیاه کوچک- کاکائی سر سیاه- کاکائی صورتی- پرستوی تالابی بال سفید- پرستوی دریائی معموتی- پرستوی دریائی کوچک- پرستوی دریائی بد صدا- فیل موش- انقوت



۱- سرزمین و آب و هوا ..... سالنامه آماری استان آذربایجان شرقی - ۱۳۹۰-

۲۶- تعداد انواع پرندگان مهاجر آبزی در تالابهای سراسری استان (۱۳۹۰) (دبالة)

شهرستان	جمع	اسمی پرندگان
بناب	۸۷	کشیم کوچک- کشیم گردن سرخ - کشیم بزرگ - کشیم گردن سیاه - کشیم گوش دار - پلیکان سفید - باکلان بزرگ - حواسیل خاکستری - حواسیل ارغوانی - اگرت بزرگ- اگرت کوچک- گاو چرانک- حواسیل زرد- حواسیل شب- بوتیمار کوچک- بوتیمار بزرگ- غاز خاکستری- عروس غاز- غازپیشانی سفید کوچک- قوی فریاد کش- قوی کوچک- انقوت- تنجه- گیلار- اردک اره ای- خوتکا- سر سبز- خوتکای ابرو سفید- نوک پهن- اردک مرمری- اردک تاجدار- اردک سر حنایی- اردک بلوطی - لک لک سیاه- اردک سیاه کاکل- اردک سر سیاه- اردک چشم طلایی - مرگوی سفید- فلامینگو- لک لک سفید- اکراس سیاه- کفچه نوک- درنای معمولی - یلوه ابی - یلوه کوچک- یلوه خالدار- چنگر نوک سرخ- چنگر معمولی- صدف خوار- چوب پا- اووست- گلاریولبال سیاه- گلاریول بال سرخ - خروس کولی- گیلان شاه حنایی- گیلانشاه ابرو سفید- گیلانشاه خالدار- گیلانشاه بزرگ- ابچلیک دودی- ابچلیک پا سرخ- ابچلیک تالابی- ابچلیک پا سبز- ابچلیک تک زی- ابچلیک خالدار- ابچلیک اواز خوان- فالاروب گردن سرخ- ابیا- پاشلک تلیه بلوطی- ابچلیک شکیل- کاکائی دودی- کاکائی ارمنی- کاکائی پشت سیاه بزرگ- کاکائی کوچک- کاکائی پشت سیاه کوچک- کاکائی سر سیاه- کاکائی صورتی- پرستوی تالابی بال سفید- پرستوی دریائی معمولی- پرستوی دریائی کوچک- پرستوی دریائی بد صدا - فیل موش



۲۶- تعداد انواع پرنده‌گان مهاجر آبزی در تالابهای سراسری استان (۱۳۹۰) (دبالة)

شهرستان	جمع	اسمی پرنده‌گان
تبریز	۸۲	کشیم کوچک- کشیم گردن سرخ - کشیم بزرگ - کشیم گردن سیاه - کشیم گوش دار - باکلان بزرگ - حواسیل خاکستری - حواسیل ارغوانی - اگرت بزرگ - اگرت کوچک - گاو چرانک - حواسیل زرد - حواسیل شب - بوتیمار کوچک - بوتیمار بزرگ - غاز خاکستری - انقوت - تنجه - گیلار - اردک اره ای - خوتکا - سر سبز - خوتکای ابرو سفید - نوک پهن - اردک مرمری - اردک تاجدار - اردک سر حنایی - اردک بلوطی - اردک سیاه کاکل - اردک سر سیاه - اردک چشم طلایی - مرگوی سفید - اردک سر سفید - لک لک سفید - اکراس سیاه - درنای معمولی - درنای کوچک - یلوه ابی - یلوه کوچک - یلوه خالدار - چنگر نوک سرخ - چنگر معمولی - صدف خوار - چوب پا - اووست - گلاریوبال سیاه - گلاریوبال بال سرخ - خروس کولی - گیلان شاه حنایی - گیلانشاه ابرو سفید - گیلانشاه خالدار - گیلانشاه بزرگ - ابچلیک دودی - ابچلیک پا سرخ - ابچلیک تالابی - ابچلیک پا سبز - ابچلیک تک زی - ابچلیک خالدار - ابچلیک اواز خوان - فالاروب گردن سرخ - ابیا - پاشلک بزرگ - پاشلک معمولی - پاشلک کوچک - تلیه بزرگ - تلیه کوچک - تلیه سفید - تلیه بلوطی - ابچلیک شکیل - کاکائی دودی - کاکائی ارمنی - کاکائی پشت سیاه بزرگ - کاکائی کوچک - کاکائی پشت سیاه کوچک - کاکائی سر سیاه - کاکائی صورتی - پرستوی تالابی بال سفید - پرستوی دریائی معمولی - پرستوی دریائی کوچک - پرستوی دریائی بد صدا - فیل موش - فلامینگو



۱- سرزمین و آب و هوا ..... سالنامه آماری استان آذربایجان شرقی - ۱۳۹۰-

۲۶- تعداد انواع پرنده‌گان مهاجر آبزی در تالابهای سراسری استان ۱۳۹۰ (دبale)

شهرستان	جمع	اسمی پرنده‌گان
جلفا	۷۴	<p>کشیم کوچک- کشیم گردن سرخ - کشیم بزرگ - کشیم گردن سیاه - پلیکان          سفید - باکلان بزرگ - باکلان کوچک - حواسیل خاکستری - حواسیل ارغوانی -          اگرت بزرگ - اگرت کوچک - گاو چرانک - حواسیل زرد - حواسیل شب - بوتیمار          کوچک - بوتیمار بزرگ - انقوت - تنجه - گیلار - اردک اره ای - خوتکا - سر سبز -          خوتکای ابرو سفید - نوک پهن - اردک تاجدار - اردک سر حنایی - اردک سیاه          کاکل - اردک سر سیاه - مرگوی سفید - لک لک سفید - اکراس سیاه - درنای          معمولی - یلوه ابی - یلوه کوچک - یلوه خالدار - چنگر معمولی - چوب پا - گلاریبولبال          سیاه - گلاریبول بال سرخ - خروس کولی - گیلان شاه حنایی - گیلانشاه ابرو سفید -          گیلانشاه خالدار - گیلانشاه بزرگ - ابچلیک دودی - ابچلیک پا سرخ - ابچلیک          تالابی - ابچلیک پا سبز - ابچلیک تک زی - ابچلیک خالدار - ابچلیک اواز خوان -          فالاروپ گردن سرخ - ابیا - پاشلک بزرگ - پاشلک معمولی - پاشلک کوچک - تلیه          بزرگ - تلیه کوچک - تلیه سفید - تلیه بلوطی - ابچلیک شکل - کاکائی دودی -          کاکائی ارمنی - کاکائی پشت سیاه بزرگ - کاکائی کوچک - کاکائی پشت سیاه          کوچک - کاکائی سر سیاه - کاکائی صورتی - پرستوی تالابی بال سفید - پرستوی          دریائی معمولی - پرستوی دریائی کوچک - پرستوی دریائی بد صدا - فیل موش -          اووست       </p>
چاراویماق	۴۸	<p>کشیم کوچک- کشیم گردن سیاه - باکلان بزرگ - حواسیل خاکستری - حواسیل          ارغوانی - اگرت بزرگ - اگرت کوچک - گاو چرانک - حواسیل زرد - حواسیل شب -          بوتیمار کوچک - بوتیمار بزرگ - غاز پیشانی سفید کوچک - غاز خاکستری - انقوت -          تنجه - اردک اره ای - خوتکا - سر سبز - خوتکای ابرو سفید - اردک سر سیاه - لک          لک سفید - یلوه ابی - یلوه کوچک - گلاریبولبال سیاه - گلاریبول بال سرخ - خروس          کولی - گیلان شاه حنایی - گیلانشاه ابرو سفید - گیلانشاه خالدار - ابچلیک دودی -          ابچلیک پا سرخ - ابچلیک تالابی - ابچلیک پا سبز - ابچلیک تک زی - ابچلیک اواز          خوان - فالاروپ گردن سرخ - ابیا - پاشلک بزرگ - پاشلک معمولی - کاکائی دودی -          کاکائی ارمنی - کاکائی پشت سیاه بزرگ - کاکائی پشت سیاه کوچک - کاکائی سر          سیاه - کاکائی صورتی - پرستوی تالابی بال سفید - فیل موش       </p>



۲۶- تعداد انواع پرندگان مهاجر آبزی در تالابهای سراسری استان (۱۳۹۰) (دبالة)

شهرستان	جمع	اسمی پرندگان
خدافرین	۶۹	کشیم کوچک- کشیم گردن سرخ- کشیم بزرگ- کشیم گردن سیاه- پلیکان سفید- باکلان بزرگ- باکلان کوچک- حواسیل خاکستری- حواسیل ارغوانی- اگرت بزرگ- غاز پیشانی سفید کوچک- غاز خاکستری- قوی فریاد کش- انقوت- تنجه- گیلار- اردک اره ای- خوتکا- سر سبز- خوتکای ابرو سفید- نوک پهن- اردک سر حنایی- لک لک سیاه- اردک سیاه کاکل- اردک سر سیاه- مرگوی سفید- لک لک سفید- درنای معمولی- یلوه کوچک- یلوه خالدار- یلوه آبی چنگرنوک سرخ- چنگر معمولی- صدف خوار- چوب پا- اووست- خروس کولی- گیلانشاه ابرو سفید- گیلانشاه بزرگ- اچیلیک پا سرخ- اچیلیک پا سبز- ابیا- تلیه کوچک- تلیه سفید- کاکائی ارمنه- کاکائی پشت سیاه بزرگ- کاکائی پشت سیاه کوچک- کاکائی سر سیاه- پرستوی تالابی بال سفید- گلاریبول بال سیاه- گیلانشاه حنایی- گیلانشاه خالدار- اچیلیک دودی- اچیلیک تک زی- اچیلیک آوازخوان- فالارروب گردن سرخ- پاشلک بزرگ- پاشلک معمولی- تلیه بزرگ- تلیله بلوطی- اچیلیک شکیل- کاکائی کوچک- کاکائی صورتی- پرستوی دریایی معمولی- پرستوی دریایی بدصدا- پرستوی دریایی کوچک
سراب	۷۷	کشیم کوچک- کشیم گردن سرخ- کشیم گردن سیاه- ساکلان بزرگ- حواسیل خاکستری- حواسیل ارغوانی- اگرت بزرگ- اگرت کوچک- گاو چرانک- حواسیل زرد- حواسیل شب- بوتیمار کوچک- بوتیمار بزرگ- غاز پیشانی سفید کوچک- غاز خاکستری- قوی کوچک- انقوت- تنجه- اردک اره ای- خوتکا- سر سبز- خوتکای ابرو سفید- اردک مرمری- اردک تاجدار- اردک سر حنایی- اردک بلوطی- اردک سر سیاه- اردک چشم طلایی- مرگوی سفید- لک لک سفید- اکراس سیاه- یلوه کوچک- یلوه خالدار- چنگر نوک سرخ- چنگر معمولی- چوب پا- اووست- گلاریبول بال سیاه- گلاریبول بال سرخ- خروس کولی- گیلانشاه ابرو سفید- گیلانشاه خالدار- گیلانشاه بزرگ- اچیلیک دودی- اچیلیک پا سرخ- اچیلیک تالابی- ابیا- اچیلیک تک زی- اچیلیک خالدار- اچیلیک آواز خوان- فالارروب گردن سرخ- ابیا- پاشلک بزرگ- پاشلک معمولی- پاشلک کوچک- تلیه بزرگ- تلیه کوچک- تلیه سفید- تلیه نوک پهن- تلیه بلوطی- اچیلیک شکیل- کاکائی ارمنه- کاکائی پشت سیاه بزرگ- کاکائی کوچک- کاکائی پشت سیاه کوچک- کاکائی سر سیاه- کاکائی صورتی- پرستوی تالابی بال سفید- پرستوی دریایی معمولی- پرستوی دریایی کوچک- پرستوی دریایی بد صدا- نوک پهن- فیل موش
شبستر	۵۸	کشیم کوچک- کشیم گردن سرخ- کشیم گردن سیاه- حواسیل ارغوانی- اگرت کوچک- گاو چرانک- حواسیل زرد- حواسیل شب- بوتیمار کوچک- اگرت بزرگ- انقوت- تنجه- اردک اره ای- خوتکا- سر سبز- خوتکای ابرو سفید- اردک سر سیاه- لک لک سفید- یلوه گلاریبول بال سرخ- خروس کولی- گیلان شاه حنایی- گیلانشاه ابرو سفید- گیلانشاه خالدار- گیلانشاه بزرگ- اچیلیک دودی- اچیلیک پا سرخ- اچیلیک تالابی- ابیا- اچیلیک تک زی- اچیلیک دودی- اچیلیک پا سرخ- اچیلیک پاشلک بزرگ- پاشلک معمولی- کوچک- تلیه بزرگ- تلیه کوچک- کاکائی ارمنه- کاکائی پشت سیاه کاکائی پشت سیاه بزرگ- کاکائی کوچک- کاکائی سر سیاه- کاکائی صورتی- کاکائی صورتی- پرستوی تالابی بال سفید- پرستوی دریایی معمولی- پرستوی دریایی کوچک- پرستوی دریایی بد صدا- فیل موش- فلامینتو



## ۲۶- تعداد انواع پرندگان مهاجر آبزی در تالابهای سراسری استان (۱۳۹۰) (دبaleh)

شهرستان	جمع	عجیب‌شیر
کلیبر	۷۰	<p>کشیم کوچک- کشیم گردن سرخ - کشیم بزرگ - کشیم گردن سیاه - پلیکان سفید - باکلان بزرگ - باکلان کوچک- حواسیل خاکستری- حواسیل ارغوانی- اگرت بزرگ- غاز پیشانی سفیدکوچک- غاز خاکستری- قوی فریاد کش - انقوت- تنجه- گیلار- اردک اره ای- خوتکا- سر سبز- خوتکای ابرو سفید- نوک پهن- اردک سر حنایی- لک لک سیاه- اردک سیاه کاکل- اردک سر سیاه- مرگوی سفید- لک لک سفید- درنای معمولی- یلوه کوچک- یلوه خالدار- یلوه آبی چنگرنوک سرخ - چنگر معمولی- صدف خوار- چوب پا- اووست- خروس کولی- گیلانشاه ابرو سفید- گیلانشاه بزرگ- ابچیلک پا سرخ- ابچیلک پا سبز- ابیا- تلیه کوچک- تلیه سفید- کاکائی ارمی- کاکائی دودی- کاکائی پشت سیاه کاکائی سفید- کاکائی سر سیاه کوچک- کاکائی صورتی- پرستوی تالابی بال سفید- پرستوی دریایی معمولی- پرستوی دریایی کوچک- پرستوی دریایی بد صدا - فلا مینگو</p>
مراغه	۳۵	<p>کشیم کوچک- کشیم گردن سیاه - باکلان بزرگ - حواسیل خاکستری- حواسیل ارغوانی- اگرت بزرگ- اگرت کوچک- گاو چرانک- حواسیل زرد- حواسیل شب- بوتیمار کوچک- بوتیمار بزرگ- غاز خاکستری- اردک اره ای- سر سبز- فلا مینگو- لک لک سفید- چنگر معمولی- چوب پا- اووست- گیلانشاه بزرگ- ابچیلک پا سرخ- ابچیلک پا سبز- ابیا- تلیه کوچک- تلیه سفید- کاکائی ارمی- کاکائی سر سیاه کوچک- کاکائی صورتی- پرستوی تالابی بال سفید- پرستوی دریایی معمولی- پرستوی دریایی بد صدا- پرستوی دریایی کوچک</p>
	۴۸	<p>کشیم کوچک- حواسیل خاکستری- حواسیل ارغوانی- اگرت کوچک- گاو چرانک- حواسیل شب- بوتیمار کوچک- بوتیمار بزرگ- انقوت- تنجه- اردک اره ای- خوتکا- سر سبز- لک لک سفید- یلوه کوچک- یلوه خالدار- گیلانشاه ابرو سفید- گیلانشاه خالدار- گیلانشاه بزرگ- ابچیلک دودی- ابچیلک پا سرخ- ابچیلک تالابی- ابچیلک پا سبز- ابچیلک خالدار- ابچیلک اواز خوان- فالاروپ گردن سرخ- ابیا- پاشلک بزرگ- پاشلک معمولی- پاشلک کوچک- تلیه بزرگ- تلیه کوچک- تلیه سفید- تلیه بلوطی- ابچیلک شکیل- کاکائی دودی- کاکائی ارمی- کاکائی پشت سیاه بزرگ- کاکائی کوچک- کاکائی پشت سیاه کوچک- کاکائی سر سیاه- کاکائی صورتی- پرستوی تالابی بال سفید- پرستوی دریایی معمولی- پرستوی دریایی کوچک- پرستوی دریایی بد صدا - فلا مینگو</p>



۲۶- تعداد انواع پرندگان مهاجر آبزی در تالابهای سراسری استان (۱۳۹۰) (دبالة)

شهرستان	جمع	اسامی پرندگان
مرند	۳۴	کشیم کوچک-باکلان بزرگ - حواصیل خاکستری- حواصیل ارغوانی- اگرت بزرگ- گاو چرانک- حواصیل زرد- حواصیل شب- بوتیمار کوچک- بوتیمار بزرگ- اردک اره ای خوتکا- سر سبز- خوتکای ابرو سفید- لک لک سفید- درنای معمولی- یلوه کوچک- یلوه خالدار- چنگر معمولی- خروس کولی- گیلانشاه ابرو سفید- گیلانشاه بزرگ- ابچلیک پا سبز- ابچلیک پا سرخ- تلیه کوچک- تلیه سفید- تکاکائی دودی- کاکائی ارممنی- کاکائی پشت سیاه بزرگ- کاکائی پشت سیاه کوچک- کاکائی سر سیاه- پرستوی تالابی بال سفید- ابیا
ملکان	۸۷	کشیم کوچک- کشیم گردن سرخ- کشیم بزرگ- کشیم گردن سیاه- کشیم گوش دار- پلیکان سفید- باکلان بزرگ - حواصیل خاکستری- حواصیل ارغوانی- اگرت بزرگ- اگرت کوچک- گاو چرانک- حواصیل زرد- حواصیل شب- بوتیمار کوچک- غاز خاکستری- عروس غاز- قوی فریاد کش- قوی کوچک- انقوت- تنجه- گیلار- اردک اره ای- خوتکا- سر سبز- خوتکای ابرو سفید- نوک پهن- اردک مرمری- اردک تاجدار- اردک سر حنایی- اردک بلوطی- لک لک سیاه- اردک سیاه کاکل- اردک سر سیاه- اردک چشم طلایی- مرگوی سفید- فلامینگو- لک لک سفید- اکراس سیاه- کفچه نوک- درنای معمولی- یلوه ای- یلوه کوچک- یلوه خالدار- چنگر معمولی- صدف خوار- اووست- گلاریوبال سیاه- گلاریوبال بال سرخ- خروس کولی- گیلان شاه حنایی- گیلانشاه ابرو سفید- گیلانشاه خالدار- گیلانشاه بزرگ- ابچلیک دودی- ابچلیک پا سرخ- ابچلیک تالابی- ابچلیک پا سبز- ابچلیک تک زی- فالاروپ گردن سرخ- ابیا- پاشلک بزرگ- پاشلک معمولی- پاشلک کوچک- تلیه بزرگ- تلیه کوچک- سفید- تلیه بلوطی- ابچلیک شکل- کاکائی دودی- کاکائی ارممنی- کاکائی پشت سیاه بزرگ- کاکائی کوچک- کاکائی پشت سیاه کوچک- کاکائی سر سیاه- پرستوی تالابی بال سفید- پرستوی دریائی معمولی- پرستوی دریائی کوچک- لک لک سیاه- چوب پا- ابچلیک خالدار- ابچلیک آوازخوان- کاکائی صورتی- پرستوی دیایی بد صدا- چنگر نوک سرخ
میانه	۵۸	کشیم کوچک- کشیم گردن سرخ- کشیم بزرگ- کشیم گردن سیاه- باکلان بزرگ - حواصیل خاکستری- حواصیل ارغوانی- اگرت بزرگ- اگرت کوچک- گاو چرانک- حواصیل زرد- حواصیل شب- بوتیمار کوچک- بوتیمار بزرگ- غاز خاکستری- تنجه- اردک اره ای- خوتکا- سر سبز- خوتکای ابرو سفید- نوک پهن- اردک سر حنایی- لک لک سیاه- اردک سیاه کاکل- لک لک سفید- اکراس سیاه- چنگر نوک سرخ- چنگر معمولی- چوب پا- اووست- خروس کولی- گیلان شاه حنایی- گیلانشاه ابرو سفید- گیلانشاه خالدار- گیلانشاه بزرگ- ابچلیک پا سرخ- ابچلیک تالابی- ابچلیک پا سبز- ابچلیک آوازخوان- ابیا- پاشلک بزرگ- پاشلک معمولی- پاشلک کوچک- تلیه بزرگ- تلیه کوچک- کاکائی ارممنی- کاکائی پشت سیاه بزرگ- کاکائی کوچک- کاکائی پشت سیاه کوچک- کاکائی سر سیاه- پرستوی دریائی معمولی- پرستوی دریائی کوچک- فیلوش- پرستوی دریائی بد صدا- فیلامینگو



## ۱۳۹۰- تعداد انواع پرندگان مهاجر آبزی در تالابهای سراسری استان

شهرستان	جمع	اسمی پرنده
ورزان	۵۰	کشیم کوچک- کشیم گردن سرخ - کشیم بزرگ - کشیم گردن سیاه- باکلان بزرگ - حواسیل خاکستری- حواسیل ارغوانی- اگرت بزرگ- اگرت کوچک- گاو چرانک- حواسیل زرد- حواسیل شب- بوتیمار کوچک- بوتیمار بزرگ- غاز خاکستری- انقوت- تنجه- اردک اره ای- خوتکا- سر سبز- خوتکای ابرو سفید- اردک سیاه کاکل- اردک سر سفید- لک لک سفید- یلوه کوچک- یلوه خالدار- چنگر معمولی- چوب پا- خروس کولی- گیلانشاه بزرگ- ابچیلیک دودی- ابچیلیک پا سرخ- ابچیلیک تالابی- ابچیلیک پا سبز- تلیه بزرگ- تلیه سفید- تلیه بلوطی- کاکائی دودی- کاکائی ارممنی- کاکائی پشت سیاه بزرگ- کاکائی کوچک- کاکائی سر سیاه- پرسنی توی تالابی بال سفید- پرسنی دریائی معمولی- پرسنی دریائی کوچک- پرسنی دریائی بد صدا - فیل موش- اردک سر حنایی -
هریس	۵۹	کشیم کوچک- کشیم بزرگ - کشیم گردن سیاه- باکلان بزرگ - اگرت بزرگ- اگرت کوچک- گاو چرانک- حواسیل زرد- حواسیل شب- بوتیمار کوچک- بوتیمار بزرگ- غاز پیشانی سفید کوچک- غاز خاکستری- انقوت- تنجه- گیلار- اردک اره ای- خوتکا- سر سبز- خوتکای ابرو سفید- اردک سر حنایی - ابیا- پاشلک بزرگ- پاشلک معمولی- پاشلک کوچک- تلیه بزرگ- تلیه سفید- کاکائی دودی- کاکائی ارممنی- کاکائی پشت سیاه بزرگ- کاکائی کوچک- کاکائی پشت سیاه کوچک - پرسنی دریائی معمولی- پرسنی دریائی کوچک - فیل موش- چنگر نوک سرخ - حواسیل خاکستری - حواسیل ارغوانی- باکلان کوچک- کاکائی سر سیاه- اردک سیاه کاکل- اردک سر سیاه- لک لک سفید- یلوه آبی- یلوه کوچک- یلوه خالدار- چنگر معمولی- چوب پا- اووست- گلاریول بال سیاه- خروس کولی- گیلانشاه ابرو سفید- گیلانشاه خالدار- گیلانشاه بزرگ- ابچیلیک پا سرخ- ابچیلیک تالابی- ابچیلیک پا سبز
هشت رو	۷۱	کشیم کوچک- کشیم گردن سرخ - کشیم بزرگ - کشیم گردن سیاه - اگرت کوچک- گاو چرانک- حواسیل زرد- حواسیل شب- بوتیمار کوچک- بوتیمار بزرگ- غاز پیشانی سفید کوچک- غاز خاکستری- انقوت- تنجه- گیلار- اردک اره ای- خوتکا- سر سبز- فیلوش - خوتکای ابرو سفید- نوک پهن- اردک مرمری- اردک سر حنایی - اردک بلوطی- اردک سر سیاه- اردک سر سفید- لک لک سفید- اکراس سیاه- کفچه نوک- درنای معمولی- یلوه آبی- یلوه کوچک- یلوه خالدار- چنگر نوک سرخ- چنگر معمولی- چوب پا- اووست- گلاریول بال سیاه- گلاریول بال سرخ- خروس کولی- گیلانشاه حنایی- گیلانشاه ابرو سفید- گیلانشاه خالدار- ابچیلیک دودی- ابچیلیک پا سرخ- ابچیلیک تالابی- ابچیلیک پا سبز- ابچیلیک تک زی- ابچیلیک خالدار- ابچیلیک اوخر خوان- فالاروب گردن سرخ- ابیا- پاشلک بزرگ- پاشلک معمولی- پاشلک کوچک- تلیه بزرگ- تلیه کوچک- تلیه سفید- تلیه بلوطی- ابچیلیک شکیل- کاکائی دودی- کاکائی ارممنی- کاکائی پشت سیاه بزرگ- کاکائی پشت سیاه کوچک- کاکائی سر سیاه- پرسنی تالابی بال سفید- پرسنی دریائی معمولی- پرسنی دریائی کوچک- فلامینگو- گیلانشاه بزرگ

مأخذ- ادراه کل حفاظت محیط زیست استان آذربایجان شرقی